

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1938 — Nr. VI

Beretninger

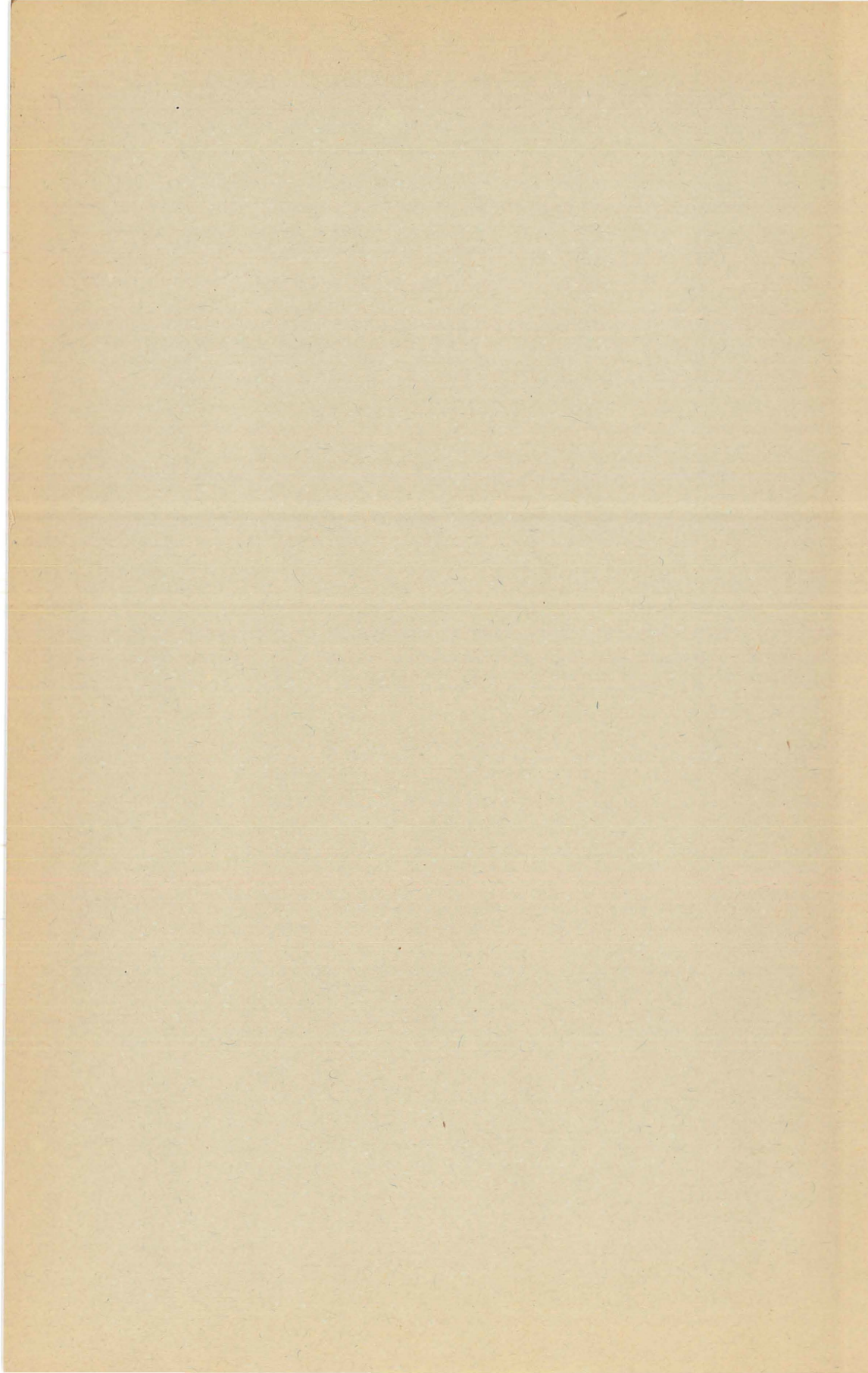
om

torskefisket (utenom Lofoten)
og silde-, makrell-, bank- og kveitefisket samt
selfangsten i 1938

Utgitt av
Fiskeridirektøren

I kommisjon hos Cammermeyers Bokhandel
Oslo

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1938 — Nr. VI

Beretninger

om

torskefisket (utenom Lofoten)
og silde-, makrell-, bank- og kveitefisket samt
selfangsten i 1938

Utgitt av

Fiskeridirektøren

I kommisjon hos Cammermeyers Bokhandel
Oslo

Innholdsfortegnelse.

	Side
1. Beretning om vinter- og vårfisket i Finnmark fylke 1938 .	3
2. Beretning om Finnmark fylkes sommer- og høstfiske for året 1938	18
3. Beretning om skreifisket i Troms fylke 1938.....	23
4. Beretning om skreifisket i Nordland fylke 1938	27
5. Beretning om skreifisket i Nord-Trøndelag fylke 1958	41
6. Beretning om skreifisket i Sør-Trøndelag fylke 1938	47
7. Beretning om vårtorskefisket i Møre og Romsdal fylke 1938	53
8. Beretning om vintersildfisket nordenfor Stad 1938	68
9. Beretning om vintersildfisket 1938 i Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder	76
10. Beretning om fetsild- og småsildfisket i 1938	116
11. Beretning om bank- og kystfisket i 1938	120
12. Beretning om kystmakrellfisket i 1938.....	122
13. Beretning om det norske fiske ved Island i 1938	127
14. Beretning om fisket i fjerne farvann i 1938.....	132
15. Beretning om selfangsten, håkjerringfisket og overvintrings- ekspedisjonene i 1938	146

Beretning om vinter- og vårfisaket i Finnmark fylke 1938.

Opsynet for dette års vårfiske blev satt 29. mars og hevet 24. juni. Der har ikke vært beskikket nogen opsynschef og heller ikke har nogen fiskedommer forrettet under fisket.

Tråleropsynet har vært ledet av 3. sjøforsvarsdistrikt med sæte i Tromsø.

Der var under dette års vårfiske ikke nogen større fisketyngde å formerke i noget vær undtatt Båtsfjord. Det beste fiske foregikk ute på bankene.

Lodde var dette år ikke tilstede i noget vær i Finnmark.

Nedenstående tabell viser fordelingen av fiskere og båter på fylkets forskjellige vær på tellingsdagen den 20. mai:

Fiskevær	Mann	Båter
Talvik.....	136	59
Loppa	212	85
Hasvik	144	42
Breivikfjorden	297	88
Hammerfest opsynsdistrikt	501	209
Ingøy	123	35
Rolfsøy	117	31
Hjelmsøy	48	11
Måsøy	198	71
Gjesvær	62	20
Kamøyvær og Skarsvåg.....	104	27
Transport	1.942	678

Fiskevær	Mann	Båter
Transport	1.942	678
Kjelvik	75	29
Honningsvåg	495	93
Kjelvik herred forøvrig	119	54
Lebesby	93	40
Kjøllefjord	600	160
Mehamn	234	44
Gamvik	160	47
Finkongkjeila	345	132
Berlevåg	619	125
Kongsfjord.....	72	18
Nesseby	328	124
Båtsfjord	1.348	210
Havningberg og Syltefjord	120	38
Vardø	2.149	401
Kiberg	259	74
Vadsø	151	50
Nord-Varanger	426	128
Sør-Varanger	100	34
Grense-Jakobselv	16	6
Ialt	9.651	2.485

Av disse var utrustet med:

Garn	333 mann	114 båter
Liner	4.547 —	1.070 —
Dypsagn	244 —	91 —
Forskjellige redskaper	4.527 —	1.210 —
Ialt	9.651 mann	2.485 båter

De på tellingsdagen forsamlede fiskere og båter var fra:

Hjemsted	Mann	Båter	Hjemsted	Mann	Båter
Møre fylke	14	2	Vardø	178	106
Sør-Trøndelag	7	—	Vadsø	119	45
Harstad	4	—	Alstadhaug	39	10
Tromsø	53	14	Ankenes	8	1
Hammerfest	107	38	Bodin	5	1

Hjemsted	Mann	Båter	Hjemsted	Mann	Båter
Borge	14	3	Helgøy	175	27
Bjørnskinn	25	4	Hillesøy	50	9
Brønnøy	10	1	Ibestad	159	18
Buksnes	50	9	Karlsøy	246	34
Bø	24	5	Gratangen	100	14
Drevja	4	1	Kvæfjord	27	8
Dverberg	46	7	Kvænangen	34	7
Flakstad	29	5	Kåfjord	159	26
Gildeskål	7	2	Lavangen	132	11
Gimsøy	34	7	Lenvik	322	36
Hadsel	45	5	Lyngen	180	27
Hamarøy	16	3	Målselv	5	—
Herøy	51	10	Malangen	126	13
Hol	16	6	Nordreisa	68	8
Kjerringøy	5	1	Salangen	67	10
Langenes	74	13	Sandtorg	11	1
Leiranger	16	4	Skjervøy	309	38
Leirfjord	10	2	Skånland	57	4
Lurøy	4	1	Storfjord	52	7
Lødingen	9	2	Sørfjord	14	1
Meløy	10	3	Sørreisa	183	26
Moskenes	10	3	Torsken	15	2
Nesna	21	2	Tranøy	59	8
Nordfold	3	—	Tromsøysund	299	46
Rødøy	15	4	Trondenes	40	7
Rana	6	2	Ullsfjord	114	16
Risøyhamn	2	—	Valberg	12	4
Saltdal	5	1	Alta	1	—
Sortland	31	6	Berlevåg	220	83
Steigen	12	3	Gamvik	330	120
Sørfold	4	1	Hasvik	334	118
Tjeldsund	5	—	Kistrand	26	5
Tjøtta	6	3	Kjelvik	583	179
Træna	4	—	Kvalsund	169	75
Tysfjord	8	3	Lebesby	492	144
Vefsen	5	1	Loppa	240	92
Vega	19	4	Måsøy	520	167
Vevelstad	2	—	Nesseby	333	125
Vågan	33	6	Polmak	4	1
Øksnes	89	12	Nord-Varanger	492	142
Andørja	192	22	Sørøysund	180	90
Astafjord	74	9	Sør-Varanger	118	40
Balsfjord	180	25	Talvik	181	67
Berg	18	5	Tana	121	49
Bjarkøy	27	5	Vardø herred	307	127
Ballangen	8	—			
Dyrøy	173	25	Ialt	9.651	2.485

De tilsvarende antall fiskere og båter på tellingsdagen i de 5 foregående år var:

1933	16.197	mann	3.895	båter
1934	15.924	—	3.704	—
1935	17.991	—	4.002	—
1936	15.196	—	3.636	—
1937	13.355	—	3.405	—

Følgende kjøpefartøier var tilstede i fylkets fiskevær på tellingsdagen den 20. mai:

Hjemsted	Antall	Drektighet i tonn	Samlet besetning
A. Etter hjemsted:			
Hardanger	1	30	5
Bergen	1	60	8
Kristiansund	14	846	96
Trondheim	3	141	16
Nordland fylke	2	135	12
Troms fylke	1	60	5
Ialt	22	1272	142
B. Etter fiskevær:			
Breivikfjorden	3	197	18
Hammerfest	1	60	5
Vardø	18	1015	119
Ialt	22	1272	142

I de anførte opgaver er medtatt de fartøier som med full last hadde forlatt Finnmark før tellingen fant sted.

Med hensyn til den samlede deltagelse i fisket henvises til etterstående tabell som inneholder opplysning om antall av fiskere og båter samt skøiter og dampskib som for kortere eller lengere tid tok del i vinter- og vårfisket i de forskjellige vær:

Fiskevær	Mann	Båter, skøiter og dampskib
A. Vinterfisket (fra nyttår til vårfiskeopsynets begynnelse):		
Alta	80	40
Talvik	673	240
Loppa.....	375	103
Hasvik	776	244
Sørøysund	545	205
Hammerfest	435	90
Kvalsund	995	215
Måsøy.....	710	190
Kjelvik	540	145
Kistrand	147	49
Lebesby	304	111
Tana	132	60
Nesseby	80	26
Berlevåg og Gamvik	566	137
Vardø herred	256	58
Vardø by	260	60
Vadsø by	245	87
Nord-Varanger	114	32
Sør-Varanger.....	200	80
Ialt	7.433	2.172
Herav benyttet:		
Garn	1.675	314
Liner	2.176	537
Forskjellige redskaper.....	3.582	1.321
Ialt	7.433	2.172
B. Vårfisket:		
Talvik	561	237
Loppa.....	358	112
Hasvik	165	50
Breivikfjorden	859	255
Hammerfest opsynsdistrikt	501	209
Ingøy	123	41
Transport	2.567	904

Fiskevær	Mann	Båter, skøiter og dampskib
Transport	2.567	904
Rolfsøy	117	31
Hjelmsøy	48	11
Måsøy	198	71
Gjesvær	63	20
Skarsvåg	110	29
Kjelvik	75	29
Honningsvåg	548	103
Kjelvik herred forøvrig	119	54
Kistrand	235	95
Lebesby	93	40
Kjøllefjord	600	160
Mehamn	285	51
Gamvik	160	47
Finkongkjeila	350	132
Berlevåg	660	131
Kongsfjord	117	30
Nesseby	328	124
Båtsfjord	1.386	216
Havningberg og Syltefjord	121	40
Vardø by	2.449	453
Kiberg	257	74
Vadsø by	198	64
Nord-Varanger	426	128
Sør-Varanger	130	44
Grense Jakobselv	16	6
Ialt	11.656	3.087
Herav benyttet:		
Garn	904	245
Liner	6.983	1.468
Snøre (jukse)	268	119
Forskjellige redskaper	3.501	1.255
Ialt	11.656	3.087

Følgende antall kjøpefartøier var fremmøtt i de forskjellige vær:

Fiskevær	Antall	Drektighet i tonn
A. Vinterfisket:		
Loppa	1	60
Hasvik	4	650
Ialt	5	710
B. Vårfisket:		
Breivikfjorden	3	197
Hammerfest	1	60
Vardø	23	1210
Ialt	27	1467

Ordenen under dette års fiske opgis å ha vært særlig god.

Ingen merkbar forandring i driftsmåten når undtas at all dorry-drift praktisk talt er ophørt.

Laveste og høieste pris pr. 100 kg torsk var under vinterfisket kr. 9,00 og kr. 15,00, og pr. hl lever kr. 10,00 og kr. 22,00.

Under vårfisket henholdsvis kr. 9,00 og kr. 14,00 og kr. 6,00 og kr. 30,00.

Av den fangede torsk kan regnes fra 1.200 kg til 1.900 kg på 1 hl lever og av hyse fra 2.000 til 4.000 kg på 1 hl lever.

Efter de fra lensmennene og opsynsbetjentene mottatte opgaver er der under dette års vinter- og vårfiske opfisket følgende mengde torsk, hyse, kveite m. v. beregnet i kg samt lever og rogn i hl, likesom følgende antall fiskehoder opgis solgt.

Distrikt	Torsk kg	Hyse kg	Kveite kg	Andre fiske- sorter kg	Lever hl	Rogn hl	Hoder stk.
A. Vinterfisket:							
Alta	30.000	—	—	—	20	—	—
Talvik	452.120	2.820	4.650	6.700	489	57	—
Loppa	872.100	2.450	10.050	6.350	970	380	200.000
Alta sorenskriveri	1.354.220	5.270	14.700	13.050	1.659	437	200.000

Distrikt	Torsk kg	Hyse kg	Kveite kg.	Andre fiske- sorter kg.	Lever hl	Rogn hl	Hoder stk.
Hasvik	1.742.686	5.850	3.300	17.900	1.769	951	450.000
Sørøysund	872.790	2.098	3.154	5.836	907	250	—
Hammerfest	1.205.529	52.748	8.573	5.813	1.217	400	—
Kvalsund	462.933	1.108	—	10 000 000	330	120	—
Måsøy	2.538.106	109.980	3.540	1.601.492	2.550	644	—
Kjelvik	1.776.300	327.000	9.070	31.740	1.530	550	430.000
Kistrand	68.000	—	—	5.800	—	—	—
Hammerfest sorenskr.	8.666.344	498.784	27.637	11 668 581	8.303	2.915	880.000
Lebesby	712.154	38.568	2.186	10.519	647	120	260.000
Tana	71.000	—	505	24.032	—	—	—
Berlevåg og Gamvik	633.642	75.114	3.145	26.377	581	74	640.000
Nesseby	56.600	—	—	6.700	—	—	—
Tana sorenskriveri	1.473.396	113.682	5.836	67.628	1.228	194	900.000
Vardø by	1.036.996	628.398	15.945	1.618	1.012	—	—
Vardø herred	1.432.192	432.645	32.664	1.334	1.088	—	—
Vardø sorenskriveri	2.469.188	1.061.043	48.609	2.952	2.100	—	—
Vadsø	705.441	78.355	2.800	18.100	455	295	—
Nord-Varanger	109.000	360	500	16.735	64	58	—
Sør-Varanger	122.196	224	1.613	14.537	35	—	—
Varanger sorenskr.	936.637	78.939	4.913	49.372	554	353	—
Finnmark fylke	14.899.785	1.757.718	101 695	11.801.583	13.844	3.899	1.980.000
B. Vår fisket:							
Talvik	598.743	1.000	3.020	48.950	748	—	—
Loppa	398.600	2.700	8.700	54.050	305	123	—
Alta sorenskriveri	997.343	3.700	11.720	103.000	1053	123	—
Hasvik	244.050	1.700	6.600	11.700	162	33	50.000
Breivikfjorden	894.700	5.100	7.300	40.900	738	44	300.000
H.fest opsynsdistr. ..	913.150	24.600	31.950	42.653	539	—	—
Ingøy	189.875	21.900	5.350	500	120	—	6.000
Rolføy	289.984	32.097	5.063	—	146	—	10.000
Hjelmsøy	44.700	7.100	1.700	1.200	27	—	—
Måsøy	323.939	67.420	12.821	16.813	250	4	150.000
Gjesvær	78.200	13.600	2.900	700	52	—	45.000
Skarsvåg	149.890	59.830	8.506	25.357	128	—	50.000
Kjelvik	144.700	83.500	1.200	1.300	107	—	50.000
Honningsvåg	2.066.500	1.034.500	16.500	74.500	1.506	—	—
Kjelvik herred forøvr.	267.000	44.000	—	5.000	76	—	100.000
Kistrand	258.650	—	—	6.800	210	—	—
Hammerfest sorenskr.	5.865.338	1.395.347	99.890	227.423	4.061	81	761.000

1) Sild.

Distrikt	Torsk kg	Hyse kg	Kveite kg	Andre fiske- sorter kg	Lever hl	Rogn hl	Hoder stk.
Lebesby	150.954	—	—	—	53	—	49.000
Kjøllefjord	1.450.000	245.000	6.590	7.800	1.324	—	340.000
Mehamn	1.818.502	536.090	9.027	4.236	1.144	—	909.000
Gamvik	195.028	105.650	7.990	4.420	186	20	90.000
Finkongkjeila	856.800	16.000	2.300	—	805	—	290.000
Berlevåg	1.964.938	604.389	13.756	11.437	1.887	—	812.000
Kongsfjord	1.051.000	137.830	445	1.500	261	—	315.000
Nesseby	351.400	—	—	—	30	—	—
Tana sorenskriveri	7.838.622	1.644.959	40.108	29.393	5.690	20	2.805.000
Båtsfjord	5.784.500	1.437.400	103.300	20.000	4.223	—	2.500.000
Havningberg og Syltefjord	477.809	222.721	1.000	2.000	135	—	120.000
Vardø by	8.922.844	1.749.446	57.506	31.034	7.790	—	5.000.000
Kiberg	690.844	158.602	1.888	3.415	360	—	367.000
Vardø sorenskriveri	15.875.997	3.568.169	163.694	56.449	12.508	—	7.987.000
Vadsø	936.400	92.000	4.028	58.600	560	—	300.000
Nord-Varanger	639.500	37.400	1.700	19.200	391	—	180.000
Sør-Varanger	169.091	1.479	1.342	3.035	94	—	—
Grense Jakobselv	1.500	—	—	—	—	—	—
Varanger sorenskr.	1.746.491	130.879	7.070	80.835	1.045	—	480.000
Finnmark fylke	32.323.791	6.743.054	322.482	497.100	24.357	224	12.033.000
Vinter- og vårfisket tilsammen	47.223.576	8.500.772	424.177	12.298.683	38.201	4.123	14.013.000

Dessuten opgis forbrukt under vinterfisket ca. 400.000 kg torsk og 66.520 kg hyse, og under vårfisket ca. 632.564 kg torsk og 166.350 kg hyse.

Ifølge opgavene er av det anførte kvantum torsk opfisket:

a. Under vinterfisket:

Med garn	4.480.433 kg
» liner	9.752.840 »
» snøre (jukse)	498.912 »
» forskjellige redskaper..	567.600 »

Tils. 15.299.785 kg

b. Under vårfisket:

Med garn	3.207.243 kg
» liner	27.652.221 »
» snøre	1.096.797 »
» forskjellige redskaper..	1.000,094 »
	<hr/>
Tils.	<u>32.956.355 kg</u>

Fiskets samlede utbytte er med fradrag av hvad der er forbrukt under fisket i de innkomne opgaver beregnet til følgende beløp:

A. Vinterfisket:

For Alta sorenskriveri:

Alta herred	kr.	3.900,00
Talvik	»	67.212,00
Loppa	»	139.748,00
		<hr/>
	kr.	210.860,00

For Hammerfest sorenskriveri:

Hasvik herred	kr.	231.621,00
Sørøysund	»	132.131,00
Hammerfest by	»	188.379,00
Kvalsund herred	»	321.832,00
Måsøy	»	362.333,00
Kjelvik	»	309.087,00
Kistrand	»	9.700,00
		<hr/>
	»	1.555.083,00

For Tana sorenskriveri:

Lebesby herred	kr	112 467,00
Tana	»	28 750,00
Berlevåg og Gamvik herreder	»	121 646,00
Nesseby herred	»	10.246,00
		<hr/>
	»	273.109,00

For Vardø sorenskriveri:

Vardø by	kr.	218.404,00
Vardø herred	»	254.462,00
		<hr/>
	»	472.866,00

For Varanger sorenskriveri:

Vadsø by	kr.	114.983,00	
Nord-Varanger herred	»	19.904,00	
Sør-Varanger	»	26.525,00	
			kr. 161.412,00

Tilsammen kr. 2.673.330,00

B. *Vårfisket:*

For Alta sorenskriveri:

Talvik herred	kr.	89.946,00	
Loppa	»	69.670,00	
			kr. 159.616,00

For Hammerfest sorenskriveri:

Hasvik herred	kr	164.839,00	
Hammerfest opsynsdistrikt	»	148.810,00	
Måsøy herred	»	158.115,00	
Kjelvik	»	483.804,00	
Kistrand	»	37.432,00	
			» 993.000,00

For Tana sorenskriveri:

Lebesby herred	kr.	232.195,00	
Gamvik	»	481.261,00	
Berlevåg	»	514.134,00	
Nesseby	»	38.954,00	
			» 1.266.544,00

For Vardø sorenskriveri:

Vardø by	kr.	1.493.955,00	
Vardø herred	»	1.167.268,00	
			» 2.661.223,00

For Varanger sorenskriveri:

Vadsø by	kr.	147.105,00	
Nord-Varanger herred	»	91.028,00	
Sør-Varanger	»	23.109,00	
			» 261.242,00

Tilsammen kr. 5.341.625,00

Vinterfisket	kr.	2.673.330,00	
Vårfisket	»	5.341.625,00	

Tilsammen kr. 8.014.955,00

De tilsvarende tall var:

1933	kr. 4.659.175,00
1934	» 5.227.960,00
1935	» 5.637.366,00
1936	» 7.467.539,00
1937	» 7.244.251,00

Av det anførte opfiskede kvantum torsk er virket til klippfisk, rundfisk, rotskjær samt solgt i fersk tilstand (iset):

Fiskevær	Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Hengt til rotskjær	Iset	Til-sammen
A. Vinterfisket.					
Alta	18.000	2.000	—	10.000	30.000
Talvik	136.100	311.520	—	4.500	452.120
Loppa	578.300	263.200	—	30.600	872.100
Alta sorenskriveri	732.400	576.720	—	45.100	1.354.220
Hasvik	1.261.906	480.780	—	—	1.742.686
Sørøysund	714.660	158.130	—	—	872.790
Hammerfest	1.012.445	185.564	—	7.520	1.205.529
Kvalsund	202.058	260.875	—	—	462.933
Måsøy	2.039.346	445.360	—	53.400	2.538.106
Kjelvik	1.196.078	452.728	—	127.494	1.776.300
Kistrand	—	55.000	—	13.000	68.000
Hammerfest sorenskr.	6.426.493	2.038.437	—	201.414	8.666.344
Lebesby	426.071	256.203	—	29.880	712.154
Berlevåg og Gamvik	475.208	119.230	—	39.204	633.642
Tana	—	66.000	—	5.000	71.000
Nesseby	—	36.300	—	20.300	56.600
Tana sorenskriveri	901.279	477.733	—	94.384	1.473.396
Vardø by	738.075	130.928	—	167.993	1.036.996
Vardø herred	865.776	130.139	—	436.277	1.432.192
Vårdø sorenskriveri	1.603.851	261.067	—	604.270	2.469.188
Vadsø by	568.843	120.798	—	15.800	705.441
Nord-Varanger	30.000	67.000	—	12.000	109.000
Sør-Varanger	5.000	82.196	—	35.000	122.196
Varanger sorenskr.	603.843	269.994	—	62.800	936.637
Finmark fylke ialt	10.267.866	3.623.951	—	1 007.968	14.899.785
B. Vårfisket.					
Talvik	220.413	352.380	25.950	—	598.743
Loppa	204.800	116.800	53.000	24.000	398.600
Alta sorenskriveri	425.213	469.180	78.950	24.000	997.343

Fiskevær	Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Hengt til rotskjær	Iset	Til-sammen
Hasvik	73.900	157.900	12.250	—	244.050
Breivikfjorden	530.100	271.300	93.300	—	894.700
H.fest opsynsdistr. . .	409.500	468.050	35.600	—	913.150
Ingøy	44.515	98.345	47.015	—	189.875
Rolfsøy	137.173	124.116	28.695	—	289.984
Hjelmsøy	24.000	18.800	1.200	700	44.700
Måsøy	61.921	204.078	47.300	10.640	323.939
Gjesvær	19.200	49.000	10.000	—	78.200
Skarsvåg	24.400	117.490	8.000	—	149.890
Kjelvik	20.900	122.200	1.600	—	144.700
Honningsvåg.....	363.350	1.590.950	74.100	38.100	2.066.500
Kjelvik herred førøvr.	26.000	217.000	24.000	—	267.000
Kistrand	—	105.500	153.150	—	258.650
H.fest sorenskriveri	1.734.959	3.544.729	536.210	49.440	5.865.338
Lebesby	—	150.954	—	—	150.954
Kjøllefjord	323.600	1.027.400	73.500	25.500	1.450.000
Mehamn	149.943	1.530.627	137.932	—	1.818.502
Gamvik	27.600	156.928	9.000	1.500	195.028
Finkongkjeila	52.600	804.200	—	—	856.800
Berlevåg	343.720	1.536.418	84.800	—	1.964.938
Kongsfjord	133.040	860.670	57.290	—	1.051.000
Nesseby	—	319.400	8.000	24.000	351.400
Tana sorenskriveri	1.030.503	6.386.597	370.522	51.000	7.838.622
Båtsfjord	590.900	4.690.900	491.600	11.100	5.784.500
Havningberg og Syltefjord	18.198	428.961	30.650	—	477.809
Vardø.....	4.485.764	4.357.480	58.500	21.100	8.922.844
Kiberg	57.462	575.282	53.500	4.600	690.844
Vardø sorenskriveri	5.152.324	10.052.623	634.250	36.800	15.875.997
Vadsø.....	168.900	718.500	49.000	—	936.400
Nord-Varanger	31.500	544.000	54.000	10.000	639.500
Sør-Varanger	5.400	156.691	7.000	—	169.091
Grense-Jakobselv ..	—	700	—	800	1.500
Varanger sorenskr.	205.800	1.419.891	110.000	10.800	1.746.491
Finnmark fylke ialt	8.548.799	21.873.020	1.729.932	172.040	32.323.791
Vinter- og vårfisket, tilsammen	18.816.665	25.496.971	1.729.932	1.180.008	47.223.576

Fisken antas gjennomsnittlig av 100 stk. torsk å ha gitt ca. 63 kg rundfisk og 128 kg klippfisk.

Av medisntran oppgis tilvirket:

Distrikt	Tønner	Distrikt	Tønner
Under vinterfisket:		Ingøy	67
Alta	9	Rolfsøy	54
Talvik	192	Hjelmsøy	4
Loppa	462	Måsøy	65
Hasvik	762	Gjesvær	16
Sørøysund	400	Skarsvåg	42
Hammerfest	495	Kjelvik	37
Kvalsund	110	Honningsvåg	517
Måsøy	800	Kjelvik herred forøvrig	20
Kjelvik	782	Lebesby	8
Lebesby	202	Kjøllefjord	301
Berlevåg og Gamvik ..	166	Mehamn	268
Vardø by	248	Gamvik	40
Vardø herred	281	Finkongkjeila	214
Vadsø by	90	Berlevåg	441
Nord-Varanger	19	Kongsfjord	87
Sør-Varanger	11	Båtsfjord	1.278
	Tils.	Havningberg og Syltefjord	37
	5.029	Vardø	2.906
Under vårfisket:		Kiberg	118
Talvik	311	Vadsø	136
Loppa	135	Nord-Varanger	116
Hasvik	48	Sør-Varanger	25
Breivikfjorden	299		Tils.
H.fest opsynsdistrikt..	212	Vinter- og vårfisket tilsammen	7.802
			12.831

Med hensyn til den gjennomsnittlige og høieste mannslott under vårfisket stiller forholdet sig således:

Opsynsdistrikt	Gjenn.- snittslott	Høieste- lott	Opsynsdistrikt	Gjenn.- snittslott	Høieste- lott
Talvik	190	450	Lebesby	75	200
Loppa	170	220	Kjøllefjord	428	700
Hasvik	300	500	Mehamn	562	702
Breivikfjorden ..	144	400	Gamvik	100	300
Hammerfest op- synsdistrikt ..	200	450	Finkongkjeila ..	400	673
Ingøy	60	139	Berlevåg	509	600
Rolfsøy	160	250	Kongsfjord	260	400
Hjelmsøy	150	200	Nesseby	80	500
Måsøy	330	500	Båtsfjord	710	950
Gjesvær	200	220	Havningberg og Syltefjord	212	—
Skarsvåg	100	250	Vardø	608	1700
Kjelvik	75	150	Kiberg	45	240
Honningsvåg	707	1000	Vadsø	200	400
Kjelvik herred			Nord-Varanger ..	130	400
forøyrig	80	150	Sør-Varanger	130	250
Kistrand	130	200			

Under dette års vinterfiske er forulykket ialt 19 mann, nemlig 2 fra Hasvik, 2 fra Sørøysund, 1 fra Kvalsund, 1 fra Måsøy, 3 fra Kjelvik, 2 fra Lebesby og 8 fra Berlevåg.

Under vårfisket 2 mann, hvorav 1 fra Kjøllefjord og 1 fra Nesseby.

Finnmark fylke, den 15. november 1938.

Erling Norvik.
kst.

Beretning om Finnmark fylkes sommer- og høstfiske ¹⁾ for året 1938.

Sommer- og høstfisket etter torsk, sei m. v..

Efter sammendrag av de fra lensmennene innkomne opgaver er der sommeren og høsten til årets utgang opfisket:

a.	28.988.970 kg	rå fisk solgt til norske handlende ..	kr. 3.355.734,00
b.	179.946 »	Laks fanget i sjøen	» 270,347,00
c.	40.600 »	rotskjær	» 24.382,00
d.	32.101 »	tørr sei	» 17.670,00
e.	13.926 »	rundfisk og titling	» 7.943,00
f.	24.215 hl	lever	» 346.107,00

Tilsammen kr. 4.022.183,00

Det tilsvarende utbytte i de 5 foregående år var:

1937	kr. 4.362.864,00
1936	» 3.501.665,00
1935	» 3.542.976,00
1934	» 2.425.769,00
1933	» 2.159.684,00

For de forskjellige distrikter innen fylket stiller utbyttet av dette fiske sig således som omstående tabell viser:

¹⁾ Om fylkets ishavsekspedisjoner viser en til den spesielle beretning om ishavsfangst som står sist i dette hefte.

Distrikt	a) Råfisk solgt til norske handlende		b) Laks fanget i sjøen		c) Rotskjær		
	Antall kg	Verdi kr.	Antall kg	Verdi kr.	Antall kg	Pris pr. 20 kg	Verdi kr.
Alta	12.000	2.400	1.963	3.458	—	—	—
Talvik	431.268	62.185	19.612	37.263	5.000	14.00	3.500
Loppa	475.200	110.063	4.112	7.609	900	8,00	360
Hasvik	851.117	109.749	6.500	11.500	—	—	—
Sørøysund	1.904.444	161.792	2.670	4.050	—	—	—
Hammerfest	1.578.100	350.624	—	—	—	—	—
Kvalsund	2.005.993	184.444	681	885	—	—	—
Måsøy	3.883.400	452.873	8.000	12.000	3.000	10.00	1.500
Kjelvik	5.266.104	585.789	2.300	3.650	—	—	—
Kistrand	66.500	7.980	6.108	9.162	31.600	12.00	18.960
Lebesby	1.679.276	152.223	7.655	12.248	—	—	—
Gamvik	1.525.094	160.719	19.650	29.475	—	—	—
Berlevåg	1.213.096	120.232	38.000	49.400	—	—	—
Tana	13.815	8.652	10.000	15.000	—	—	—
Nesseby	5.700	1.690	25	75	—	—	—
Vardø by	3.320.023	367.710	—	—	—	—	—
Vardø herred	3.695.270	383.153	6.000	7.500	—	—	—
Vadsø by	821.800	78.297	—	—	—	—	—
Nord-Varanger	203.770	51.009	9.170	14.572	—	—	—
Sør-Varanger	37.000	4.150	37.500	52.500	100	12.50	62
Tilsammen	28.988.970	3.355.734	179.946	270.347	40.600	—	24.382

Distrikt	d) Tørr sei			e) Rundfisk og titling			f) Lever			Tilsammen a-f i kr.
	Antall kg	Pris pr. 20 kg	Verdi kr.	Antall kg	Pris pr. 20 kg	Verdi kr.	Antall hl	Pris pr. hl	Verdi kr.	
Alta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.858
Talvik	10.575	8,50	4.494	5.066	12,00	3.040	482	12,00	5.784	116.266
Loppa	3.500	8,50	2.275	—	—	—	358	11,00	3.938	124.245
Hasvik	—	—	—	—	—	—	531	12,00	6.372	127.621
Sørøysund	—	—	—	—	—	—	2.355	15,00	35.325	201.167
Hammerfest ..	—	—	—	—	—	—	727	15,00	10.905	361.529
Kvalsund	—	—	—	—	—	—	2.265	15,00	33.975	219.304
Måsøy	2.500	8,00	1.000	3.000	—	1.973	3.573	18,00	64.314	533.660
Kjelvik	—	—	—	—	—	—	4.447	15,00	66.705	656.144
Kistrand	14.300	7,00	5.005	5.860	10,00	2.930	75	12,00	920	44.957
Lebesby	—	—	—	—	—	—	1.185	16,00	18.960	183.431
Gamvik	—	—	—	—	—	—	1.419	12,00	17.028	207.222
Berlevåg	—	—	—	—	—	—	1.224	12,38	15.153	184.785
Tana	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23.652
Nesseby	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.765
Vardø by	—	—	—	—	—	—	2.225	12,00	24.860	392.570
Vardø herred ..	—	—	—	—	—	—	2.278	12,00	27.336	417.989
Vadsø by	—	—	—	—	—	—	863	12,00	11.940	90.237
Nord-Varanger	—	—	—	—	—	—	148	12,00	2.052	67.633
Sør-Varanger ..	1.226	8,00	4.896	—	—	—	60	9,00	540	62.148
Tilsammen	32.101	—	17.670	13.926	—	7.943	24.215	—	346.107	4.022.183

Med hensyn til deltagelsen i dette fiske henvises til nedenstående tabell, som også viser gjennomsnittslott og høieste lott i de forskjellige distrikter:

Distrikt	Deltagere		Gjennomsnittslott		Høieste lott	
	Ialt mann	Herav ikke hjemmeh.	For hjemmehørende	For fremmede	For hjemmehørende	For fremmede
			kr.	kr.	kr.	kr.
Alta	60	—	90	—	300	—
Talvik	509	—	50	—	350	—
Loppa	620	240	200	200	300	250
Hasvik	800	520	150	200	400	700
Sørøysund.....	1.054	454	200	300	500	600
Hammerfest	755	605	478	478	800	950
Kvalsund	868	300	250	250	500	400
Måsøy	1.270	600	420	420	—	—
Kjelvik	770	120	900	720	1.900	1.550
Kistrand	420	—	110	—	175	—
Lebesby	231	21	180	220	350	450
Gamvik	270	70	500	550	600	650
Berlevåg	295	45	420	500	600	700
Tana	105	—	100	—	300	—
Nesseby.....	20	—	123	—	200	—
Vardø by	325	75	500	600	700	1.000
Vardø herred	550	450	400	600	800	1.100
Vadsø by	192	72	250	300	500	600
Nord-Varanger....	196	—	100	—	200	—
Sør-Varanger	400	—	155	—	300	—
Tilsammen	9.710	3.572				
De tilsvarende tall var i:						
1937	10.017	3.222				
1936	8.902	2.378				
1935	8.216	1.720				
1934	7.920	1.535				
1933	8.036	1.801				

Der betaltes for:

1 kg stor kveite.....	fra kr. 1,00	til kr. 1,30
1 » små kveite	— 0,50	— 0,70
1 » torsk	— 0,11	— 0,14
1 » flyndre... ..	— 0,50	— 0,70
1 » hyse	— 0,04	— 0,14
1 » sei.....	— 0,07	— 0,12
1 » laks	— 1,25	— 1,90

Under dette fiske forulykket ialt 4 mann, hvorav 1 fra Sørøysund,
2 fra Vardø by og 1 fra Nord-Varanger.

Finnmark fylke, den 11. mars 1939.

Erling Norvik.
kst.

Beretning om skreifisket i Troms fylke 1938.

(Vesentlig efter lensmenneskes opgaver).

1. Skjervøy. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	400	—	—	55	1 931 000	278 960	482.75
1937	443	90	20	23	1 797 000	201 400	454.63
1936	234	61	24	—	405 000	45 780	195.64

Av fangsten blev intet fisket i Nordreisa, 1.880.000 kg i Skjervøy og 51.000 kg i Kvenangen. Av den samlede fangst blev saltet til klippfisk 1.545.000 kg, hengt til rundfisk 346.000 kg, hengt til rotskjær 5.000 kg solgt fersk og til hermetikk 35.000 kg. Der blev dampet 1.604 hl lever, hvorav utvunnet 720 hl damptran. Gjennomsnittspriser: Torsk 12 øre pr. kg, lever 15 à 18, rogn 15 øre literen. Der er hjemmebrukt 12.000 kg torsk til verdi kr. 3.750.

2. Helgøy og Karlsøy. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Båter	Motorb.	Kg skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	251	27	25	466 800	71 494	284.84
1937	180	30	14	407 700	55 309	307.27
1936	181	32	19	236 914	28 057	155.01

Av fangsten blev 100.000 kg fisket med garn, og 366.800 kg med line. Fangstens anvendelse: 240 tonn saltet til klippfisk, 210 tonn hengt til rundfisk og 16 tonn solgt fersk. 428 hl lever til dampmedisin-

tran, hvorav utvunnet 131 hl, 150 hl rogn, 100 hl solgt fersk og 50 hl saltet. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 20 pr. hl, rogn kr. 15. Hjemmeforbrukt 10.000 kg. Verdi herav kr. 1.300. Av fangsten er 262.500 kg fisket i Karlsøy og 204.300 kg i Helgøy. Det største fiskevær var Torsvåg med 204.300 kg, dernæst Skorøy med 160.000 kg.

3. T r o m s ø y s u n d. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor-fartøier	Kg. skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	218	3	4	25	845 226	135 844	622.93
1937	178	3	4	20	990 448	141 324	793.93
1936	96	3	5	15	100 000	12 740	132.71

Med garn blev fisket 745.226 kg, med line 100.000 kg. Av fangsten er 746.383 kg saltet til klippfisk, 98.843 hengt til rundfisk. Leverpartiet var 642 hl hvorav dampet 411 hl tran, rogn 462 hl saltet, 150.000 stk. fiskehoder solgt à kr. 20 pr. 1000. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 25, pr. hl rogn kr. 15. Hjemmeforbrukt 20.000 kg. Verdien herav kr. 2.500. I fiskeværene Lyngøy med belegg 40 mann, og Mjølvik med 40 mann blev fangsten tilsammen 445.226 kg og i Storstennes med 80 mann og Engvik med 40 mann 400.000 kg.

4. H i l l e s ø y. Her falt fisket i 1937 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor-fartøier	Kg skrei	Verdi k .	Lotten kr.
1938	439	3	4	60	3 201 633	547 418	1 244.13
1937	439	4	7	56	3 493 250	523 508	1 192.50
1936	472	5	7	63	2 658 060	360 826	764.45

Der er opfisket 3.158 tonn med garn, 43 med liner.

Av fisken er 2.853 tonn saltet til klippfisk, 342 tonn hengt til rundfisk og til rotskjær og 6 tonn solgt til ferskfisk. Leverpartiet 3.730 hl anvendt til dampmedisintran, derav utvunnet 1.811 hl. Rogn saltet

til eksport 2.218 hl og solgt fersk og til hermetikk 194 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13,2 øre, pr. hl lever kr. 24.60 og pr. hl rogn kr. 13.70 Hjemmeforbrukt 12.000 kg. Verdien derav kr. 1.600.

Det største fiskevær var Sommerøy med 1.109 tonn. Best fiske i tiden 26. februar til 3. mai.

5. B e r g. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor fartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	251	11	34	14	1 120 337	186 904	744.64
1937	198	11	23	12	1 628 519	248 930	1 257.22
1936	236	56	28	12	988 237	138 679	587.62

Største fiskevær var Mefjordvær med 695 tonn, Bøvær med 140 og Hamn med 285. Av fangsten er 945 tonn saltet til klippfisk, 158 tonn hengt til rundfisk samt 8 tonn solgt fersk. Leverpartiet, til dampmedisintran 1.110 hl, derav utvunnet 555 hl. Rogn saltet til eksport 635 hl, solgt fersk 209 hl. Solgt 3.200 vekter fiskehoder. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 15, pr. vekt fiskehoder kr. 2. Hjemmeforbrukt ca. 15.000 kg. Verdien herav kr. 1.950. Beste fiskeuker til 5. mars og 12. mars.

6. T o r s k e n. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor fartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	508	42	15	54	1 694 382	277 035	545.33
1937	603	47	20	68	4 919 111	751 556	1246.36
1936	601	48	15	71	3 954 919	561 876	934.89

Herav blev ilandbragt i Gryllefjord 1.618 tonn, i Torsken 65 tonn. Holmvær 10 tonn.

Av fisken er 1.344 tonn saltet til klippfisk, 118 tonn hengt til rundfisk og 232 tonn solgt fersk. Leverpartiet 1.614 hl til dampmedisintran, hvorav utvunnet 807 hl. Rogn saltet til eksport 342 hl og solgt fersk og til hermetikk 645 hl. Fiskehoder solgt 4.840 vekter. Gjen-

nemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 15, pr. vekt fiskehoder kr. 2. Hjemmeforbrukt 21.000 kg. Verdien herav kr. 2.730.

Beste fiske for Gryllefjord ukene til 15. januar, 19. mars og 26. mars.

7. B j a r k ø y. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Mann	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg. skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	174	8	30	68 000	10 365	59.56
1937	199	8	35	72 000	9 748	48.98
1936	105	10	15	150 000	18 980	180.76

58 tonn fisket med line og 10 med garn. Av fangsten er 32 tonn saltet til klippfisk 7 tonn hengt til rundfisk, 7 tonn til rotskjær og 22 tonn solgt fersk.

Lever til dampmedisintran 54 hl. Rogn solgt fersk 28 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever, kr. 21,50 pr. hl rogn kr. 13. Hjemmeforbrukt 11.000 kg, verdi kr. 1.500.

Følgende tabell viser deltagelsen og utbyttet for herredene i 1938 samt for hele fylket i de siste 3 år.

Herredene	Antall fiskere	Fordelt på antall			Utbytte		Gjennemsnitts-utbytte pr. mann kr.
		Åpne båter	Åpne båt. m. motor	Motorfartøier	I kg skrei	Verdi kr.	
Skjervøy	400	—	—	55	1 931 000	278 960	482.75
Helgøy og Karlsøy	251	27	—	25	466 800	71 494	284.84
Tromsøysund	218	3	4	25	845 226	135 844	622.93
Hillesøy	439	3	4	60	3 201 633	547 418	1244.13
Berg	251	11	34	14	1 120 337	186 904	744.64
Torsken	508	42	15	54	1 694 382	277 035	545.33
Bjarkøy	174	—	8	30	68 000	10 365	59.56
Ialt 1938	2241	86	65	263	9 327 378	1 508 020	672.92
I 1937	2240	185	82	228	13 308 028	1 931 775	1003.52
- 1936	1925	205	73	211	8 493 130	1 166 938	606.20

Beretning om skreifisket i Nordland fylke 1938.

Utenfor Lofotens opsynsdistrikt i opsynstiden.

(Vesentlig efter lensmennenes og opsynsbetjentenes opgaver).

1. Dverberg, Bjørnskinn og Andenes. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Fiskere	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938.....	472	1	68	1 476 700	243 430	515.74
1937.....	402	—	61	3 010 650	450 431	1120.47
1936.....	459	—	71	1 745 800	213 897	466.01

Største fiskevær var Andenes og Bleik med 1.418 tonn med best fiske i ukene til 12. og 19. mars.

Av fisken er 728 tonn saltet til klippfisk, 581 tonn hengt til rundfisk, og 166 tonn solgt fersk. Leverpartiet 1.693 hl til dampmedisintran, hvorav utvunnet 852 hl. Rogn saltet til eksport 489 hl, solgt fersk 445 hl. Gjennomsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 15/16. Hjemmebrukt 10.700 kg, verdien herav kr. 1.725. Av fangsten er 1.000 tonn fisket med garn, resten med line.

2. Øksnes. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Fiskere	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938.....	422	77	1 694 967	288 265	683.09
1937.....	422	77	1 602 878	251 708	596.46
1936.....	422	77	1 188 483	185 259	439.00

Av fangsten er 1.142 tonn saltet til klippfisk, 328 tonn hengt til rundfisk, 182 tonn til rotskjær og 43 tonn solgt fersk. Leverpartiet til medisntran 1.730 hl, hvorav utvunnet 862 hl dampmedisntran. Rogn saltet til eksport 827 hl, solgt fersk 87 hl og til hermetikk 227 hl, 383.000 fiskehoder solgt. Gjennomsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 12,25, pr. hl rogn kr. 15, pr. 100 fiskehoder kr. 25. Hjemmeforbrukt 16.000 kg. Verdi usløiet kr. 1.960. Det beste fiskevær var Sommarøy med 717 tonn. Fisket var her best i ukene til 28. februar og 6. mars, samt under-etterfisket til 25. april og 2. mai.

3. L a n g e n e s. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Fiskere	Åpne båter uten motor	Båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938	753	8	15	133	1 886 739	310 665	412.57
1937	431	—	10	70	1 577 106	243 546	565.06
1936	431	—	10	70	1 063 644	155 769	361.41

Av fisken er 1.107 tonn saltet til klippfisk 361 tonn hengt til rundfisk, 298 tonn til rotskjær og 121 tonn solgt fersk. Leverpartiet til medisntran 1.590 hl, hvorav utvunnet 772 hl dampmedisntran. Rogn saltet til eksport 872 hl og solgt fersk 125 hl, 116 hl til hermetikk. 472.000 stk. fiskehoder solgt. Gjennomsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 12—25, pr. hl rogn kr. 15, pr. 100 fiskehoder kr. 2,50. Hjemmeforbrukt 13.000 kg. Verdi herav 1.660. Alt fisket i Nyksund. Best fiske i ukene 28. februar og 6. mars, samt under-etterfisket i ukene til 25. april og 2. mai.

B e r e t n i n g om skreifisket for Øksnes og Langenes vinteren 1938 fra opsynsbetjent I v e r J e n s e n:

Belegget: Omkring nyttår reiste de første fiskere til fiskeværene. Tilstrømmingen av fiskere var stor- de første 2 uker av januar, og da opsynet blev satt den 17. januar var der omkring 400 fiskere tilstede. Ved tilendebragt optelling den 27. januar var belegget 628 fiskere. Deltagelsen svarer til fjorårets belegg. Belegget holdt sig nogenlunde konstant til første dager av mars, da endel fiskere reiste til Lofoten, og omkring midt i mars da noen fiskere drog til Finnmark. Omkring 20. mars var der bare 200 fiskere tilstede.

Hvorledes deltagelsen i fisket har artet sig på de forskjellige slags fiskeredskaper samt beleggets fordeling på de forskjellige fiskevær fremgår av nedenstående tabell:

Fiskevær	Antall			Tils.	Fiskere		
	linebåter	garnbåter	småb.		line	garn	tils.
Øksnes, alle vær	2	37	0	39	14	244	258
Nyksund.....	20	9	7	36	128	57	185
Langenes.....	13	8	0	21	75	50	125
— øvrige vær	flyndretrålere			10	—	—	60
Tils.	35	54	7	117	217	351	628
1937.....	46	57	16	119	310	374	684
1936.....	50	39	14	103	332	261	593

F i s k e t: I januar måned var fisket dårlig. Der var kun garnfangster op til 2.000 kg torsk — vesentligst ujevnt 1.000. For linefiskere opved land var fisket meget slett. Bankskøitene hadde landlige hele januar måned på grunn av det stadige uvær. De første bankskøitefangster var i februar, og da med sjøvær op til 4.000 kg torsk. Været var fremdeles meget dårlig i februar så driften blev betydelig hindret. Garnfangstene denne måned var noget ujevne, og ikke særdeles store — omkring 1.500—2.000 kg torsk. Linefiskere hadde landlige nesten hele måneden. Utover mars tok fisket sig op, og været blev noget bedre. Bankskøiter gjorde nu pene fangster, men været hindret denne drift meget. For robåter har fisket vært dårlig. Bankfisket var meget godt de første dager av april, mens det da var mindre på garn. I mars blev der fisket endel hyse for »ytterbakken« — med fangster op til 3.000 kg.

Det samlede fiskeparti fordelt på ukene og redskapene, samt deltagelsen og sjøværdsdager vil fremgå av nedenstående tabell:

Uken som endte	Uke- kvantum kg	Fiskere	Fangst i kg		Sjøværsdager	
			garn	line	hele	delvis
21/1	101 626	628	50 000	51 626	2	2
28/1	27 607	»	27 607	—	1	1
4/2	130 799	»	80 799	50 000	2	3
11/2	204 609	»	130 600	70 609	1	2
17/2	177 171	»	127 171	50 000	1	0
25/2	140 987	»	140 087	—	0	4
4/3	605 349		505 349	100 000	0	5
11/3	381 081	500	181 081	200 000	4	1
18/3	486 624	350	200 000	286 624	6	1
25/3	215 616	200	115 616	100 000	3	1
1/4	88 771	«	20 000	68 771	4	1
8/4	247 940	»	87 940	160 000	6	0
16/4	265 970	»	265 465	200 495	4	0
Tils.	3 074 150	—	1 736 025	1 338 125	35	21
1937.....	2 799 427	—	1 847 351	952 076	48	8
1936.....	2 021 526	—	1 112 781	908 745	61	—

Det samlede opfiskede torskeparti utgjør som nevnt 3.074.150 kg hvilket ligger ca. 300.000 kg over foregående års og ca. 1.000.000 kg høiere enn i 1936.

Hvordan det opfiskede torskeparti er tilvirket for de forskjellige steder fremgår av nedenstående tabell:

Fiskevær	Iset	Hengt	Saltet	Sum
Øksnes alle vær	43 008	312 450	1 142 022	1 497 480
Nyksund	24 101	201 048	687 349	912 498
Langenes.....	96 912	149 750	417 510	664 172
Tils.	164 021	663 248	2 246 881	3 074 150
1937	250 816	367 860	2 180 751	2 799 427
1936	298 894	112 569	1 610 063	2 021 526
1935	361 984	132 040	1 091 565	1 585 589
1934	260 363	200 390	878 719	1 339 472
1933	141 052	135 486	1 048 864	1 325 302
1932	148 528	304 105	941 156	1 393 789
1931	194 775	359 746	666 028	1 220 549
1930	146 412	615 681	1 712 895	2 474 668

Tilvirkningen av dampmedisintran utgjør 1 516 hl, mot foregående år 1625, og for 1936 1292. Nedgangen i tranpartiet mens torskepartiet

er større enn foregående år, skyldes formentlig at fisket — det vesentligste av partiet — blev ilandbragt så langt ut i sesongen.

Rognpartiet utgjør 2 267 hl, hvorav er iset 225 hl, saltet 1 699 hl, og anvendt til hermetikk 343 hl.

Opfisket kvantum av andre sorter fisk under opsynstiden for de forskjellige vær, fremgår av nedenstående tabell:

Fiskevær	Kveite kg	Hyse kg	Flyndre kg	Uer kg	Lange kg	Brosme kg	Annen fisk kg
Øksnes alle vær	—	—	—	—	—	—	—
Nyksund	2 228	154 394	8 425	11 200	126	32 209	9 319
Langenes	1 056	43 575	2 960	—	—	6 673	221
Tils.	3 284	197 969	11 385	11 200	126	38 882	9 540
1937	11 528	431 368	10 773	40 731	4 019	72 284	9 378
1936	62 082	441 584	16 786	55 612	6 525	54 491	4 175
1935	32 227	163 671	15 617	74 451	7 527	31 105	2 151

Den gjennomsnittlige fiskevekt har vært 450, leverholdighet 900/1000, tranprocent 47/53.

Priser: For god velbehandlet torsk 13, skadet, overstått 9/12, lever 15/20/25, rogn 10/15/20, kveite 0/80—1/10—1/40, hodehyse 12, fin blank middels hyse 15/20/25, flyndre 80/100, uer 15, lange 10/12, brosme 8 — alt pr kg råfisk.

Det samlede ilandbragte fiskeparti og fiskevarer representerer efter de opførte gjennomsnittspriser en kapital på fiskernes hånd kr 570 000 mot ifjor kr 520 000 og for 1936 kr 410 000.

Under bedriften har samlet vært tilstede 27 landkjøpere, ingen kjøpefartøi. For tilvirkning av dampmedisintran har vært i drift 20 damperier

Utbytte: Lottene pr mann er i år meget ujevne. Uværet hindret driften på det tidspunkt da den største torsket yngde var til stede. Der skal efter forlydende være garnfiskere for Langenes som har en bruttolott kr. 1.500 pr. mann, og for Nyksund garnfiskere på kr. 1.300 og for Øksnes kr. 1.000. Det er mulig at gjennomsnittlott kan komme op i kr. 600 brutto.

Brukstap: De store uværperioder har forårsaket meget store redskapsslitasjer — særlig på garn. Enkelte linefiskere har også mistet sine linesetninger, da de på grunn av uværet har vært forhindret i å trekke i rett tid.

Man må i samme forbindelse nevne den store nytte vaktskøyten »Nyheim« har hatt for bankfiskerne. Fiskebankene utenfor Vesterålen har i de senere år vært livlig besøkt av utenlandske trålere. Disse har ofte slept bort fiskernes redskaper, og det har i de fleste tilfeller ikke lyktes å få vedkommendes navn, hvorfor man har vært helt avskåret fra å inngi erstatningskrav. Vaktskøyten »Nyheim« har siste vinter »patruljert« ute på bankene både når fiskerne var på feltet og når de var i havn, men hadde sine redskaper stående. Den har da advart trålerne og gjort dem oppmerksom på redskapene, så de har forandret sine slep utenom setningene; derved har de reddet manges setninger. Den nye lov om redskapenes merkning har også i dette tilfelle hatt stor betydning.

A g n :

Som agn blev den første del av fisket benyttet frosset akker, som fiskerne selv hadde fisket tidligere. Men vesentligst blev benyttet frosset storsild. Denne betaltes med kr. 12 pr. 50 liters kasse.

S u n d h e t s t i l s t a n d e n :

Fiskerne har stort sett vært friske under bedriften, bortsett fra nogen tilfeller av influensa. Rensligheten i rorbuene er bra. Der forekommer nok enkelte tilfeller som ikke har vært tilfredsstillende, men man øiner fremgang hvert år.

En mann blev under fisket skyllet overbord fra en fiskerskøyte og omkom.

O r d e n e n : På sjøen og i fiskeværerne har ordenen under fisket vært meget god.

H a v n e f o r h o l d e n e :

Breistrand havn. Innseilingen til dette fiskevær er meget grunn. Ved å foreta utdypning av »rennen« vil denne bli seilbar for alle farkoster som må anløpe havnen. Likeledes tør jeg påpeke den vanskelige innseiling til havnen i mørke, idet man ingen lykter har å rette sig etter. Ved anbringelse av 2 over-ett lykter vilde seilassen bli lettere og sikrere. Flere båter har ofte rent på grunn i det trange innløp, når det har vært mørkt og fått betydelig skade.

Nyksund havn. For dette vær har vært endel utdypning av havnen — mudring — op til kaiene. Der gjenstår ennu endel av dette arbeide som må fullføres. Fiskehavet utenfor Nyksund er rent for skjær og

båer og dette er en stor betryggelse for fiskerne som må begi sig til og fra fiskefeltet om vinteren i mørket og usiktbart vær. Nyksund er distriktets største fiskevær både hvad angår belegg og omsetning av fisk. Det er en god nummer 2 i Vesterålen. Den korte og rene vei til fiskefeltet fra været bevirker at der er stor ansamling av fiskere tilstede.

Vannforsyningen for stedet er dårlig. Vannet fåes fra nogen brønner som er skutt ned i fjellet, og disse har et lite nedslagsdistrikt. Under fisket benyttes meget vann. Brønnene skal forsyne vann til stedets fastboende befolkning, til tilreisende fiskere, til motorbåtene samt til damperiene. Den raske utvikling med hensyn til tilberedningen av fisk og fiskevarer har de siste år gjort store fremskritt, men også stillet strengere krav under tilvirkingen. I denne forbindelse kan nevnes at fisken påbys omhyggelig skyllet og vasket og at der da bør benyttes ferskvann. Da vannmangelen er stor nok i forveien for Nyksund, kan det ikke tillates at der benyttes vann fra brønnene til fiskevaskningen, hvorfor der da må benyttes sjøvann tatt op fra havnen, hvilket må ansees dårlig tjenlig til fiskevaskning. Omkring 1 km fra stedet ligger et vassdrag, hvorfra man ganske rimelig kunde skaffe tilstrekkelig med vann for hele været. Et sådant foretagende vilde muligens betale sig selv av de avgifter som eventuelt måtte pålegges forbrukerne. Jeg henstiller til myndighetene å ha sin oppmerksomhet henvendt på de krav som rettes fra stedet, idet disse er vel berettiget.

Langenes — Stø havn. For Langenes og Stø er havneforholdene meget dårlige. Fiskefarkostene ligger bare i ly av nogen holmer som ikke gir tilstrekkelig dekning mot det oprørte hav som stormer inn mot land. På havnen er ofte så meget sjøgang at det er umulig å komme fra og ombord i farkostene. For disse fiskevær har der i den senere tid vært mange forlis på havneområdet. Her må gjøres noget så man fremtidig kan undgå flere store skader på farkostene som hittil.

Fryse- og kjøleanlegg. I opsynsdistriktet er ikke noget fryse- og kjøleanlegg. Dette har mange ganger forårsaket at fiskerne har hatt store tap på innkjøpt agn som er blitt ødelagt. Ved å få et kjøleanlegg i distriktet, vilde fiskerne ha oplagret agn, og de kunde da utta dette etter behov. Nu må fiskerne rekvirere agn, og når dette ankommer, kan der inntreffe uvær, og agnet blir ødelagt for fiskerne. Videre vilde man kunne få satt inn fisk på kjølelageret, når dårlige markedsforhold var inntrådt. I distriktet fiskes tildels meget sild, og man hadde da anledning til å fryse op agn, som vilde bli billigere enn agn sydfra. Et fryse- og kjøleanlegg må skaffes for distriktet.

Opsynet blev hevet den 16. april 1938.

4. B ø. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 år:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor fart.	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslovt kr.
1938..	677	17	2	91	2 257 400	368 310	544.03
1937..	662	135	10	44	2 678 200	431 207	648.30
1936..	880	120	10	75	2 183 083	336 998	382.95

Av fisken er 1.463 tonn saltet til klippfisk, 763 tonn hengt til rundfisk og 32 tonn solgt fersk. Lever til dampmedisintran 2.137 hl, hvorav utvunnet 1.218 hl. Rogn saltet til eksport 1.578 hl, solgt fersk 192 hl, til hermetikk 85 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 12 øre, pr. hl lever kr. 22, pr. hl rogn kr. 18, Hjemmeforbrukt 50.000 kg. Verdien herav kr. 6.000. I Hovden—Jennskaret stasjonerte 210 fiskere med fangst 502 tonn, i Straumsjøen 161 fiskere med fangst 338 tonn. Fisket var best mellom 19. til 26. februar. Motorbåtene fisket med garn, de andre med line.

5. M ø s k e n e s. Her fisket man i 1938 100 000 kg fisk fordelt på 25 båter uten motor, 20 med motor, og 50 motorfartøier med 235 mann. Av fangsten er 12 tonn saltet til klippfisk, 71 tonn hengt, 15 tonn rotskjær og 2 tonn til ferskfisk. Leverkvantum 100 hl og solgte fiskehoder 30 000 stk. Prisen på fisken var 13 øre pr. kg, lever kr. 10 pr. hl og fiskehoder kr. 1.— pr. 100. Samlet verdi kr. 14 300. Hjemmebrukt 10 000 kg, verdi kr. 1300. — Intet fiske i 1937.

6. F l a k s t a d. Her fisket man i 1938 30 000 kg torsk fordelt på 10 åpne båter uten motor, 8 med motor og 35 motorfartøier med 131 mann. Av fangsten er 5000 kg saltet, 15 000 kg hengt og 10 000 solgt fersk. Leverparti 10 hl, solgte fiskehoder 8000 stk. Priser: fisk 12 øre, lever kr. 5.—, fiskehoder kr. 1.— pr. 100 stk. Samlet verdi kr. 3730. Hjemmebrukt 6000 kg, verdi kr. 800. — Intet fiske i 1937.

7. B u k s n e s. I 1938 falt fisket således sammenlignet med 2 år:

År	Motorfartøier	Fiskere	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslovt kr.
1938	4	20	22 000	3 870	193.50
1937	4	24	60 000	10 109	421.21
1936	3	18	50 000	8 240	457.78

Fisket foregikk i Vågan og Lofotens ytterside. 8 tonn blev saltet til klippfisk, 14 tonn hengt til rundfisk. Leverpartiet var 24 hl, hvorav utvunnet 10 hl damptran. Der er iset 15 hl rogn. Torskepris 13 øre pr. kg, lever kr. 25 og rogn kr. 20 pr. hl.

8. Borge. Her falt fisket sammenlignet med 2 år:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938..	569	3	4	88	2 399 000	439 070	772.—
1937..	529	3	4	78	2 476 000	417 620	789.45
1936..	483	2	4	77	1 762 000	287 420	595.07

Av fangsten er 1.194 tonn saltet til klippfisk, 1.189 tonn hengt til rundfisk og 16 tonn solgt fersk. Leverpartiet til dampmedisintran 2.900 hl, derav utvunnet 1.297 hl. Rogn saltet til eksport 1.500 hl, solgt fersk 140 hl. Fiskehoder solgt 500.000 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 28 pr. hl rogn kr. 25 pr. 100 fiskehoder kr. 1. Hjemmeforbrukt 40.000 kg. Verdien herav kr. 5.200.

Av fangsten blev 1.073 tonn ilandbragt i Steinfjorden, 474 i Vestresand 364 i Eggum og 332 i Kvalnes. Fisket var best i 3 siste uker av mars.

9. Gimsøy. I 1938 falt fisket sammenlignet med 2 år således:

År	Fiskere	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	88	—	16	353 000	65 492	744.23
1937	79	—	14	286 000	50 488	639.09
1936	93	1	15	205 000	33 309	358.16

Av fangsten er 200 tonn saltet til klippfisk, 150 tonn hengt til rundfisk og 3 tonn solgt fersk. Leverpartiet til dampmedisintran 420 hl, hvorav utvunnet 208 hl dampmedisintran. Rogn saltet til eksport 272 hl, til hermetikk 4 hl. Fiskehoder solgt 90.000 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 29, pr. hl rogn kr. 22, pr. 100 fiskehoder kr. 1,50. Av fangsten blev 303 tonn innbragt til laukvik og 50 tonn til Hovsund med belegg henholdsvis 61 og 27 fiskere.

10. Steigen: I 1938 var fangsten 30.200 kg fisk, 7 hl lever til en verdi av kr. 3.996. Alt fisket med line. Der deltok 10 åpne båter uten motor og 3 med. Besetning 30 fiskere. Av fangsten er 16 tonn saltet til klippfisk, 8 tonn hengt til rundfisk og 6 tonn solgt til ferskfisk. Intet fiske i årene 1937/35.

11. Leiranger. I 1938 falt fisket sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter uten motor	Åpne båter med motor	Kg skrei	Verdi kr.	Lotten kr.
1938	32	10	5	54 600	7 198	224.94
1937	54	10	11	35 000	5 200	96.30
1936	—	—	—	—	—	—

Hele fangsten tatt med line. Av fangsten er 20 tonn saltet til klippfisk 20 tonn hengt til rundfisk og 14,6 tonn solgt fersk. Pris pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever 10 kr. Hjemmeforbruk 7.000 kg, verdi kr. 910. Fisket foregikk i april.

12. Nordfold og Kjerringøy. I 1938 og 1937 var der intet fiske, i 1936 fiskedes 5.000 kg skrei til en verdi av kr. 575, lotten kr. 7,19.

13. Bodin. I 1938 falt fisket sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Motorbåter	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938	20	3	2 500	365	18.25
1937	20	3	14 000	2 088	104.40
1936	28	4	17 000	3 425	122.32

Av fangsten var 4 tonn saltet til klippfisk, 10 tonn hengt til rundfisk. Leverkvantum 12 hl, rognparti 6 hl. Priser: Fisk 13 øre, lever 1 hl à 25 kr. Hele fangsten er garnfisk, blev ilandbragt i Givær.

14. Gildeskål. I 1938 falt fisket sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter med motor	Motorbåter	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938.....	31	5	3	7 800	1 506	50.—
1937.....	33	4	3	35 000	5 720	173.33
1936.....	31	4	2	11 000	1 790	57.74

Av fangsten er 7.100 kg hengt til rundfisk og 700 kg solgt fersk. Der blev solgt 2.000 stk. fiskehoder. Lever 18 hl. Rogn til saltning 4 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 12 øre, pr. hl lever kr. 25, pr. hl rogn kr. 20, pr. 100 fiskehoder kr. 2. Hjemmebrukt 3.000 kg til verdi kr. 500.

15. Meløy. Fisket i 1938 sammenlignet med 2 år falt således:

År	Fiskere	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	45	9	12 500	1 950	43.33
1937	40	6	60 600	8 932	223.30
1936	36	6	35 100	4 853	134.81

Av fangsten er 1.000 kg saltet til klippfisk, 6.000 kg hengt til rundfisk og 5.500 kg solgt til ferskfisk. Leverkvantum til dampmedisintran 5 hl. Rogn, saltet til eksport 3 hl og solgt fersk 2 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 25 pr. hl rogn kr. 20. Fangsten blev innbragt til Støtt.

16. Rødøy. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	100	6	14	53 610	9 972	99.72
1937	128	10	17	111 567	17 911	139.94
1936	116	1	20	67 950	10 956	94.53

Av fangsten er 800 kg saltet til klippfisk 31.230 kg hengt til rundfisk og 21.580 kg solgt til ferskfisk. Lever til dampmedisintran 76 hl, hvorav utvunnet 38 hl, lever til annen tran 2 hl. Rognpartiet saltet til eksport 17 hl, solgt fersk 18 hl. Solgte fiskehoder 15.768 stk. Gjennomsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl. lever kr. 25 pr. hl rogn kr. 22,50, pr. 100 fiskehoder kr. 2. Hjemmebrukt 1.500 kg, verdi kr. 195.

I Myken stasjonerte 49 fiskere som fikk 20.610 kg torsk, i Valvær 51 fiskere som fikk 33.000 kg. Der blev fisket best i ukene til 12. og 19. februar.

17. Træna.¹⁾ Fisket i 1938 falt således i sammenligning med 2 foregående år:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938	266	43	22	27	133 500	19 550	73.50
1937	272	50	20	25	305 000	41 550	152.76
1936	288	86	18	26	141 000	19 583	67.90

¹⁾ Lurøy, Selvær og Træna.

Av fangsten er 10.300 kg saltet til klippfisk, 56.000 kg hengt til rundfisk, 67.000 kg er solgt fersk. Lever til dampmedisintran 70 hl, derav utvunnet 33 hl. Rogn saltet til eksport 8 hl, solgt fersk 32 hl. Fiskehoder solgt 30.000 stk. Priser: Pr. kg fisk 12 øre, lever kr. 20 pr. hl, rogn kr. 15 pr. hl og fiskehoder kr. 3 pr. 100. Hjemmeforbrukt 5.000 kg. Verdien herav 600. Av fangsten blev 33.500 kg ilandbragt i Selvær og 40.000 kg i Træna. Forskjellige steder i Lurøy blev der ialt fisket 40.000 kg.

18. Dønnes. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938	35	4	4	5	5 000	905	26.—
1937	80	2	13	10	81 000	14 345	179.31
1936	46	—	2	10	15 000	1 892	41.13

Fangsten blev solgt fersk. Leverpartiet til dampmedisintran 7 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 25, pr. hl rogn kr. 20. Fangsten blev ilandført i Åsvær. Fisket var dårlig hele tiden.

19. H e r ø y. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med de 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	108	—	11	17	77 100	11 983	100.70
1937	145	2	19	18	220 880	33 523	231.90
1936	108	2	13	13	65 169	9 482	97.06

Av fangsten er 42.100 kg hengt til rundfisk og 35.000 kg solgt fersk. Leverpartiet til dampmedisintran 30 hl, Rogn saltet til eksport 27 hl. Solgt til hermetikk 5 hl og solgt fersk 10 hl. Fiskehoder solgt 25.700 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 23 pr. hl rogn kr. 18. Pr. 100 fiskehoder kr. 2.

20. V e g a. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med de 2 foregående år således:

År	Fiskere	Båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	136	20	40	4	118 000	17 990	132.28
1937	131	16	23	4	148 000	20 396	155.69
1936	152	—	12	21	123 000	18 380	120.92

Av fangsten er 43.000 kg saltet til klippfisk, 39.000 hengt til rundfisk og 36.000 kg solgt til ferskfisk. Leverpartiet til medisintran 61 hl, derav utvunnet 21 hl, lever til annen tran 41 hl. Rogn saltet til eksport 29 tnr. Fiskehoder solgt 35.000 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 8—13 øre, pr. hl lever kr. 10—26 pr. hl rogn kr. 16. Pr. 100 fiskehoder kr. 1. Fisket med garn 80 tonn, med line 38 tonn.

Følgende tabell viser deltagelsen i og utbyttet for herredene i 1938 samt for hele fylket i de siste 3 år:

Herredene	Antall fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Utbytte		Gjennemsnittsutbytte pr mann kr.
					Kg skrei	Verdi kr.	
Dverberg	472	—	1	68	1.476.700	243.430	515,74
Øksnes	422	—	—	77	1.694.967	288.265	683,09
Langenes	753	8	15	133	1.886.739	310.665	412,57
Bø	677	17	2	91	2.257.400	368.310	544,03
Moskenes	235	25	20	50	100.000	16.300	69,36
Flakstad	131	10	8	35	30.000	3.730	28,47
Buksnes.....	20	—	—	4	22.000	3.870	193,50
Borge	569	3	4	88	2.399.000	439.070	772,—
Gimsøy	88	—	—	16	353.000	65.492	744,23
Steigen	30	10	3	—	30.200	3.996	133,20
Leiranger	32	10	5	—	54.600	7.198	224,94
Nordfold	—	—	—	—	—	—	—
Bodin.....	20	—	—	3	2.500	365	18,25
Gildeskål	31	—	5	3	7.800	1.506	50,—
Meløy.....	45	—	—	9	12.500	1.950	43,33
Rødøy	100	—	6	14	53.610	9.972	99,72
Dønnes	35	—	4	5	5.000	905	26,—
Træna	266	43	22	27	133.500	19.550	73,50
Herøy	108	—	11	17	77.100	11.983	100,70
Vega	136	20	40	4	118.000	17.990	132,28
Ialt	4.170	146	146	644	10.714.616	1.814.547	435,14
Mot i 1937	3.452	228	114	434	12.701.881	2.004.774	580,76
— 1936	3.671	151	174	490	8.678.229	1.291.828	351,90

Beretning om skreifisket i Nord-Trøndelag fylke 1938.

(Vesentlig efter lensmennes og opsynsbetjentenes opgaver).

1. L e k a (Sklinna). Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Antall fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor-fartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	50	10	5	5	75 000	17 950	359.—
1937	55	10	5	5	80 000	12 050	219.09
1936	40	10	—	5	30 000	4 050	101.25

Av fangsten er 45 tonn hengt til rundfisk og 30 tonn solgt fersk. Leverpartiet 30 hl til annen tran. Rognkvantummet 20 hl saltet til eksport. 20.000 fiskehoder solgt. Pris pr. kg fisk 13 øre, pr. hl lever kr. 12, pr. hl rogn kr. 17, pr. 100 fiskehoder kr. 1. Hjemembrukt 3000 kg verdi kr. 390.—.

Beretning fra opsynsbetjent Løvmo om skreifisket i Vikna opsynsdistrikter i 1938.

Fiskets begynnelse og gang, fiskeplasser, sjøværdsdager m. v.

Opsynet sattes i uken 14.—19. april. Der var da allerede tilflyttet værene endel almue, men været i februar hadde hindret utreise. Med erfaring fra 1937 var fiskerne klar for utreise allerede først i februar, men været hindret, så både de, som kom til værene og de som lå hjemme klar til utreise var i uvisshet om der var fisk under opsig. Man hadde dog godt håp om en bedring i fisket, og der blev allerede i januar gjort bra fangster av opsigfisk. 22. februar sees gjort fangster av skrei fra 10—80 stykker.

Dessverre fortsatte været å hindre driften både i februar, mars og april. Den 28. februar og 1. mars var det bra jevne fangster overalt fra 50—200 stk. Men da satte uværet inn før alvor, og det kulminerte med storfloen natten mellom 5—6. mars og fortsatte senere. Den som var her i værene natten mellom 5.—6. mars har et trist minne. Ødeleggelsene på land og hav var mange, og det var en lykke, at været hadde vært så slemmt før, at det hadde hindret tilflytning av fiskere og kjøpere. Med et større belegg i havnene vilde det blitt en katastrofal ødeleggelse, som sikkert også hadde gått utover menneskeliv. Den samlede skade på hus, båter og sjøbruk blev for: Viknaværene kr. 80.755. Men også i bygdene rundt om var ødeleggelsen stor, særlig i Flatanger. Og været fortsatte like ille, så folk kom ikke ut for å se etter satt bruk eller våget sig ut med nytt til nye forsøk. Der var jo allerede tapt så meget og verdifullt bruk, at der for mange var lite tilbake å drifte med. Staten ytet til gjenkjøp av bruk og båter kr. 9.500, og firmaet Oluf Holm, Ålesund, som eier været Norøyan gav til gjenkjøp av redskaper for fiskerne i Norøyan kr. 2.500 en stor og kjærkommen hjelp for fiskerne. Jeg nevner også den innsamling, som flere steder i landet sattes i verk til støtte for fiskerne.

Om været i sesongen kan nevnes, at der i februar er notert 6 hele sjøværsdager og 3 delvis. I mars 7 hele og 14 delvis og til 22. april 8 hele og 7 delvis. I tiden 18.—28. februar var der 1 kulingsvarsel. I mars 13 kulingsvarsler og 6 stormvarsler og i tiden 1.—22. april 1 stormvarsel og 9 kulingsvarsler. Så dårlig vær har det ikke vært nogen sesong siden jeg i 1902 begynte i opsynstjenesten i Viknaværene, en tid av 36 år. Det kan da fastslåes for i år, at det var været som ødela sesongen. Etter uværet 5.—6. mars har det ikke vært vesentlig fisk å få på vanlige fiskeplasser utfor værene. En liten fisketopp kom op i Traugråsa og det lille parti, som er opfisket, var ialt vesentlig fanget der.

Også kveitefiske med garn blev ødelagt av været. Det var ialt 25 båter med 115 mann, som drev dette fiske for Viknaværene, men fikk de satt garn en dag, så gikk det uken før de fikk trekke, og da var mulig fangst ødelagt, om der var nogen.

Storsilden sto også i vår utfor Vikna. Et forsøk med nogen drivgarn allerede 1. april gav 9 kasser sild og ved Kvaløy i Vikna er fisket optil 50 kasser storsild på settegarn før påske. Notbrukene gjør sig nu klar til over påske for å møte den, om den går inn, så landnøter får tak på den. Storsilden utfor kysten her burde passes bedre på av folk med driftsmidler til å fange den.

Redskapstapet har i år vært særlig stort. Slitasjen på redskaper tilsvarende. De små beholdninger av bruk fiskerne her på kysten har til rådighet er sikkert redusert til halvdelen.

Rorburum, lægeordning, sykestuene.

Det har vært rorburum nok i hovedværene. For plassene omkring Traugråsa var det meget optatt grunnet stor tilflytning av småbåter til fisket der. Uværet herjet jo sterkt også på rorbuer i værene. Et godt fiskeår tør derfor betinge rorbumangel, om ikke de ramponerte buer kommer op og istand igjen. Det skulde synes rimelig, om statens bevilgning til moderne rorbuer nu kom værene her tilgode for første gang.

Lægeordningen er som tidligere, med distriktslægen i Vikna på ukentlige turer til værene, med vekselvis overnatting i Sør-gjeslingan og Norøyan på sykestuene. Sykestuen i Sør-gjeslingan drives nu for rikstrygdeverkets regning, og i Norøyan for Røde Kors. På hver sykestue er ansatt en husmor og en sykesøster. På sykestuen i Sør-gjeslingan var innlagt 2 patienter 1 døgn hver. I Norøyan var innlagt 2 patienter.

Orden og overtredelser.

Ingen overtredelser er påtruffet eller anmeldt. Et mindre kollisjonstilfelle på havnen i Vannsøya, lyktes det ikke å få forlikt før opsynet blev hevet.

Tilsynsmannsordningen, vedtekter.

Med det fåtallige belegg og de få sjøværsdager røinte det ikke på tilsynsmannsordningen. Utvalget har hatt møter i begge distrikter, men finner ingen grunn til forandringer i de gjeldende vedtekter.

Telefon og postordning.

Telefonstasjoner og telefontid som ifjor. Ingen utvidet tjenestetid ved noen stasjon. Tjenesten avvirket tilfredsstillende.

Havneforholdene, vannforsyning, oppmerkning belysning av leiene.

Havneforholdene fremdeles uforandret. Man håper nu at turen må være kommet til de gjenstående Viknavær til havneutbedring. Den oppmerkning som før er bedt om, og den belysning av ledene, som også er bedt om, venter fremdeles på utførelse. Utvalgene har hatt møter og innsendt henstilling til havnedirektøren, fyr og merkevesenet om havner, merker m. v. samt om veier i fiskeværene. Vannforsyningen må nu være tilfredsstillende for hovedværene. Vannsøya, Hammarsøya og Sørøya har søkt om brønner. I Vannsøya lå i vinter mange fiskere, men takket være den store nedbør blev det ingen vannmangel. I Skjær-været er nu lagt ledning fra basenget frem til Fiskarheimen, og dermed er det blitt lettere å hente vann.

Fiskarheimar, redningsskøiter.

Fiskarheimene har i Sørjjeslingan, Norøyan og Skjærvær vært i drift hele sesongen. Det er bare godt å si om Fiskarheimene og den virksomhet de driver. Det er det faste og sikre møtested for fiskerne, der er lesestoff, skrivesaker, sang og musikk.

Redningsskøiten Stavanger har også i år stasjonert i Sørjjeslingan. Den har hatt en slitsom jobb i dette fele vær, og stadig på farten såsnart en båt la ut. Heldigvis gikk ingen menneskeliv tapt på sjøen her denne vinter.

Utrorssignaler og bokføring.

Utrorssignal har vært heist i Sørjjeslingan, Norøyan, Skjærvær, Vannsøya og Kringholmen. Utlevering av båtmerker og bokføring dessuten i Sørøya, Norgjeslingan, Gåsvær og Frelsøya.

Bløggingsloven.

Lovens bestemmelser gjennomføres nu bedre. Ingen kontrollør har i år besøkt værene. Statens trankontrollør har besøkt og inspisert damperiene i værene.

Bergede saker innlevert til opsynet er gjenkjent og avhentet.

Kveitefiske med garn.

Ialt drev 25 båtlag med 115 mann dette fiske for værene her. Utbyttet blev lite, været ødela også ganske dette fiske. Det var i høiden å få trekke en gang i uken, og da var som regel fangsten ødelagt. Det var også klart å merke, at der i år var mindre å få.

Møter av almuen, bøtter og krav.

Almuen har hatt møter ved 2 anledninger for sammen med opsynet å drøfte den vanskelige situasjon. Det gjaldt om å få sikret en stabilere prisordning for sommer- og fjordfiske. Der blev vedtatt å henstille til fylkesfiskarlagets styre å opta forhandlinger med kjøpmennene i distriktet, de som drev fiskekjøp om en fast prisavtale. Lykkes det, vil det kunne stabilisere forholdet, inntil man får se virkningen av en lov om råfiskomsetningen.

I det annet tilfelle gjaldt en henstilling til statsmaktene om hjelp for fiskerne til å få beholde driftsmidler og heimer, bli sikret mot tvangs salg i tiden til 1. mai 1939. Denne henstilling er sendt om kommunene og fylket. At der nu for denne kyststrekning må ekstraordinære tiltak

til bør alle vedkommende forstå. Det må ingen tro, at det nu er viljen det skorter på fra fiskernes side. Det er evnen, som nu totalt har sviktet. Så bør de alle prøve og sette sig inn i fiskernes stilling, prøve å resonnerer litt over hvordan de selv vilde følt det, om driftsmidler og heimer blev tatt fra dem. Gjør de det, så finner de også sikkert utvei til effektiv hjelp.

Fremtidsordning til varig hjelp.

Jeg skal ikke nu gjenta, det jeg de 2 foregående år har anført, men henviser til det. Jeg har ikke vært istand til å tilegne mig nogen ny oppfatning i så måte. Fiskernes fremtid på kysten er et kombinert økonomisk og sosialt spørsmål, som må løses under hensyn til de to sider ved saken.

Hvad der er ydet til hjelp for de skadelidte fiskere.

Efter stormskadene i mars blev gjennom fylkesmannen fra regjeringen stilt til disposisjon til gjenkjøp av tapte redskaper og båter kr. 9.500. Fra Oluf Holm, Ålesund til fiskere i Norøyan kr. 2.500. Innsamlet bidrag i bladet Nordtrønderen, Namsos kr. 1.035. Det siste til fordeling på fiskere på Ytre-Namdalen. Dette er hvad der er administrert av opsynet.

Gjennemsnittets bruttolott i år blev kr. 63,80. I 1934 var den kr. 42,35 og i 1935 kr. 45,69.

Oversiktstabell for de 10 siste år for skrei-fisket i Viknaværene.

År	Antall båter	Antall flskere	Opfisket skrei kg	Lever hl	Damp-tran hl	Rogn hl	Sum verdi kr.	Gjenn.sn. brutt,lott kr.
1929	796	2926	3 130 000	3932	1696	1034	—	165,05
1930	519	1796	3 184 000	3600	1430	1374	—	310,63
1931	942	3568	8 017 000	9666	4328	7720	1 318 558	370,54
1932	1077	4122	4 697 600	5328	2900	2720	480 464	114,11
1933	757	2647	1 630 000	2141	973	1674	225 300	84,25
1934	332	1171	278 230	317	139	279	49 579	42,35
1935	200	697	178 500	190	95	199	31 853	45,69
1936	238	807	361 600	413	146	237	52 830	65,52
1937	346	1115	1 023 666	835	349	640	159 564	143,11
1938	235	801	318 428	204	79	163	51 108	63,80

Andre tilstede i værene.

Fartøifolk 48, arbeidere på land, 12, butikk og kontorfolk 7, fiskarheimene 5, sykestuene 4, offentlige funksjonærer 7. kvinnelige kokker 37, læge 1.

3. Flatanger. I 1938 blev opfisket 13.800 kg fisk til en verdi av kr. 1.932 av 70 fiskere. Lotten er beregnet til kr. 29.60. I årene 1933/37 har der ikke vært noget skreifiske.

4. Verran. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Båter	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittsslott kr.
1938	128	60	4	19 543	5 323.00	41.60
1937	146	65	8	15 853	4 354.00	29.82
1936	162	75	6	16 300	4 435.00	27.38

Fisket hovedsakelig med garn. Fangsten er solgt til ferskfisk. Leverpartiet 20 hl. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 25 øre pr. hl, lever kr. 23. Hjemmebrukt 3.800 kg, verdi kr. 965.

Følgende tabell viser deltagelsen og utbyttet for herredene i 1938 samt for hele fylket i de siste 3 år:

Herred	Antall fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Utbytte		Gjennemsnittsutbytte pr. mann kr.
					Kg skrei	Verdi kr.	
Leka	50	10	5	5	75 000	17 950	359.—
Vikna	801	86	72	77	318 428	51 108	63.80
Flatanger	70	25	—	—	13 800	1 932	29.60
Verran	128	60	—	4	19 543	5 323	41.60
Ialt i 1938	1049	181	77	86	426 771	76 313	72.75
Mot i 1937....	1316	186	120	133	1 119 519	175 977	133.72
— 1936....	1009	141	91	102	407 900	61 365	60.82

Beretning om skreifisket i Sør-Trøndelag fylke 1938.

(Vesentlig efter lensmennenes og opsynsbetjentenes opgaver).

1. Kvenvær: I 1938 intet fiske. I 1937 blev der fisket 9.000 stk. (ca. 30.000 kg) torsk, pris 40 øre stykket. Fiskens verdi var kr. 4.680 og fordelte sig på 24 åbne båter samt 6 motorfartøier med tilsammen 76 mann. I Kvenvær er der ellers ikke anmeldt fiske siden i 1933.

2. Nordfrøya.¹⁾ Her falt fisket i 1938 sammenlignet med de 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennomsnittslott kr.
1938	634	82	23	66	192 700	39 365	62.09
1937	745	84	33	75	723 990	121 255	162.76
1936	1051	184	23	83	427 350	75 643	71.97

¹⁾ Halten, Sula, Bogøy og Mausund.

Av fangsten er 16.100 kg saltet til klippfisk og 149.000 kg solgt til ferskfisk. Lever til medisintran 110 hl. Rogn solgt fersk 96 hl, og solgt til hermetikk 40 hl.

Fisken blev solgt rund for 72 øre stykket i Sula, Bogøy og Mausund, hvor partiet var 165.100 kg samt for 17 øre pr. kg i Halten, hvor partiet var 27.600 kg.

Innberetning fra opsynsbetjenten i Halten om skreifisket der 1938.

Opsynet for skreifisket i Halten blev satt den 29. januar. Der var allerede da ankommet en del line og torskegarnfiskere, som delvis hadde forsøkt fiske, men fangsten var ubetydelig på begge bruk og bestod mest i sei.

Utover februar og mars måned var det bra fiske på dypsagn,, mens line- og torskegarnsfisket omtrent helt slo feil. Imidlertid var der til stadighet stormende vær, så disse små robåter, som drev snørefiske meget sjelden kom sig ut. Det var almindelig opfatning at det er mange år siden det var så stor samling av skrei på fangstplassene ved Halten.

På torskegarn, hvor der deltok 8 større motorbåter med 29 mann blev opfisket 2.655 stk. På line- og snørebruket, hvor der deltok 25 båter med 59 mann blev opfisket 6.382 stk. hovedsakelig på snøre.

Fisken var almindelig stor, godt 3 kg. i gjennomsnitt, med liten leverholdighet fra 400 til 800 stk. pr. hektoliter.

Anvendelse. Fisken blev for det meste solgt i rund stand til oppkjøpere, som bragte den til Trondheim hvor den blev solgt til ferskfisk med alt innhold som lever, rogn og hode. Endel blev solgt sløiet. Lever og rogn blev solgt for sig selv. Et lite parti på ca. 2.000 stk. blev solgt til kjøpmannen i Halten til en kilopris av 13—14 øre. Fisken blev saltet til klippfisk og solgt i Kristiansund.

Innen distriktet var der ro og orden med undtagelse av at en del snørefiskere overtrådte helligdagsfredningen ved at ha sine agnsildgarn stående til fangst etter sild fra lørdag til mandag. Forholdet er innberettet til politimesteren i Uttrøndelag.

Det er kanskje noget tvil om dette fiske kan komme inn under lov om sildefiske da det må ansees som en gren av skreifiske med dypsagn, da det er utelukkende med henblikk på dypsagnfiske at dette sildefiske sattes igang. Best var det å få dette klart ved en bestemmelse enten i lov om sildefiskerierne eller i lov om torskefiske. Jeg mener det var ubetinget det beste at dette agnsildfiske kom under de samme regler som torskefiske med garn og line og ikke ha nogen andre regler for snørefiskerne. Mandagen blir som følge av agnmangel snørefiskeren værende på land, mens torskegarn og linefiskeren kan utøve sin gjerning med trekning som en annen hverdag. Der bør bli like forhold med driften for alle som skal ha samme erhverv, skreifiske enten han vil drive garn, line eller snøre etter torsken.

Sundhetstilstanden blandt fiskerne i distriktet var ekstra gode og ordningen med læge og sykesøster tilfredsstillende. Det kunde være noget misstemning blandt endel fiskere når rutebåten var forsinket, så lægebehandlingen pågikk sent på kvelden eller om natten.

Innberetning fra Sula, Bogøy og Mausund opsynsdistrikt:

Den 12. februar 1938 avreistes fra Gurvikdal til Sula for i. h. t. fylkesmannens besikking å overta opsynstjenesten for Sula, Bogøy og Mausund opsynsdistrikt.

Bekjentgjørelse om når opsynstjenesten trådte i kraft blev opplått på de før brukte opslagsteder.

Til å være opsynsbetjenten behjelpelig med betjening av havnene, protokollførere, signalheisere etc. ansattes i Sula som havnebetjent hr. MARTIN FREDAGSVIK, som også i mange år før har vært beskikket som sådan, og dessuten vært konstituert som opsynsbetjent i mitt fravær.

I Bogøy ansattes PAUL SVENSEN, og for Mausund BERNTINE HANSEN. Hr. MARTIN GÅRDSØY ansattes som havnebetjent i Måsøy.

For det samlede opsynsdistrikt har deltatt 548 mann fordelt på 71 motorbåter og 77 robåter, ialt opfisket 153.960 kg til en samlet verdi av kr. 33.242. Tilvirket 49 tønner damptran. All fisk og rogn er eksportert i fersk tilstand med undtagelse av 8.250 kg torsk.

Sundhetstilstanden blandt fiskerne har vært nogenlunde bra. Som fiskerilæge har fungert distriktslæge MEDBØEN.

Endel tvistigheter blandt fiskerne er blitt bilagt med bistand fra opsynets side.

Det er ikke utferdiget noget mulktforelegg.

Tiltross for at der var fisk tilstede på fiskegrunnene, er fisket totalt mislykket på grunn av det usedvanlig stormende vær som har raset i hele vinter så der næsten ikke har vært en eneste bra godværsdag.

For fiskerbefolkningen her i distriktet er den økonomiske stilling helt fortvilet da inntekten av fisket ikke engang dekket utgiftene til utrustningen.

3. K y a, H u m l i n g s v æ r og V å g s v æ r. I fisket deltok 49 åpne båter uten og 2 med motor samt 38 motorbåter med 346 fiskere. Opfisket 115.100 kg fisk til en verdi av 23.318. Gjennomsnittslott kr. 67,37. Fangstens anvendelse: Saltet til klippfisk 19 tonn, solgt fersk 96 tonn. Leverparti 87 hl, herav til damptran 37 hl, til annen tran 50 hl, rogn 72 hl, herav saltet 8 hl, solgt fersk 64 hl. Priser: pr. kg fisk 16½ øre, pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 23. 31.000 fiskehoder solgt à kr. 3 pr. 100. Hjemmebrukt 3.000 kg verdi kr. 450.

4. S ø r f r ø y a. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor-fartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	539	121	30	29	152 365	26 910	50.—
1937	515	119	26	29	427 315	75 360	146.33
1936	582	154	27	21	158 070	29 863	51.31

Av fangsten blev 9.000 kg saltet til klippfisk og 143.365 kg solgt fersk. Lever til medisintran 104 hl, derav utvunnet 40 hl, solgt til andre transorter 10 hl. Rogn solgt fersk 48 hl. Fiskehoder, solgt 49.000 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk 14 øre, pr. hl lever kr. 23, pr. hl rogn kr. 21, pr. 100 fiskehoder kr. 1,82.

Innberetning fra Titran fiskeriopsynsdistrikt ved opsyns-
betjent L. FLÅHAMMER:

På grunn av stadig stormende vær begynte opsynstjenesten den 16. februar. Opsynet blev hevet den 30. april.

Der var tilstede 10—15 ferskfiskkjøpere, 1 salter og 2 for lever-
dampning.

Fiskeprisen var fra 13 op til 19 øre pr. kg, leverpris 20—22 kr. pr. hl, rognpris kr. 25 pr. hl.

Sildefisket blev i vinter helt mislykket grunnet værforholdet. Det er således for dette distrikt et yderst dårlig resultat av vinterens fiske. Dertil kom at mange fiskere fikk stormskade på hus, båt eller bruk.

I anledning bløggingsforskriftenes overholdelse var det for fylket i vinter engasjert en kontrollør. En fiskekjøper er anmeldt for å ha opfordret fiskere til ikke å bløgge fisken.

5 hovedsmenn fikk reprimande for at de rodde ut av havnen før signal, for å kjøpe agn.

Edruelighetsforholdet, den offentlige ro og orden på stedet var særlig god.

Det var også i vinter en sykepleierske til stede på sykehuset. Fiskerilægen hadde en ukentlig kontordag.

Nogen ulykker forekom ikke.

5. S t o k s u n d. Het falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	83	30	3	3	6 000	1075	13.—
1937	95	32	3	5	21 000	3059	32.20
1936	82	38	3	—	5 000	632	7.71

Av fangsten blev 2.000 kg saltet til klippfisk, 1.000 kg hengt til rundfisk og 3.000 kg solgt fersk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk kr. 0,15, pr. hl lever kr. 20, pr. hl. rogn kr. 15. Fiskehoder kr. 2 pr. 100.

6. R o a n. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	152	40	5	10	20 000	3 505	23.06
1937	165	39	5	13	47 000	6 906	41.86
1936	228	55	4	11	34 000	4 301	18.86

Av fangsten er 9.500 kg saltet til klippfisk, og 10.500 kg solgt til ferskfisk. Lever 9 hl. Rognpartiet saltet til eksport 5 hl, solgt fersk 2 hl. Fiskehoder solgt 5.000 stk. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk kr. 0,15 pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 15 pr. 100 fiskehoder kr. 2. Hjemmeforbrukt 1.500 kg. Verdien derav kr. 180.

7. O s e n. Her falt fisket i 1938 sammenlignet med 2 foregående år således:

År	Fiskere	Åpne båter	Åpne båter med motor	Motorfartøier	Kg skrei	Verdi kr.	Gjennemsnittslott kr.
1938	255	60	7	18	46 500	7 095	27.82
1937	250	56	7	18	44 000	6 515	26.06
1936	205	41	4	13	33 000	4 107	20.03

Av fangsten er 15.500 kg saltet til klippfisk, 3.000 kg hengt til rundfisk og 28.000 kg solgt fersk. Lever til dampmedisintran 2 hl, til annen tran 33 hl. Rognpartiet saltet til eksport 6 hl og solgt fersk 4 hl. Fiskehoder solgt 10.000. Gjennemsnittspriser: Pr. kg fisk kr. 0,13, pr. hl lever kr. 20, pr. hl rogn kr. 15, pr. 100 fiskehoder kr. 2. Hjemmeforbrukt 2.000 kg. Verdien herav kr. 240.

Følgende tabell viser deltagelsen og utbyttet for herredene i 1938 samt for *hele fylket* i de siste 3 år:

Herredene	Antall fiskere	Fordelt på antall			Utbytte		Gjennem- snitts- utbytte pr. mann kr.
		Åpne båter	Åpne båter med motor	Motor- fartøier	Kg skrei	Verdi kr.	
Kvenvær ...	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Frøya..	634	82	23	66	192 700	39 365	62.09
Kya, Hum- lingsvær ..	346	49	2	38	115 100	23 318	67.37
Sør-Frøya ...	539	121	30	29	152 365	26 910	50.—
Stoksund....	83	30	3	3	6 000	1 075	13.—
Roan	152	40	5	10	20 000	3 505	23.06
Osen.....	255	60	7	18	46 500	7 095	27.82
Ialt i 1938	2009	382	70	164	532 665	101 268	50.40
Mot i 1937	1846	354	74	146	1 293 305	217 775	117.97
— 1936	2148	472	61	128	657 420	114 546	53.33

Beretning om vårtorskefisket i Møre og Romsdals fylke 1938.

Av opsynschef *Andr. L. Giske.*

Allerede i januar måned begynte torskefisket i Borgundfjorden og Tomrefjorden. For Borgundfjordens vedkommende begynte man å utlevere båtmerker 15. januar, og da opsynet blev satt den 1. februar, var fisket i full gang.

Der var i år et meget godt tilsig av skrei på de vanlige fiskebanker, like fra Stad til Nordmørsværene, og dersom været hadde vært gunstigere vilde man i år ha fått det største fiskekvantum på mange år.

Imidlertid var været i år stormfullt med tung sjø og strøm hele sesongen, og fisket blev av disse grunner totalt ødelagt. Uværet nådde sitt høydepunkt natt til 6. mars med en flodbølge som gikk over Nordmør og herjet stygt på fiskeværene Veidholmen og Bratvær, hvor det blev forvoldt stor matriell skade.

Tross det stormende vær blev der på Sunnmøre opfisket 1,9 mill. kg skrei, mens der for Romsdal og Nordmørsværene tilsammen bare blev opfisket 271 tusen kg.

Fiskeprisene har vært gode hele sesongen, men på grunn av de store redskapstap, blir utbyttet stort sett minimalt.

Deltagelsen i fisket var i år noget større enn foregående år med 1347 båter, med et samlet antall av 4628 mann, mot 1312 båter og 4182 mann i 1937.

Forøvrig henvises til opsynsbetjentenes beretninger.

Beretning fra opsynsbetjenten i Sande:

I år som tidligere år ved opsynets ikrafttreden den 1. februar drev hovedmassen av distriktets fiskere efter storsilden. Været var i år ugunstig for silledriverne, men de dager det lot sig gjøre å gå ut fikk man sild, for her var meget av den både under kysten og helt inne under land. Det grusomme vær, som hersket kontinuerlig i vinter bevirket at fiskerne ikke fikk drive som de vilde og heller ikke fikk tilse sine

redskaper. Da storstormen kom hadde mesteparten av fiskerne ute både sildegarn og torskegarn, så at her gikk tapt 442 torskegarn og 19 torskegarnsender til en verdi av kr. 13.308 samt av sildegarn for kr. 4.962. Skaden er den største som har vært forvoldt på redskap siden i 1892. Dengang som nu stemte det til at her var kommet en hel del fisk under land, men først var været umulig og så mistet fiskerne sine redskap, så her var mange båter som ikke hadde vegn igjen til å drive med. Distriktets kvantum av torsk i år er allikevel det største man har hatt på mange år, men så er her ikke fisket mere enn $\frac{1}{5}$ part av det seiparti som har vært det vanlige årene før. Ordenen på sjøen har vært bra og i forhold til at her foregår snurping og sildefiske med drivgarn og med botngarn samt torskegarnfiske alt på samme tid må man si at alt har gått over forventning. Her har ikke forekommet mulktforelegg under fisket, og ordenen på land har vært rosverdig.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Herøy* om torskefisket 1938.

I år som vanlig de siste årene var fiskernes interesse ved opsynets ikrafttreden 2. februar samlet om sildefisket.

Været var stormfullt, så her var intet fiske før 10. februar, da været bedaget sig og holdt sig bra til den 28., da det igjen skiftet til stadig hårdt vær med vind fra S.W. til Nord og tilbake igjen med styrke op til orkan, så at der for hele resten av sesongen ikke blev en eneste virkelig sjøværsdag.

Den 16. februar var der innmeldt 4 små båter, med tilsammen 15 mann. Til den tid var der lite fiske.

Den 16. mars var der innmeldt 28 båter med 129 mann. Fisket begynte da å ta sig op og deltagelsen blev ganske stor, den største på mange år så vi tilslutt hadde innmeldt 107 båter med et mannskap på 536 mann. Av disse var 81 større motorbåter med 473 mann, 9 åpne motorbåter med 28 mann, 12 ro-båter med 25 mann, og 5 snøre-båter med 10 mann.

Det opfiskede kvantum var det beste på mange år, nemlig 394.582 kg mot 94.021 kg i 1937 og bare 62.840 kg i 1936. Allikevel var nettoutbyttet nokså dårlig, på grunn av været som forvoldte påfallende stor garnskade.

Heldigvis, kan man vel si, var der liten deltagelse i fisket før 28. februar, da vi hadde den voldsomste og langvarigste uværsperiode, som folk kan minnes på disse kanter. Av 15 båter som var innmeldt på den tid mistet de 13 omtrent alt det bruk de hadde.

Fisket foregikk hovedsakelig i Gjeitmardjupet, samt på vestsiden av Rundø og litt i Godøydypet, men på grunn av sildedriverne i den første tid i sesongen, og været på slutten, var der ingen som prøvde

på skallerne, eller ut om djupet. Fisken var gjennomgående stor og pen med en gjennomsnittsvekt av 3,5 kg. Rognfisk var der svært lite av, og omtrent all rogn var rød, en særs liten pct. av rognen var hvit eller gråaktig.

Man hadde inntrykk av at der stod en ganske stor fiskefloke utfor kysten i slutten av mars og begynnelsen av april.

Ordenen blandt fiskerne var god både på sjø og land. Der var endel klage over trålerne (snurrevad), men ingen anmeldelser.

Da opsynet blev hevet den 5. april var det misfornøielse blandt garnfiskerne for ophevelsen. Herøy distrikt har få trålere, og når opsynet blir hevet, søker en masse fremmede trålere hertil, og det viser sig at ikke alle er så hensynsfulle mot stående bruk som de burde være. Her blev forvoldt endel skade av disse. Med bjergede redskaper har opsynet i år hatt en hel del arbeid men alt har gått fint for sig. I alt har her vært 21 saker.

De beste fiskeukene var uken som endte 26 mars, 2. april og 9. april.

Melding um torskefiske i *Ulstein* oppsynsdistrikt for 1938.

Uppsynet var i år sett den 1. februar. På den tid var sildefiske i full drift og dei fleste båtar i Ulstein oppsynsdistrikt dreiv sildefiske når det var sopass bra ver at ein kunde drive.

Ein hadde i år gode voner um eit bra torskefiske og dei mindre motorbåtane som ikkje dreiv sildefiske hadde nok byrja torskefiske fyrste dagane i februar dersom det ikkje kvar einaste dag var storm, men og so utrygt ver at ingen torde våge seg ut; dertil kom at når det var sopass bra ver at sildefiskarane kom seg ut so var ein ikkje trygg for fastståande vegn. Under slike tilhøve vart difor ikkje prøvt etter torsk fyrste delen av februar. Sist i februar tok dei som ikkje dreiv sildefiske til med torskefiske og sette ut torskegarn, men veret var framleis ufyse med regn og storm mesta kvar dag. Likevel vart det brukt so langt ein kunde våge det. Der var gode voner um fisk, men veret var det same ikkje berre ut februar men heile mars og ut i april og når eg no sit og skriv denne melding idag, d. 16. april, er det nordvest og snøkave. Det hev i vinter ikkje vore yver 5 gode sjøversdagar. Um det ein dag hev spakna medan vinden gjekk frå syd og sydvost og til nordvest og nord so var det då ofte so stor sjø og straum at det var ingen hugnad med drage vegna.

Det synte seg at der i år var meir fisk både på dei indre og ytre fiskeplassar enn det hev vore dei siste år, men storm, straum og stor sjø var orsak i at det ogso i år vart eit magert torskefiske, mot det kunde

ha vore um vertilhøve var gode. Utbytte vart på 37 båt med 207 mann 83.515 kg.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Ålesund* 1938.

Opsynet blev satt 1. februar iår. Her var innmeldt 62 båter med 281 mann og det opfiskete kvantum blev 593.125 kg til en gjennomsnittspris av 20 øre pr. kg. Grunnen for det dårlige resultat iår skyldes kun værforholdene, idet eldre folk ikke kunde minnes å ha oplevet maken til slike langvarige uværsbolker. Praktisk talt så var det fra kuling til orkan under hele torskefisket.

Det var iår et usedvanlig godt tilsig av torsk på de gamle torskebanker utenfor Sunnmørskysten, således fikk enkelte garnbåter op til 600 stykker torsk i et drag, men storm og uvær satte inn og ødela totalt hele fisket. Redskapstapene blev store; således mistet i uken 28. februar til 6. mars samtlige her innmeldte båter fra 40 til 60 stk. garn pr. båtlag. Fiskerne henvendte sig til det offentlige for om mulig å få en slags støtte, så de kunde få komplettert sine garnbruk, hvilket man også må håpe blir gitt dem. Iår hadde det blitt et godt torskefiske i Møre og Romsdal hvis ikke stormen hadde ødelagt hele sesongen.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Borgund* 1938.

Ved opsynets ikrafttreden 1. februar iår var fisket i Borgundfjorden begynt. Man begynte allerede med utlevering av båtmerker den 15. januar iår, og dette viste sig også å være en heldig ordning. Fisket iår blev også bedre enn ifjor. Fisken stod i dypeste rennen ifra »Kveiteskjæret« og inn til »Hatleholmene«.

Havforskningsfartøiet »Johan Hjort« påviste for første gang med sitt ekkolodd torskestim i Borgundfjorden ved Hatleholmene, og dette viste sig også å være riktig, idet færingene som brukte her fikk op til 70—80 torsk for natten. Enkelte færingar hadde for hele vinteren iår op til 1.800 stk. torsk. Det merkelige iår var at der i innste del av fjorden var svart for fisk, men »Johan Hjort« konstaterte at der var for høi temperatur i sjøen, og dette var nok grunnen for der blev ikke noe fiskeri hele vinteren derinne.

Stormskader og vegntap blev det også i Borgundfjorden iår, således blev det engang 4 døgn før man kunde trekke garnene, og eldre folk kan ikke minnes at slikt har hendt i Borgundfjorden.

Ordenen på sjøen var god, undtatt enkelte vedtekts-overtredelser som blev mulkterte.

Det opfiskede kvantum blev 613.000 kg som hovedsakelig blev eksportert til Oslo.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Giske* og *Vigra*.

Opsynet med torskefisket i Møre og Romsdal sattes ikraft den 1. februar. Da opsynet blev satt, drev de større båter sildefiske og de mindre båter sei og snurrevadfiske. Utsiktene for torskefisket i Giske og Vigra distrikt var dårlige da opsynet blev satt, men omkring 10. februar blev utsiktene bra for fisket. Dessverre inntraff nu et vedvarende stormfullt vær, som kulminerte mellem 5. og 12. mars da det var storm så å si hver dag og mange av fiskerne mistet alle de garn som de hadde stående ute. De fleste båter kunde ikke drive med fullt bruk lenger på grunn av vegntapet og da også været til stadighet var rusket blev utbyttet lite enda der var en hel del fisk tilstede. Der var innmeldt 44 båter med 243 mann i Giske og Vigra. Av det opfiskede kvantum er omtrent all fisk solgt i rund tilstand i Ålesund så saltfiskpartiet blir lite.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Ulla* 1938.

I år som tidligere hadde sildefisket hovedinteressen blandt distriktets fiskere da opsynet blev satt, og på grunn av dette blev utsetning av torskeredskap hemmet grunnet stadig forekommende kollisjon mellom drivgarn og faststående redskaper.

Der blev dog i siste halvdel av februar gjort enkelte forsøk med torskegarn, hvorved det viste sig at der var endel fisk tilstede omenn fangstene blev små grunnet det minimale redskapsbruk.

De første dager av mars satte det inn med et tiltagende uvær fra sydvest til nordvestlig kuling og storm, så driften måtte innstilles. Mot midten av mars gav uværet sig noget, så det atter blev utsatt endel redskaper, og det viste sig at der fremdeles var bra med fisk tilstede på bankene; men da det igjen satte inn med uvær, storm og stor sjø led redskapene skade eller gikk helt tapt, så de fleste utsatte ytterligere drift i påvente av roligere værforhold. Herpå blev det dog lenge ventet forgjeves.

Ved de spredte forsøk som atter blev foretatt i slutten av mars og i de første dager av april viste det sig at fisketyngden var borte, og der blev kun ubetydelige fangster, og da det hertil atter satte inn med uvær blev driften helt innstillet.

I Longvafjorden, Samfjorden og på Alvestadbukta var det også i år endel smågarnfiske; men det stadig stormfulle vær virket også her sterkt hemmende på driften.

Her var i år de beste utsikter for at fisket var i opgang mot foregående år, men det stadige uvær i den beste fisketid var helt ødeleggende for et gunstig utbytte, så dette blev også i år meget dårlig. Dertil fore-

kom betydelig vegnskade som virket meget nedstemmende på fiskerbefolkningen.

De offentlige vegntilskudd har for mange vært en god hjelp til selvhjelp, men ved det vedvarende mislykkede torskefiske, og som i år store tap av redskaper, gir det økonomiske utbytte for de fleste ikke netto av driften. At armot og mismot gjør sig gjeldende blandt dem som skal leve av sitt fiskeri er ikke å undres på.

Også i år har flere av distriktets større motorbåter vært på Lofoten. Utbyttet er meget varierende, men felles er også der et ualmindelig stort redskapstap på grunn av det stormfulle vær og de usedvanlig ugunstige strømforhold.

Efterretningsvesenets store utvikling ved kringkasting av såvel opsynssjefens fiskemeldinger, som av meddelelser om tapte og bjergede fiskeredskaper, er av uvurderlig nytte både ved sin hurtighet og ved den store rekkevidde.

Forholdet blandt fiskerne har vært upåklagelig.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Ona—Bjørnsund* 1938.

Torskeopsynet blev satt 1. februar, og fiskerne var da optatt med sildefisket. Men en hel del båter som ikke deltar i sildefisket er beskjeftiget med torskefiske hele vinteren. På Landmedbakken viste det sig å være litt fisk enkelte dager.

Om fisket i Onahavet er kort og godt å si at været ødela dette. I midten av februar var der båter ute på Onahavet med snøre for å undersøke om der var fisk. Man forsøkte langt ute og langt inne. Alle plasser var der fisk, men det stormfulle vær hindret fiskerne i å sette bruk. Vel en uke senere foretokes igjen av flere motorbåter forsøk med snøre. Man kom til samme resultat at der var fisk og efter dette satte flere båter garn i Onahavet. Disse garn blev grunnet stormen stående i næsten 3 uker før man fikk se til dem. En del blev funnet igjen, endel tapt og alt undtagen ilene var ødelagt, idet alle garn var fulle av død fisk som på grunn av den lange tid var gått i forråtnelse. Det viste sig altså at her var fisk tilstede.

Men været har vært og er fremdeles stormende og fiskerne som har liten utrustning med redskaper har mistet så meget nu, at de ikke våger å sette den lille rest som er igjen før været bedrer sig. Endel nye forsøkte å sette garn påny, men også nu gikk det galt idet storm, stor sjø og voldsom strøm seilte avsted med garnlenken langt bort og i vaser, avslitt og ødelagt. Efter dette resultat blev bedriften helt lammet, Stormen raser fremdeles og som oftest med svært hav. Folk som nu

lever kan ikke minnes en slik uværs vinter som denne med vedholdende storm og kuling fra midten av januar til nu den 8. april.

For en stor del av fiskerne i opsynsdistriktet er redskapstapet så stort, at de vanskelig kan komme ut til neste sesong hvis ikke staten kan hjelpe. Opsynet som så skaden fiskerne led på redskapene, optok fortegnelse hos hver enkelt båt, og med henstilling om hurtig hjelp blev fortegnelsene sendt opsynssjefen, og derfra videre til fylkesmannen og departementet og man håper på at noget blir ydet, men har ennå ikke hørt noget.

I 1938 er hjemført av 91 båter med 608 mann bare 79.430 kg torsk og ca. 15.500 kg sei. Et så lite kvantum er tidligere ikke blitt anført opsynets bøker.

Fiskeprisen har vært god 70—85 øre pr. stk. Storsilden holdt sig borte fra Romsdalsværene i vinter og ikke alle var heldige sønnenfor. Når også dette fisket blir ujevnt og lite og torskefisket dertil mislykkes helt må man anse utsiktene for fiskerne her i opsynsdistriktet som mørke og triste. Den absolutte årsak hertil er det stormfulle vær som ingen ende tar.

Orden mellom fiskerne på sjø og land har vært god.

Beretning fra opsynsbetjenten i *Bud—Hustad* opsynsdistrikt 1938.

Ved opsynets ikrafttreden 1. februar var det dårlig vær med storm og svær sjø, som hadde vedvart helt fra 8. januar, og således umuliggjort både sildgarnsdriving og noget forsøk etter torsken. Det eneste var at man drev litt med smågarnfiske, men det stormfulle vær forårsaket vegnskade også på disse redskaper.

Det første virkelige forsøk med torskegarn var 19. februar, og man syntes å merke, at det var litt mulighet for fisk; men storm og tåke gjorde det umulig å få redskapene utsatt på de vanlige fiskeplasser. Uværet fortsatte, redskaper blev overstående, og den voldsomme storm lørdag 5. mars forårsaket det største redskapstap, som har forekommet på lange tider.

Fra midten av mars blev det flere båter som forsøkte med torskegarn, og de båter som kunde trosse uværet og fikk drage et par lenker fikk bra med fisk, således fikk enkelte lørdag 26. mars op til 1750 kg, men fremdeles hemmet uvær driften.

Det har i år vært innmeldt 82 båter med 372 mann.

Torskekvantummet blev kun 35.760 kg. — Et totalt mislykket torskefiske — likeså sildefiske. All fisk blev solgt fersk til opkjøpere, og størsteparten er eksportert fersk, kun et lite kvantum er saltet. Prisene var bra — fra kr. 0,60— kr. 0,80 pr. stk.

Bortsett fra små anmeldelser som alle er ordnet i mindelighet, har ordenen både på sjø og land vært bra.

Beretning fra *Honningsøy*—*Årsbogen* opsynsdistrikt 1938.

Ved opsynets ikrafttreden 1. februar var de større båter i drift etter storsilden og de middelstore drev enten håfiske eller med snurrevad. Nogen av de gamle linefiskere håpet fremdeles på at det måtte bli litt skreifiske iallfall mot slutten av sesongen.

Omkring midten av januar satte det inn med urolig og stormende vær, og dette fortsatte med kuling fra vest og sydvest hele februar. De første dager av mars tiltok været i styrke så der enkelte dager notertes orkan med svært hav, og natt til 6. mars gikk sjøen så høit op på land som neppe nogen kan minnes på disse kanter. Her i distriktet har man i motsetning til i distriktene nordenfor forholdsvis bra havner, så nevneverdig skade på grunn av sjø blev man spart for.

Et par garnbåter drev en ukens tid i januar etter seien, men da fisket tok av drog de på land igjen; utbyttet blev ca. 2.500 stk. sei. Da været umuliggjorde all drift på sjøen for mindre båter gjennom hele vinteren, kan man for distriktet her neppe danne sig nogen mening om det har vært meget eller lite fisk tilstede. Der er notert 4 trekningsdager, og da for det meste av overstått bruk.

Av de innmeldte 16 båter med 54 mann, er det bare 6 båter som har hatt redskaper i sjøen. Det opfiskede kvantum utgjør 1.890 kg, visstnok det minste som nogen vet om her i distriktet.

Med undtagelse av en linesetning er nevneverdig redskapstap undgått.

Snurrevadfiskerne er også i år misfornøiet med § 8 i vedtektene; nogen overtredelse er dog ikke anmeldt.

Sluttberetning for 1938 fra opsynsbetjenten i *Kristiansund* og *Grip*.

Om skreifisket her i distriktet i år er det bare kort og godt å si at det er det minste, som har forekommet siden det blev satt opsyn, og forhåpentlig vil det være og bli det minste også for fremtiden. Deltagelsen er omtrent som foregående år med 25 båter og 86 mann.

Av disse har 6 båter med 34 mann drevet kun med garn, 18 båter med 48 mann kun med line og 1 båt med 4 man kun med snøre.

Kvantummet er nedadgående fra 82.000 kg i fjor til 19.200 kg i år.

Fiskens kvalitet og størrelse er tydelig nedadgående fra 330 i fjor til 310 i år (kg pr. 100 fisk).

Rundfiskprisen har dreiet sig om kr. 0,70 pr. stk.

Kvantummet er beregnet til og med 6. april 1938.

Værforholdene har vært svært stormende med store redskapstap, der sees å være notert i alt 24 sjøværsdager med hel og delvis trekning.

Rapport om torskefisket fra opsynsbetjenten i *Nord-* og *Vestsmøla* opsynsdistrikter avgitt den 20. april 1938.

Drivgarnsfisket efter stor- og vårsild utenfor Smøla har iår vært totalt mislykket, og torskefisket det sletteste i manns minne.

At torskefisket iår blev så helt mislykket må vel i første rekke tilskrives det stadige uvær under hele fisket. Helt fra midten av januar og til idag har det vært så å si sammenhengende uvær med kuling og tildels storm fra sydvest, vest nordvest og nord, tildels med stor sjø, og natt til 6. mars kom en flodbølge, som anrettet stor skade på de mest utsatte steder. Den rev med sig en hel del sjøhus og ødela mange båter og en hel del sjøbruk og annet som opbevartes i sjøhusene. Verst gikk det ut over befolkningen på fiskeværerne Brattvær og Veidholmen, men også på andre kanter av Smøla var det mange som led store tap.

De som hadde torskeredskapet stående i sjøen mistet det. Mange fiskere holdt ennu på med rusefisket, som var den eneste måte hvorved de kunde skaffe sig fersk fisk til husholdningen. De aller fleste mistet under nevnte stormnatt sine torskeruser.

Det skal oplyses at der under hele fisket i tiden fra 15. januar og til 20. april er notert 10 hele og 5 delvise sjøværerdager. Dessuten er det notert 5 dager hvor 2 à 3 av de beste farkoster gjorde forsøk med snøre.

Når fiskerne en enkelt dag kom på sjøen, så det ut som om det skulde være litt fisk tilstede, men driften blev fullstendig hindret av været, og det opfiskede kvantum er som følge derav minimalt.

I begge opsynsdistrikter er tilsammen opfisket 74.500 kg. Herav er saltet til klippfisk 36.500 og eksportert fersk 38.000 kg.

Der blev utvunnet 60 hl rogn, 8 hl medisntran og 47 hl lever blev anvendt til andre transorter.

Fiskevekt, leverholdighet og tranprosent har vært omtrent som ifjor.

Den gjennomsnittlige rundfiskpris kan settes til 67 øre og kilo-prisen til 14 øre. For lever har i gjennomsnitt vært betalt 23 øre og for rogn 25 øre pr. l.

Deltagelsen i fisket har iår vært svært liten. Innmeldt har vært:

45 dekkede motorbåter med	208 mann
20 åpne motorbåter med	65 —
95 robåter med	222 —

Ialt 160 farkoster med 495 mann

Den økonomiske forfatning blandt fiskerbefolkningen er så slett som den aldri har vært før; situasjonen kan uten overdrivelse karakteriseres som nødstilstand.

Tabell I.

OVERSIKT OVER DELTAGELSE OG FANGST M. V. I 1937.

Opsynsdistrikt	Dekkede motorbåter	Besetning	Åpne motorbåter	Besetning	Robåter	Besetning	Samlet antall båter	Samlet besetning	Opfisket skrei i kg	Rogn, hl	Medisintran hl	Lever opsatt hl	Av det opfiskede skreikvantum er fisket med		
													Garn kg	Liner kg	Snøre kg
Smøla	45	208	20	65	95	222	160	495	74 500	60	8	46	3 500	4 000	67 000
Kristiansund og Grip	7	37	12	37	6	12	25	86	18 700	12	4	—	8 300	10 400	—
Honningsøy og Årsbøgen ..	7	27	9	27	—	—	16	54	1 820	2	1	—	1 120	700	—
Nordmør	59	272	41	129	101	234	201	635	95 020	74	13	46	12 920	15 100	67 000
Bud og Hustad	56	301	18	55	8	16	82	372	33 740	18	12	9	18 990	13 500	1 250
Ona og Bjørnsund	88	600	—	—	3	8	91	608	76 659	30	35	—	74 845	—	1 814
Tomrefjord	—	—	2	4	64	128	66	132	65 750	10	—	22	65 750	—	—
Romsdal	144	901	20	59	75	152	239	1112	176 149	58	47	31	159 585	13 500	3 064
Ulla	18	116	—	—	24	51	42	167	26 100	9	—	25	26 100	—	—
Vigra og Giske	42	240	2	3	—	—	44	243	89 000	22	39	—	72 000	11 000	6 000
Ålesund	55	264	7	17	—	—	62	281	589 500	160	301	—	550 000	30 000	9 500
Borgundfjorden	8	20	34	70	394	788	436	878	613 000	130	305	—	530 000	30 000	53 000
Ulstein	32	194	5	13	—	—	37	207	81 465	5	15	—	81 465	—	—
Herøy	81	473	9	28	17	35	107	536	379 582	70	129	—	379 582	—	—
Sande	56	323	—	—	—	—	56	323	80 991	31	33	—	80 991	—	—
Vannylven	—	—	—	—	78	156	78	156	23 280	7	—	16	23 280	—	—
Ørskog	—	—	—	—	45	90	45	90	6 000	—	—	—	6 000	—	—
Sunnmøre	292	1630	57	131	558	1120	907	2881	1 888 918	434	822	41	1 749 418	71 000	68 500
For hele fylket	495	2803	118	319	734	1506	1347	4628	2 160 087	566	882	118	1 921 923	99 600	138 564

UTBYTTE, GJENNEMSNITTSPRISER M. V.
UNDER FISKET I 1938.

Tabell II.

Distrikt	Fangst	Gjennomsnittspris	Verdi i kroner
Nordmøre	Skrei 95 020 kg	0,146 øre pr. kg.	13 854.00
	Lever 78 hl	24.20 kr. pr. hl	1 888.00
	Rogn 74 „	24.10 kr. pr. hl	1 780.00
	Hoder 27 120 stk.	0,02 øre pr. stk.	548.00
			18 070.00
Romsdal	Skrei 176 149 kg	0.18 øre pr. kg	31 788.00
	Lever 115 hl	23.81 kr. pr. hl	2 739.00
	Rogn 58 „	22.07 kr. pr. hl	1 280.00
	Hoder 31 693 stk.	0.047 øre pr. stk.	1 495.00
			37 302.00
Sunnmøre	Skrei 1 888 918 kg	0.191 øre pr. kg	360 326.00
	Lever 1 727 hl	31.38 kr. pr. hl	54 197.00
	Rogn 434 „	25.92 kr. pr. hl	11 248.00
	Hoder 582 120 stk.	0.025 øre pr. stk.	14 318.00
			440 089.00
			495 461.00

FORTEGNELSE OVER ANTALL BÅTER OG FISKERE,
FORDELT EFTER HJEMSTEDSKOMMUNE.

Hjemsted	Antall båter	Antall mann	Hjemsted	Antall båter	Antall mann
Ålesund	62	281	Kvenvær, S.-Trl. . .	2	8
Kristiansund	3	10	Kornstad	14	48
Borgund	436	878	Nord-Aukra	37	253
Bratvær	82	272	Rovde	2	14
Bremsnes	5	23	Sande	46	254
Bud	45	208	Sandøy	32	205
Edøy	1	5	Selje S & Ff	5	33
Fræna	25	168	Tustna	4	12
Giske	28	155	Ulstein	37	207
Grip	20	67	Vannylven	80	170
Haram	42	167	Vestnes	66	132
Herøy	107	536	Vigra	16	88
Hopen	70	195	Ørskog	45	90
Hustad	34	146			
Halsa	1	3	Antall	1347	4628

II. UTBYTTE ANVTSENDELSE.

Av fiskepartiet 2 217 118 kg blev saltet til klippfisk 869 650 kg. Solgt fersk 1 004 480 kg. Hermetisert 285 957 kg. Hjemmeforbrukt 57 031 kg.

Av rognpartiet 566 hl blev 323 hl saltet, 201 hl eksportert og 42 hl hermetisert.

Av leverpartiet 1920 hl blev der utvunnet 882 hl medisintran og 118 hl blev opsatt til andre transorter.

III. ADMINISTRASJONEN.

Opsynet trådte i kraft 1. februar og blev hevet den 5. april. Ordenen på sjøen var god.

IV. POLITIVESEN.

Under fisket blev der ilagt 11 bøter. Derav er vedtatt og innbetalt 10 med tilsammen kr. 94. En er frafalt grunnet bevisets stilling.

Forseelsenes art:

Forseelse mot § 7 i vårtorskeloven 4, forseelse mot vedtektene i Borgundfjorden 3, fellesdistriktet 2 og Tomrefjorden 2.

ANKRINGSFORBUD.

I medhold til § 24 i lov av 1. juli 1907 om vårtorskefisket ved Romsdals amts kyst og fjorder bestemmes herved, at det i tiden fra og med 1. mars til og med 15. april skal være forbudt å ligge til ankers på den del av fiskehavet, som ligger mellom medene: Breikallen (Venge-tindene) nordenom Jendemsfjell og Ona fyr til Rørsethornet, samt innenfor medet; Rensfjell utenom Stemshesten til linjen skjærer medet: Breikaen nordenom Jendemsfjell.

Romsdals amt, 23. februar 1909.

B. Kildal.

UTVALGENE 1938.

Vannylven—Syltefjorden.

Uvalgsmenn: Ludvik Vik, Slagnes. Isak Tunheim, Fiskå. Mattias Vidnes, Sylte. Rasmus O. Lundehaug, Sylte.

Varamenn: Knut M. Sylte, Sylte. Sivert P. Brekke, Sylte. Mattias Bruland, Slagnes. Johannes Tunheim, Fiskå.

Sande.

Uvalgsmenn: Peder R. Våge, Sandshavn. Ingolf A. Bringsvor, Sandshavn. Petter P. Skormyr, Bringsinghaug. Hans J. Strand, Gjærsvik.

Varamenn: Hans Voksa, Sandshavn. Jakob Bringsinghaug, Sandshavn. Ole E. Myren, Bringsinghaug. Olaf E. Sætre, Haugsbygda.

Herøy.

Uvalgsmenn: Gunnar Kvalsvik, Kvalsvikøy. Anton Voldsund, Leinøy. Ingebrigt Bergsnes, Eggesbønes. Bernh. Kopperstad, Nerlandsøy.

Varamenn: Joakim Vaagsholm, Fosnavåg. Gerhard Varholm, Flåver. Peder K. Remø, Remøylandet. Ingvald P. Flusund, Strømmen.

Ulstein.

Uvalgsmenn: Leonard Runde, Runde. Rosenius Skeide, Ulsteinvik. Jakob Ervik, Leinøy. Johannes O. Brandal, Brandal.

Varamenn: Hans H. Haddal, Ulsteinvik. Sivert Berknes, Ulsteinvik. Lars Brevik, Ulsteinvik. Martinus Bjerkvik, Brandal.

Ålesund.

Uvalgsmenn: Johan B. Fiskerstrand. Olaf R. Skarbøvik. Nils J. Solavåg. Karl K. Blomvik.

Varamenn: Elias L. Sunde. Hilmar Kurset. Sigfred Remvik. Lars Blomvik.

Borgund.

Uvalgsmenn: Hilmar E. Vikenes. Rasmus Holebak. Ivar Krohn. Arne Lervik.

Varamenn: Knut P. Fiskerstrand. Petter M. Vågnes. Mikkal Tøsse. Ole E. Gåseide

Giske

Utvvalgsmenn: Petter H. Giskeødegård. Jakob O. Godø. Johan A. Strandklou. Johan O. Alnes.

Varamenn: Sevrin J. Giske. Hjalmar S. Dyb. Ole O. Godø. Laurits O. Alnes.

Vigra

Utvvalgsmenn: Hilmar Nordstrand. Johan N. Sjong. Sigurd S. Blindheimsvik. Bernhard P. Rørvik.

Varamenn: Hans M. Nordstrand. Kristian L. Skjong. Olav O. Blindheimsvik. Sevrin K. Rørvik.

Ulla

Utvvalgsmenn: Ole J. O. Kjerstad, Kjerstad. Peder Olsen Austnes, Haramsøy. Martinus J. Longva, Longva. Karl Olsen Fjørtoft, Fjørtoft.

Varamenn: Johan Nilsen Kjerstad, Kjerstad. Tomas L. Haram, Haramsøy. Johan P. Flem, Longva. Erling Johansen Fjørtoft, Fjørtoft.

Ona — Bjørnsund

Utvvalgsmenn: Laurits Madsen, Nordre Bjørnsund. Alfred K. Kjelnes, Røsøyvåg. Nils R. Magerø, Midsund. Konrad M. Husøy, Ona.

Varamenn: Tomas Setervik, Nordre Bjørnsund. Mads Vasdal, Nord-Aukra. Kristian Rakvåg, Sør-Aukra. Iver I. Sandøy, Sandøy.

Bud — Hustad

Utvvalgsmenn: Johan I. Løkhaug, Askevåg. Anton I. Bergseth, Ersholmen. Ole M. Teistklub, Vevang. Sivert P. Inderhaug, Bud.

Varamenn: Ingvald E. Sunde, Ersholmen. Ingebrigt Malefethen, Askevåg. Steffen I. Skotheim, Vevang. Olav Trondsen, Bud.

Honningsøy — Årsbøgen

Utvvalgsmenn: Peder H. Skarvøy, Vevang. Alfred Johnsen, Vevang. Torger Henden, Henda. Johannes P. Sandøy, Ljøsøy.

Varamenn: Martin Smørholm, Vevang. John J. Vevang, Vevang. Peder Hoel, Henda. Kristian Ljøsøy, Ljøsøy.

Kristiansund — Grip.

Uvalgsmenn: Oluf Stokke, Grip. Peder Pedersen, Grip. Anton Brækan, Grip. Ole Jakobsen, Grip.

Varamenn: Ingvald Tomasen, Grip. Ole Brevik, Grip. Ludvig Moe, Grip. Hening Lervåg, Grip.

Nordsmøla.

Uvalgsmenn: Johannes J. Kruse, Bratvær. Peder Angelhus, Veidholmen. Oluf Fagerheim, Nordsmøla. Johan L. Dyrnes, Vestsmøla.

Varamenn: Magnus Bekken, Steinsøysund. Paul Øien, Veidholmen. Anders Danielsen, Veidholmen. Anders Vilhelmsen, Veidholmen.

Vestsmøla.

Uvalgsmenn: Anders Lyngvær, Hallarøy på Nordmøre. Nils Karlsholm, Sørsmøla. Andreas O. Skomsø, Vestsmøla, Andres Andresen, Vestsmøla.

Varamenn: Albert Lyngvær, Hallarøy på Nordmøre, Nils Reitan, Odden på Nordmøre, Rudolf Fredly, Vestsmøla. John M. Skomsø, Vestsmøla.

Ørskog.

Uvalgsmenn: Matias Tomren, Johan Ørskog, Lars Lund, Ludvik Larsen.

Beretning om vintersildfisket nord for Stad i 1938.

Det så ut til å være ganske bra med sild på Svinøyhavet allerede omkring 20.—22. desember, men den stod så dypt at driverne bare fikk ubetydelige fangster (se forøvrig om »forløpersilda« i beretningen vedrørende fisket for Søre Sunnmør).

Den 28. desember kom en båt inn til Ålesund med 15 hl sild tatt på Storholmfeltet og samme kveld ble det stor utseiling. Natten til 29. desember slo drivgarnfisket til både for Storholmen og Svinøy og det ble brakt inn meget sild. Enkelte båter hadde 300 hl, men i det store og hele var fangstene ujevne. Natten til 30. desember ble drivgarnfangstene større og enkelte fartøyer fikk 400 hl. Denne natten slo også snurpefisket til for strekningen Kråkenes—Svinøy og nyttårs-aften 1937 ble for Sunnmør en av sesongens travleste silledager. På feltene nordafor ble det fisket litt både på Onahavet og for Kristiansund. Uken til 31. desember gikk ut med en fangst på vel 190.000 hl — sesongens tredjestørste ukefangst.

De nærmeste dager over nyttår fortsatte drivgarnfisket på feltene fra Kråkenes nordover til Bjørnsundhavet, men snurpefisket trakk sørover til Ytterøy-Bulandet. Drivgarnfisket ga etter hvert mindre utbytte, men uken til 8. januar hadde allikevel en fangst på vel 85.000 hl. Da det 13. januar satte inn med storm, hadde det også omtrent vært slutt med fisket i noen dager. Ukefangst pr. 15. januar ble 2.850 hl, pr. 22. januar 47 hl, pr. 29. januar ingen fangst og pr. 5. februar 12 hl. I denne periode var det vedvarende uvær.

Også i uken til 12. februar var været utrygt, men driverne kom seg utpå noen dager og viste med gode fangster at betydelige sildemengder var til stede. Ukefangsten ble ca. 16.000 hl. Over helgen ble det fint vær. En mengde drivere satte kursen til Sunnmørsfeltene. Etter hvert kom også snurperne. Det ble storfiske med drivgarn på strekningen Stad—Storholmen og snurping fra Olderveggen til Runde. Ukefangsten ble sesongens største og var på ca. 253.000 hl. Også etterfølgende uke ga meget gode garnfangster og fisket begynte igjen også på Onahavet, Bjørnsundhavet, Nordmørsfeltene og for Titran. Ukefangsten ble 207.000 hl.

På Sunnmørsfeltene begynte settegarnfisket i denne uke. Der ble tatt flere gode fangster, men deltagelsen ble ikke så stor som året før. Der kom nemlig bare et fåtall tilreisende sørfra.

Fra 28. februar ble værforholdene igjen mindre bra. I uken til 5. mars ble fangsten vel 23.000 hl, i uken til 12. mars omtrent det samme. Etter den tid gikk det fort tilbake med fisket. I midten av mars kom en del drivere til Halten, hvor der inntil sesongens slutt den 3. april ble fisket ganske bra.

Årets samlede fangst nord for Stad ble på 813.859 hl, hvorav fisket med garn 496.742 og med snurpenot 317.117 hl (i fjor i alt 912.916 hl — med garn 661.200 hl, med snurpenot 270.219 hl).

Karakteristisk for årets drift var langvarige uværsperioder avløst av styrtfiske med kjempemessige fangster hopet opp i løpet av få døgn. I uværsperiodene var sildemangelen absolutt, og det ble ugjørlig å opprettholde en kontinuerlig og jevn isesildeksport. Som illustrerende eksempel på fiskets karakter nord for Stad kan videre opplyses at 460.000 hl — noe over halvdelene av fangsten — ble oppfisket i løpet av to sammenhengende uker av en sesong med på i alt 15 uker.

Markedsforholdene for silda var ikke særlig gode. Det var lave priser på sildemel og olje. Sildoljeindustrien betalte for storsild bare kr. 3,40 pr. hl og for vårsild fra kr. 2,85 til 2,70 og 2,25 etter som kvantaet økte. Salting var det liten interesse for, og da de lange uværsperioder dessuten skapte innskrenking i eksporten av iset sild, ble det samlede salgsutbytte og gjennomsnittsprisen på sild forholdsvis lav. Under disse forhold ble sesongen økonomisk sett mindre vellykket for drivgarnflåten, mens snurperne på grunn av sine store fangster gjorde det forholdsvis bra. For driverne voldte uværsperiodene betydelig garnskade og stor sildetyngde sprenget mange lenker. Drivgarnflåten var også hemmet av at fisket foregikk uvanlig langt til havs.

Det ble Sunnmørsfeltene og de nordligste feltene i Sogn og Fjordane som fikk de største sildeinnsig. Både for Romsdalsværene, Bjørnsundværene, Nordmørsværene, Titran og delvis Halten må sesongen sies å ha vært mislykket. De ganger det var sild på feltene nord for Storholmen var der også i utstrakt grad uvær. Av totalfangsten på 813.859 hl ble 765.491 hl — altså det aller vesentligste — brakt inn til Ålesund og Søre Sunnmør.

Forøvrig henvises det til etterfølgende tabeller, som bygger på oppgaver under og etter sesongen fra direktoratets faste meldere på kysten.

Vintersildfisket nord for Stad 1938. Fangstmengden delt etter anvendelse innen hver uke.

Uken som endte	Brakt inn i alt hl	Anvendelse				
		Iset hl	Saltet hl	Sildolje- fabrikker hl	Herme- tikkfabr. og frosset hl	Agn, hjemme- forbruk hl
24. desember ..	575	250	—	—	175	150
31. » ..	194 088	16 282	4 647	168 569	—	4 590
8. januar	85 268	—	4 422	75 133	1 378	4 335
15. »	2 850	—	1 143	156	691	860
22. »	47	—	—	22	—	25
29. »	0	—	—	—	—	—
5. februar	12	—	—	—	—	12
12. »	16 149	—	125	13 485	—	2 539
19. »	252 988	13 599	9 107	204 212	270	25 800
26. »	207 107	—	12 105	175 130	1 446	18 426
5. mars	23 450	18	990	19 111	400	2 931
12. »	21 035	25	270	8 218	1 101	11 421
19. »	5 424	—	—	—	—	5 424
26. »	2 294	—	—	—	—	2 294
3. april	2 572	—	—	—	—	2 572
I alt 1938	813 859	30 174	32 809	664 036	5 461	81 379
Mot 1937 ¹⁾	931 419	94 073	95 005	609 148	25 148	108 045
» 1936.....	998 114	55 430	90 831	761 861	17 747	72 245
» 1935.....	443 764	47 895	82 211	245 142	8 524	59 992
» 1934.....	230 596	86 552	74 239	9 878	11 934	47 993
» 1933.....	439 300	26 700	148 300	225 100	11 900	27 300
» 1932.....	418 509	8 415	43 570	318 956	1 552	46 016
» 1931.....	756 203	69 817	347 693	274 770	20 103	43 820
Prosentfordeling etter anvend.:						
1938	100.0	3.7	4.0	81.6	0.7	10.0
1937	100.0	10.1	10.2	65.4	2.7	11.6
1936	100.0	5.6	9.1	76.3	1.8	7.2
1935	100.0	10.8	18.5	55.3	1.9	13.5
1934	100.0	37.6	32.2	4.2	5.2	20.8
1933	100.0	6.1	33.8	51.2	2.7	6.2
1932	100.0	2.0	10.4	76.2	0.4	11.0
1931	100.0	9.2	46.0	36.3	2.7	5.8

¹⁾ Tallene er rettet.

Vintersildfisket nord for Stad 1938. Mengde og verdiutbytte i de ymse distrikter sammenlignet med de 2 foregående år.

	Totalfangst i hektoliter			Gjennomsnittspris pr. hektoliter			Verdiutbytte		
	1938 hl	1937 hl	1936 hl	1938 kr.	1937 kr.	1936 kr.	1938 kr.	1937 kr.	1936 kr.
Halten—Sula	4 750	1 130	1 810	6.00	4.81	5.44	28 500	5 432	9 845
Titran	1 540	12 136	34 190	4.29	4.81	4.03	6 621	58 343	137 865
Bremsnes—Kornstad..	13 548	78 912	54 344	4.10	4.81	3.07	55 547	379 362	167 000
Smøla									
Kristiansund og omegn									
Bjørnsundværene	7 813	59 635	55 834	4.10	4.81	2.59	32 017	286 689	144 390
Romsdalsværene	20 717	50 369	46 956	3.24	4.81	3.02	67 133	242 144	141 620
Ålesund	414 764	444 021	566 781	3.47	4.81	3.02	1 439 231	2 134 587	1 709 410
Søre Sunnmøre	350 727	285 216	238 199	2.95	4.81	3.07	1 034 744	1 371 147	731 270
	813 859	931 419	998 114	3.27	4.81	3.05	2 663 793	4 477 704	3 041 400

B e r e t n i n g om vintersildfisket for Halten—Sula i 1938 ved oppsynsbetjent Ole O. Aukan.

Storsildfisket for Halten—Sula tellingsdistrikt var gjennomgående dårlig. I januar—februar foregikk fisket på settegarn for å fiske agn til snøre- og linefisket etter skrei. Setningen foregikk tett ved land med 2 alminnelige garn i hver lenke utsatt etter en ile. Dette agnsildfiske ble så ubetydelig at agn måtte kjøpes fra andre steder. Dette må vel være en følge av det til stadighet herskende uvær, som med få unntak dagstøtt søkte Trøndelagskysten.

Den første storsildgarnsdriver kom til Halten den 15. mars. Den 18. mars gikk han ut på drivgarnsfeltet og kom opp med 90 hl storsild. Der kom nu flere og flere drivere og kjøpere, så havnen var pakkende full. Jeg måtte gjennom Kringkastingen advare mot anløp så lenge værforholdene var så utrygge og skiftende. Største samling av drivgarnsfarkoster på Halten havn var 74, og der til 6—10 kjøpere og flere bankfiskere, som anløp Halten for å skaffe seg agn.

Storsildfisket var meget ujevnt. En hel del hadde svarte garn mens enkelte kunne få fangster på opptil 50—60—100 hl, ja en enkelt fikk 175 hl. Silda ble hovedsakelig solgt til Trondheim til en pris av kr. 5 pr. hl.

Det var den alminnelige mening blant storsildfiskerne at hvis været hadde vært noenlunde ville det ha blitt oppfisket et større parti sild for Halten.

Om flåten forsøkte seg ut på feltet, så våget den største del ikke å sette sine garn, men kom tilbake sent om kvelden og utover natten. Følgen var at havnen måtte være klar både for tilgang og avgang og dette voldte ikke så lite besvær.

B e r e t n i n g om vintersildfisket for Bjørnsundværene i 1938 ved kjøpmann H. Tande:

Den første fangst kom inn her til den 30. desember 1937. Så var det igjen noen forsøk fra 5. januar til 10. januar under svært vanskelige værforhold, og sikkert som følge der av ble fangstene forholdsvis små. I denne tid mener dog fiskerne at silda trekker hurtig sørover langs kysten.

Vi hadde litt fiske utover februar og til omkring midten av mars med tilsammen 8—10 netters fiske, men som regel var det styggevær, så fiskerne ikke kom på det felt de ønsket og sjelden fikk drive natten ut.

Det er vanskelig å uttale seg om sildeforekomstene, men en kan dog med trygghet si at det i år var mindre sild enn tidligere år, og at den også forsvant fra feltet tidligere enn før. En kan således gå ut fra at det elendige fiske her i år har sin vesentlige årsak i værforholdene, men en kan også slå fast at sildeforekomstene har vært mindre enn tidligere.

Beretning om vintersildfisket for Ålesund i 1937/1938 ved oppsynssjef Andr. L. Giske.

Der ble i år i pressen slått til lyd for at man burde prøve ekkolodd til å undersøke storsildas ankomst.

Dette resulterte i at Ålesunds skipperforening søkte myndighetene om at et fartøy med ekkolodd ble stillet til rådighet til dette formål. Man fikk da meddelelse om at oppsynsskipet »Nordkapp«, som skulle på oppsynstjeneste i Nord-Norge, skulle stilles til disposisjon til dette formål. Det ble fra Fiskeridirektoratet sendt to eksperter til Ålesund, og de skulle i samarbeid med skipperforeningen planlegge ruten for undersøkelsene.

Dessverre viste det seg at ekkoloddet på »Nordkapp« ikke egnet seg til opplodding av sildestim, og forsøket ble av den grunn ikke satt i verk.

Noregs Sildesalslag leide nå 4 motorbåter som skulle drive forsøksfiske på strekningen Stad—Halten. Den 7. desember gikk de første ut. M/K »Holmshorn« drev 7 n. mil NW av Skalmen fyr. Den fikk ingen fangst, men der var en del fugl på feltet. M/K »Aksel« drev samme natt 11 n. mil NW av Ona. Den fikk ingen sild. Været var fint.

Den 12. desember drev M/K »Elieser« 11 n. mil NW av Rundøy med 8 fv. slag. Fangst 1 stk. veritabel storsild, og en makrell.

Den 9. desember gikk forskningsfartøyet »Johan Hjort« ut fra Bergen på sildeleting med ekkolodd. Det gikk ut Feie og krysset feltet helt til Aktivnesset. Ingen sild eller sildutsikter ble observert. Der ble også tatt temperaturmålinger, som viste 6,5° i vannflaten og 9,5° på 50 favner dyp. — Mandag den 13. desember gikk de ut fra Ålesund for videre sildeleting nordover. De krysset Storegga—Storneset til Kristiansund og videre til 90 n. mil NW av Grip. Ingen sild observertes.

Den 17. desember kom 3 forsøksdrivere til Ålesund fra Svinøyhavet med 7 til 41 stk. veritabel storsild. Lørdag den 18. desember fikk M/K »Elieser« 120 stk. storsild på Rundøyfeltet.

Den 20. desember avsøkte »Johan Hjort« feltet til 20 n. mil NW av Rundøy. Ingen sild observertes, men der var en del røreelse på feltet. Om kvelden den samme dag fant »Johan Hjort« sild på ekkolodd ved Torvikholmen løkt i Flåværleden. Forekomsten hadde en utstrekning på vel $\frac{1}{2}$ n. mil, og den sto på 15 til 30 meters dyp.

Tirsdag den 21. desember kom der til Ålesund ca. 50 drivere fra Svinøyhavet med fangster fra 30 stk. til 4 hl sild, og 2 drivere fra Storholmfeltet med 4 og 6 hl. Man var nå klar over at silda var på innsig mot land, men foreløpig stod den meget tynt.

En håbrannfisker som brukte på Tampen beretter at der var svære sildestimer til stede på NW Tampen, og at de gikk mot land.

Den 23. desember fikk settegarnsbåter ved Torvikholmen og Kvalsvika fangster fra 2 til 50 hl sild, så det viste seg at beretningen fra »Johan Hjort« holdt stikk.

Tirsdag den 28. desember kom M/K »Trygve« M-29-V fra Storholmfeltet med 15 hl storsild, og fikk således den av Noroko oppsatte premie på 1000 kg solarolje for første drivgarnsfangst på over 10 hl sild innbrakt nord for Stad. Onsdag den 29. desember slo fisket til for alvor på Svinøyhavet både med garn og snurp. Der kom inn til Ålesund fra dette felt 14 snurpere med fangster fra 250 til 1000 hl sild, og driverne hadde fangster opptil 300 hl. Den 30. desember kom der inn til Ålesund ca. 55.000 hl. Silda gikk nå usedvanlig fort sørover, og allerede 3. januar var der storfiske 10 til 20 n. mil vest av Kvanhovden og Ytterøyene. Det ble nå en uværperiode som vedvarte til 9. februar, da tok fisket seg godt opp på Svinøyhavet, med jevnt gode drivgarnsfangster, og en del båter mistet sine garnlenker på grunn av sildetyngde. Silda tok nå inn mot Svinøya og Skorpa, og der ble ganske godt settegarnsfiske på dette felt. Fisket fortsatte til 28. februar, da det igjen satte inn med storm fra vest og nordvest som vedvarte til 11. mars. Da ble det bedre vær og en del snurpe- og settegarnfiske ved Kvamsøy og Sandsøy.

Likeså ble der tatt en del sild på settegarn ved Alnesrauden og ved Storholmen.

Sildefisket ble avsluttet den 23. mars.

Der ble i år brakt inn til Ålesund 414.764 hl sild, gjennomsnittspris kr. 3.47, verdi kr. 1.439.231,—.

Av det oppfiskete kvantum ble 29.998 hl iset, 16.484 hl saltet, 315 hl levert til hermetikk, 314,888 hl til sildolje, 2.939 hl ble frosset for eksport, 29.638 hl gikk til agn, 5.502 hl til hjemmeforbruk og 15.000 hl til fór.

I sildefisket deltok 612 garnbåter med til sammen 4.896 mann, og 110 snurpeotlag med tilsammen 2.200 mann.

Ber e t n i n g om vintersildfisket for Søre Sunnmøre 1938 ved oppsynsbetjent Jakob J. Remø.

Storsildfisket tok sin begynnelse i år som forrige år mellom jul og nyttår. Den første forløper kom oppunder kysten her allerede den 20. desember, og trakk helt inn i fjordene. Ved Torvikholm fyrlykt fant »Johan Hjort«, denne forløper-sild på ekkolodd, og det ble fisket litt både på drivgarn og faststående garn der. Fangstene kom opp i 50 à 60 hl, men fisket ebbet snart ut.

På havet mellom Stad og Svinøy opptrådte det først i desember store stimer av sprut, og det har vært påstått at det var den som jaget de første forløpere av silda inn i fjordene. En fisket sprut både på håndsnøre og drivgarn på Svinøyhavet i dagene før jul.

Fisket tok seg for alvor opp på Stad og Svinøyhavet mellom jul og nyttår.

Som de foregående år stanset ikke silda lenge på disse felt. Den trakk sørover langs kysten enda hurtigere enn årene før, og lenger av land, uten å trekke inn for Bulandet som tidligere år.

Fisket på Svinøyhavet var til å begynne med godt, men minket etter hvert som det erfaringsmessig har gjort de senere år. Storparten av fiskeflåten fulgte etter silda sørover langs kysten. Været var på denne tid jevnt stormende. Den 10. februar ble været bedre, og da kom her drivere fra Svinøyhavet med gode fangster og fisket tok seg nå opp igjen på hele strekningen Kråkenes—Runde. Man fisket riktig godt på drivgarn, og dertil ble det ført iland enkelte gode snurpefangster fra Svinøyhavet, uten at dette fiske slo riktig godt til. Fra midten av februar fisket en også godt på settegarn sør av Svinøy.

Fisket holdt seg godt ut februar, særlig på drivgarn. Da mars måned kom ble været jevnt stormende, og det hindret meget alt sildfiske. Settegarnsfisket holdt seg lengst, og det ble fisket både for Svinøy, Sandsøy, Skorpa og Eltviken ved Stad. Men mot slutten av mars kan en si at også dette fiske var slutt.

Fisket hadde i år nokså store tap av redskap, både hva drivgarn og settegarn angår.

Fisket ble et rekordår hva kvantum angår.

Beretning om vintersildfisket 1938 i Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder.

Av opsynschef **Ola Brynjelsen.**

DRIVGARNSFISKET.

Sogn og Fjordane. Resultatet av forsøksfisket etter sild med drivgarn før jul var ytterst magert. Man hadde merket lite til silden før fisket nokså brått tok til på feltene utfor Søre-Sunnmøre 28.—29. desember.

De to siste dager i året slo også fisket til sør for Stad på havet vest av Stad—Olderveggen, hvor 60—70 drivere tok omkring 7.500 hektoliter. Drivgarnsfisket fikk således en lovende begynnelse og da man etter nyttårshelgen igjen tok fatt var det med de beste forhåpninger.

Den første uken av januar og et par dager i den følgende uke blev det da også tatt ganske pene drivgarnsfangster på Kråkeneshavet, Bremangerhavet, på drivfeltet vest av Kinn—Batalden, vest av Bulandet og vest av Utvær—Gåsvær. I denne tid deltok på disse felter op til 320 drivere, som til 12. januar tilsammen bragte til lands omkring 55.000 hektoliter.

Silden holdt sig usedvanlig langt til havs og trakk hastig sørover.

Den 12. januar satte det inn med uvær som med skiftende kuling fra syd, sydvest og nordvest varte til bortimot midten av februar. Drivgarnsfisket i Sogn og Fjordane blev i denne tid praktisk talt fullstendig hindret. Det var umulig å arbeide på havet og inne ved kysten i roligere farvann var det ikke sild.

Fra 10. til 15. februar var det noen få drivere i arbeide på Stadhavet og Kråkeneshavet. Fra 15. til 24. februar var været igjen lagelig og i denne tid foregikk et ganske bra drivgarnsfiske på strekningen vest av Olderveggen til vest av Stad, hvor det nu deltok 50—60 drivere. Samtidig blev det også tatt delvis bra fangster vest av Ytterøy og vest av Bulandet, hvor deltagelsen imidlertid var liten. Noen ganske få drivere forsøkte også vest av Nautøy i Solund hvor fangstene var mindre. Fra 24. februar til 8. mars var det igjen værhindring. Vindstyrken var i

denne periode flere ganger oppe i orkanstyrke, verst lengst nord i distriktet. Etter denne tid var det også sild tilstede, men deltagelsen i fisket var nu ganske liten. Fisket var også utover i mars meget hindret av uvær.

I alt blev det fra drivgarnsfeltene for Sogn og Fjordane ilandbragt omkring 100.000 hektoliter sild.

Hordaland. Drivgarnsfisket tok sin begynnelse i Hordaland natten mellom 6. og 7. januar da omkring 130 drivere tok 10.500 hektoliter på feltene ved Fedje. Hovedtyngden blev tatt på havet, men det blev også tatt noen fangster på innsiden av Fedje. Fisket fortsatte den 8. januar på havet ved Fedje, i Fedjeosen og på innsiden så langt sør som tvers av Hjelmevågen. Fangstene var ujevne med enkelte gode fangster på havet, men bare småfangster i fjorden.

Silden trakk fort sørover, og noen drivere hadde allerede fått gode fangster lenger sør ved Øygarden. Drivgarnsflåten som noen dager hadde stasjonert ved Fedje fulgte silden sørover, og fra natt til 10. januar blev det drevet på strekningen fra Brandasund og nordover til Fedje og nordligst i Hjeltefjorden. Skjønt det kom inn enkelte riktig fine fangster, var storparten under middels og i Hjeltefjorden var fangstene små. Natt til 11. januar var fisket best i Korsfjordavsnittet. Natt til 12. begynte uværet og mange av driverne på vestsiden av Øygarden gjorde vendereis. Av 170 drivere som satte der blev det allikevel tatt 6.500 hektoliter. Samme natt tok 100 drivere på de indre felter ved Brandasund 6.000 hektoliter.

Den 11. og 12. var det også en snes drivere som tok gjennemgående mindre fangster vest av Espevær.

13. og 14. februar var det til tross for det ulaglige vær ikke så få drivere som tok fangster på feltene ved Brandasund—Selbjørnsfjorden, Korsfjorden og Landroosen.

Uværet var nu satt inn for alvor og drivgarnsfisket blev også i Hordaland helt hindret de følgende uker. Helt til 12. februar var det hovedsakelig landligge for driverne.

Fra 12. til 25. februar blev det igjen drevet på vestsiden av Øygarden, men deltagelsen var nu ganske liten, idet den altoverveiende del av drivflåten var gått til andre felter. Fra 26. februar til 8. mars var det igjen uvær med landligge til 8. mars. Etter denne tid blev det til omkring 20. mars fremdeles tatt noen småfangster av få drivere utenfor Øygarden.

Da deltagelsen i drivgarnsfisket i Hordaland var på sitt høieste var det omkring 400 drivgarnsfartøier.

Ialt blev det fra drivfeltene i Hordaland og tilstøtende havstrekning tatt omkring 90.000 hektoliter.

Rogaland. Den første drivgarnsfangst i Rogaland blev tatt natt til 10. januar på Utsirahavet hvor en forsøksdriver n.v. av Røværholmen fikk 80 hektoliter. Næste natt fikk 7 drivere på samme felt gjennomsnittsfangster på 110 hektoliter og følgende natt 30 drivere gjennomsnittsfangster på henimot 100 hektoliter.

Fra nu av var drivingen sterkt hindret av uvær helt til 4. februar. På Utsirahavet blev det i denne tid bare tatt omkring 1.500 hektoliter, hvorav mesteparten blev fisket natt til 20. januar.

I Skudefjorden hvor de første drivgarnsfangster blev tatt natt til 19. januar var det imidlertid noe bedre å arbeide og driverne tok tross uværet enkelte dager utover i januar måned tildels bra fangster. Således bragte 95 drivere til lands omkring 8.000 hektoliter den 27. og 245 drivere 15.500 hektoliter den 28. januar.

Fra 4. februar og utover til 25. foregikk et godt drivgarnsfiske på Utsirahavet, i Skudefjorden, vest av Kvitsøy og delvis også innover mot Karmsundet. Det blev i denne tid tatt tildels meget gode fangster og fisket var forholdsvis jevnt. Deltagelsen var imidlertid i denne tid adskillig mindre enn tidligere. Mens største antall deltagende drivere her i januar var omkring 250 var den største deltagelse i februar omkring 150 drivere.

Ialt blev det fra drivgarnsfeltene i Rogaland innbragt omkring 165.000 hektoliter, hvorav fra Skudenesfeltene omkring 130.000 hektoliter

SETTEGARNSFISKET.

Kristiansand—Jærens Rev.

Den 7. februar meldtes om svak fornemmelse på settegarn på grunnene utenfor Egersund og allerede følgende dag var fisket i full gang her med en samlet fangst på natt og dagsett for 200 skøiter på 24.000 hektoliter. I løpet av uken til og med lørdag den 12. februar blev det av 280 skøiter på dette felt tatt omkring 190.000 hektoliter sild, og fisket på disse grunner var hermed ferdig.

Den 14. februar begynte settegarnsfisket ganske smått på Siragrunnen, hvor så op til 300 skøiter fisket meget rikt dagene fra 15. til 19. februar. I denne uken blev det på Siragrunnen tatt omkring 365.000 hektoliter sild.

Følgende uke fortsatte med gode fangster på Siragrunnen. Deltagelsen var nu adskillig mindre her, da en del av garnflåten fisket utfor Lista—Farsund (Kletten) hvor de første fangster var tatt 17. februar og hvor det blev en ukes meget godt fiske. Noen få skøiter tok også i denne uke gode fangster i Ognabukten og likeledes blev det av

omkring 30 fartøier fisket ganske bra den 14. og 15. utfor Obrestad. Vanskelige leveringsforhold la nu en demper på fisket i Egersundsdistriktet, slik at det minket betraktelig av i slutten av uken.

Uvær hindret nu fisket til 8. mars, da det tok til igjen på Sira-grunnen hvor op til 90 skøiter i tiden 8. til 16. mars fikk rike fangster.

Fra 9. februar tok en del småbåter mindre fangster på strekningen Lindesnes's ostsida—Svinøy og ved Hille utenfor Mandal.

I tiden 8. til 16 mars deltok ikke så få skøiter i fisket ved Lindesnes og det blev tatt ganske gode fangster på Nesekletten, Lammekletten, i Lenefjorden og Grønsfjorden, mens endel småbåter fremdeles fisket litt på strekningen ostsiden av Lindesnes—Svinøy.

Fra 11. til 25. mars blev det av endel farkoster, vesentlig mindre, tatt litt sild på settegarn på feltene utenfor Kristiansand.

I alt blev det på strekningen Kristiansand—Jærens rev opfisket 948.000 hektoliter settegarnssild.

Jærens Rev — Tananger.

Settegarnsfisket på feltene omkring Tananger blev helst smått. Den 7. februar fikk 14 farkoster gode fangster ved lysbøien utenfor Jærens Rev.

Fra 22. februar til 3. mars fisket fra 20 til 50 skøiter ved Store Håstein og fikk tilsammen på dette felt 16—17.000 hektoliter.

Fra 3. til 9. mars tok noen få skjøiter gjennomgående mindre fangster ved Kjør og Skoddene.

Omkring Kvitsøy.

Ved Kvitsøy slo settegarnsfisket adskillig bedre til i år enn det har gjort i de senere år (siden 1932).

I tiden 18. til 26 februar tok fra 100 til 225 farkoster omkring 135.000 hektoliter ved Haugasundet—Rødholmen—Håboen.

I følgende uke var det fremdeles litt fiske på samme felt, men fortsatte så på ostsiden ved Eime og Melle og senere også ved Seisbo og Kråka. I de to ukene fra 28. februar til 12. mars tok fra 60 til 150 farkoster tilsammen 57.000 hektoliter.

Omkring Karmøy.

Den 4. februar hadde man fornemmelse på settegarn utfor Kvilhaug på vestsiden av Karmøy, og følgende dag fikk noen få farkoster ganske gode fangster n.v. av Håskjærene.

Den 7. februar blev det av 400 settegarnslag tatt tilsammen 38.000 hektoliter på strekningen Jarstein—Nyvingen og 8. februar fikk 475 fartøier tilsammen 26.000 hektoliter på strekningen Kavholmen ved Skudenes—Svortingene ved Åkrehamn. Beste fangster var den dag fra Ferkingstadneset og sørover. Det så ut nu som en del av sildestimen trakk nordover, mens hovedtyngden trakk sør og innover forbi Gjeitung. Den 9. februar fikk 250 farkoster 15.000 hektoliter på strekningen Ferkingstadneset—Djupålen utfor Vedavåg og følgende dag fikk 300 fartøier 4.000 hl fra Svortingene og nordover til Djupålen. De samme dager samt 11. februar blev det av 150 farkoster tatt tilsammen 10.000 hl ved Jarstein—Kavholmen.

Fisket på vestsiden av Karmøy var hermed slutt. Uvær med tung sjø hadde i siste halvdel av uken vært sterkt hindrende.

Fra 14. februar foregikk under særdeles gunstige værforhold et godt settegarnsfiske utfor Skudenes på strekningen Gjeitung—Skude—Skidnadal. Litt fiske var det også et par dager nordenfor Skidnadal så langt nord som til Tømmervik. I uken 14. til 19. februar deltok fra 100 til 400 settegarnslag, som tilsammen i denne uken fikk omkring 170.000 hl. Fisket fortsatte også følgende uke på disse felter, men med adskillig mindre deltagelse, til 25. februar da sydkuling satte en stopper for videre arbeid her. I denne uken tok fra 20 til 60 farkoster tilsammen 17.000 hektoliter.

Ved Bokn

blev det lite settegarnsfiske i år. Det blev bare fisket 3 dager, nemlig fra 17. til 19. februar, og i denne tid tok fra 75 optil 100 farkoster omkring 15.000 hl på strekningen Klepp—Kråka på sørsiden av Vestre Bokn. Ubetydelig småfiske med settegarn foregikk en tid ved Førresvik.

Røvær—Urter—Utsira.

Den 14. februar begynte settegarnsfisket ved sydostsiden av Urter. De følgende dager trakk silden både østenom og vestenom Urter, på innsiden av Svee og innover mot Røværers syd-vest- og nordside. På disse felter foregikk fremover til 25.—26. februar et meget godt settegarnsfiske. Noen dager blev det også tatt endel fangster på sydvestsiden av Feøy. Det deltok fra 200 til 400 farkoster som i løpet av disse 2 uker tok tilsammen 315.000 hl på disse felter.

Den følgende uke, fra 28. februar til 5. mars fortsatte fisket i rusket vær på innsiden av Røvær med mindre deltagelse og mindre fangster, hvorefter det sluttet av med noen dagers fiske i Bryggjelandsosen fra 7. mars.

Ved Utsira var det en ukes tid settegarnsfiske for Nordrevikvågen hvor optil 40 farkoster fra omkring midten av februar til 25. tok 11.000 hl. Noen få fangster blev tatt ved Sørevikvågen den 11. og 12. februar.

Ved Bleiskjærene på Sletta

tok 15 farkoster ganske gode fangster den 25. februar. Den 26. februar og 1. mars blev det samme sted tatt noen få mindre fangster.

Ved Gjeitung og Hisken i Bremnes.

var det ganske smått fiske med liten deltagelse i begynnelsen av mars og ved Sveiolandet fra Smørsund og nordover blev det tatt få og ubetydelige fangster i tiden 8. til 22. mars.

Ialt blev det opfisket 1.905.000 hl settegarnsild og sesongen må for settegarnsfiskernes vedkommende betegnes som god.

SNURPENOTFISKET.

Det opfiskede kvantum snurpenotsild blev i år stort, ialt 1.855.000 hl, men på grunn av rekorddeltagelse i dette fiske, må resultatet allikevel karakteriseres som mindre godt. En av årsakene hertil var at uvær hindret fisket i størstedelen av storsildtiden.

Den 29. desember blev de første snurpenotfangster tatt på Kråkeneshavet 15—20 kv. til havs. Der var stor sildetyngde tilstede og et par av snurperne fikk nøtene sprengt. Været var også lagelig og i de følgende dager 30. og 31. desember foregikk et ganske godt snurpenotfiske på dette felt. Silden trakk hurtig sørover og i de første dager av januar slo snurpenotfisket meget godt til på strekningen Olderveggen—Batalden—Bulandet og helt sørover til Utvær i Solund. Silden stod fremdeles langt til havs. Den 5. januar blev fisket avbrutt på grunn av uvær.

Den 7. januar var det igjen lagelig vær og størsteparten av snurpeflåten samlet sig på strekningen Holmengrå—Fedje hvor der blev snurpet ganske bra. Samme dag blev der også tatt noen mindre snurpenotfangster i Svartskjærosen (vest av Solsvik).

Den 8. januar meldtes om stor sildetyngde på strekningen Turøy—Hisøy (i Fjell). Snurpeflåten som fikk meldingen gjennom Kringkastingen samlet sig her efterhvert, og der foregikk utover dagen og kvelden et meget rikt snurpenotfiskê. Ialt blev der på denne dag opfisket ca. 200.000 hl snurpesild på dette felt.

Tabell over snurpenotfisket.

I uken som endte (datum)														
I hvilket distrikt	1/1	8/1	15/1	22/1	29/1	5/2	12/2	19/2	26/2	5/3	12/3	19/3	26/3	Total
Selje	23.000	—	—	—	—	—	—	3.500	—	—	—	—	—	26.500
N.-Vågsøy..	23.000	—	—	—	—	—	—	10.900	—	—	600	—	—	34.500
Sør-Vågsøy	43.500	—	—	—	—	—	—	10.900	—	—	—	—	—	54.400
Davik	25.500	—	—	—	—	—	—	10.900	—	—	—	—	—	36.400
Bremanger	21.500	58.500	—	—	—	—	—	39.800	—	—	—	—	200	120.000
Kinn	—	40.000	—	—	—	—	—	—	23.000	—	—	—	—	63.000
Askvoll	3.500	130.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133.500
Solund	—	11.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.000
Austrheim..	—	42.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42.000
Hjelme	—	500	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	1.000
Herdla	—	70.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70.000
Fjell	—	229.000	100	19.900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	249.000
Sund	—	12.500	4.500	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	17.100
Austevoll . .	—	—	84.500	4.000	—	—	—	—	—	—	—	1.000	—	89.500
Fitjar.	—	—	338.000	9.500	1.800	1.200	—	—	200	—	—	—	—	350.700
Bremnes . .	—	—	23.000	—	—	—	—	—	18.000	7.500	—	—	—	48.500
Bømlo	—	—	—	—	—	—	—	—	1.300	1.000	5.500	2.400	—	10.200
Valestrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.000	1.500	16.500
Sveio	—	—	—	—	—	—	—	—	3.100	100	17.000	19.000	3.300	42.500
Skåre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	200
Avaldsnes..	—	—	—	—	—	—	—	22.200	24.600	7.000	700	—	—	54.500
Torvastad..	—	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	—	700
Utsira	—	—	—	—	—	—	10.800	—	—	—	—	—	—	10.800

Åkra	—	—	—	—	—	—	—	1.400	—	—	—	—	—	1.400
Skudenes ..	—	—	—	—	—	—	400	32.000	45.500	1.100	—	—	—	79.000
Bokn	—	—	—	—	—	—	—	63.000	120.000	13.500	2.500	—	—	199.000
Tysvær	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	800
Hetland....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	500
Kvitsøy ..	—	—	—	—	—	—	—	27.200	18.000	10.800	6.000	—	—	62.000
Sola	—	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—	—	—	1.000
Klepp	—	—	—	—	—	—	400	1.000	—	—	—	—	—	1.400
Nærbø	—	—	—	—	—	—	—	11.500	—	—	—	—	—	11.500
Ogna	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	200
Eigersund..	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	—	—	700
Hidra.....	—	—	—	—	—	—	8.800	—	—	—	—	—	—	8.800
Lista	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	200
Halse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.000	—	—	6.000
Ialt	140.000	593.500	450.100	33.400	1.800	1.200	22.000	236.000	254.500	41.700	38.300	37.500	5.000	1 855.000
1937	30.500	210.600	104.900	48.000	241.900	80.550	139.850	88.650	110.300	6.500	74.650	28.600	—	1 165.000
1936	43.500	270.000	730.000	642.000	174.000	8.000	49.000	38.500	21.400	5.000	27.500	16.300	4.800	2 030.000
1935	—	—	58.500	538.900	329.800	205.800	68.900	53.700	28.200	170.700	111.800	192.800	4.000	1773.000 ¹⁾

¹⁾ Herav i uken som endte 30/3, 2.700 hl, og i uken som endte 6/4 7.200 hl.

Gjennomsnittspris for hele sesongen for snurpenotsild sør for Stad kr. 3,79 (utbetalt fiskerne).

Tabell over garnfisket.

I uken som endte (datum)

I hvilket distrikt	1/1	8/1	15/1	22/1	29/1	5/2	12/2	19/2	26/2	5/3	12/3	19/3	26/3	2/4	9/4	Total
Selje	500	—	—	—	—	—	500	2.500	—	—	—	1750	250	200	—	5.700
N. Vågsøy	2.000	—	—	—	—	—	500	2.500	4.600	—	—	—	—	—	—	9.600
Sør Vågsøy	2.000	2.100	600	—	—	—	300	3.100	6.200	—	100	—	—	—	—	14.400
Davik	2.000	2.100	600	—	—	—	300	3.100	6.200	—	100	—	—	—	—	14.400
Bremanger	2.900	9.000	800	—	—	—	—	13.000	16.400	—	200	1.150	250	—	100	43.800
Kinn	—	5.200	2.500	—	—	—	—	3.100	5.000	—	—	—	—	—	—	15.800
Askvoll	—	19.000	—	—	—	—	250	1.900	3.000	—	250	—	—	—	—	24.400
Solund	—	3.350	100	—	—	—	—	250	400	—	—	—	—	—	—	4.100
Austrheim..	—	28.150	1.600	50	—	—	—	400	1.800	—	—	—	—	—	—	32.000
Hjelme	—	1.900	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	2.200
Herdla	—	400	800	350	—	—	900	2.750	900	—	50	50	—	—	—	6.200
Fjell	—	1.250	4.600	50	—	—	—	750	850	—	700	—	—	—	—	8.200
Sund	—	—	22.600	600	—	—	—	100	50	50	300	100	—	—	—	23.800
Austevoll ..	—	—	13.150	350	—	—	—	150	—	—	—	—	—	—	—	13.650
Fitjar.....	—	—	16.900	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17.100
Bremnes ..	—	—	—	—	—	—	—	—	100	950	2.150	—	—	—	—	3.200
Bømlo	—	—	1.700	300	—	—	—	—	150	—	—	—	—	—	—	2.150
Sveio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000	1.200	150	—	—	2.350
Skåre	—	—	—	—	—	—	—	—	147.000	15.000	9.700	—	—	—	—	171.700
Torvastad ..	—	—	—	—	—	—	150	151.000	34.500	450	—	—	—	—	—	186.100
Utsira	—	—	3.800	1.400	200	100	14.500	17.500	11.300	—	—	—	—	—	—	48.800
Åkra	—	—	—	—	—	—	37.300	100	—	—	—	—	—	—	—	37.400
Skudenes ..	—	—	—	1.850	23.300	15.500	91.600	221.500	33.000	—	—	—	—	—	—	386.750

Bokn	—	—	—	—	—	—	—	50	16.400	150	100	—	—	—	—	16.700
Kvitøy ..	—	—	—	—	—	—	—	38.000	103.000	31.000	29.000	600	—	—	—	201.600
Sola	—	—	—	—	—	—	—	—	12.300	5.000	2.700	—	—	—	—	20.000
Klepp	—	—	—	—	—	—	1.800	—	—	—	—	—	—	—	—	1.800
Nærbø	—	—	—	—	—	—	—	6.000	—	—	—	—	—	—	—	6.000
Ogna	—	—	—	—	—	—	—	—	13.500	—	—	—	—	—	—	13.500
Eikersund	—	—	—	—	—	—	199.000	1.000	—	—	—	—	—	—	—	200.000
Sogndal ..	—	—	—	—	—	—	—	386.000	124.000	—	—	—	—	—	—	510.000
Hidra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.300	48.000	30.000	—	—	—	81.300
Lista	—	—	—	—	—	—	—	1.800	98.500	1.500	—	—	—	—	—	101.800
Spangereid	—	—	—	—	—	—	150	300	250	100	19.500	6.500	—	—	—	26.800
Halse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	—	—	—	—	550
Søgne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	400	1.300	—	—	2.050
Oddernes ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	400	1.300	—	—	2.050
Randesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	400	1.300	—	—	2.050
Ialt	9.400	72.450	69.750	5.150	23.500	15.600	347.550	856.850	639.400	57.500	115.450	42.550	4.550	200	100	2 260.000
1937	—	27.650	14.120	7.480	49.300	101250	225.850	267.720	444.830	138.150	45.300	5.350	—	—	—	1.327.000

Gjennomsnittspris for hele sesongen for garnsild sør for Stad kr. 3.28 pr. hl (utbetalt fiskerne).

Sildetyngden trakk fortsatt hurtig sørover og fra 10. januar var det i noen få dager rikt fiske med snurpenot ved Stolmen—Brandasund, innover Selbjørnsfjorden, Trollosen og Nyleden. Den 11. januar blev der også tatt en del gode snurpenotfangster ved Rogøyane (Bremnes).

Fra midten av måneden til de første dager av februar hindret uvær fisket. Dog blev der i denne tid tatt endel mindre fangster ved Turøy, Svartskjærosen, Landroosen og Solsvik (Fjell) og ved Stolmen, Brandasund, Spanosen og Trollosen (Fitjar).

I søndre distrikt var snurpenotfisket i år noe bedre enn det har vært i de senere år. Den 7. februar blev de første snurpenotfangster tatt ved Kavholmsosen (Skudenes) og ved Egerøy. Den 8. februar tok noen få snurpere mindre fangster ved Feistein og ved Kvadsheim (Jæren). Fra 8. til 11. februar blev der også tatt endel fangster utenfor Flekkefjord. Den 9. og 10. februar foregikk litt snurpefiske n.o. av Utsira. Den 12. februar tok en snurper 700 hl n. o. av Røvær og den 14. februar blev det tatt en større snurpefangst utenfor Vedavågen. Det så således ut til at silden stod spredt og på et stort felt fra Utsira til Lista.

Fra 14. februar til de første dager av mars pågikk et tildels bra snurpenotfiske omkring Kvitsøy, Skudenes, nordover Karmsundet, Vestre Bokn, Sælen, Høvring, Røksund og innover i Førresfjorden. I samme tidsrum blev der også tatt noen spredte fangster ved Obrestad (Jæren) fra 14. til 16. februar og ved Klepp og Store Håstein den 18. februar. Dessuten blev der den 21. febr. tatt en større snurpefangst ved Kårstø (Tysvær) og den 5. mars et par mindre ved Austre Åmøy (Hetland).

Samtidig foregikk et meget godt snurpenotfiske i Sogn og Fjordane på strekningen Stad — vest Ytterøy fra 14. til 24. februar. Der blev i dette tidsrum opfisket ca. 100.000 hl på dette felt. Uvær satte nu inn og hindret fisket her resten av sesongen.

Fra 24. februar til 4. mars blev der snurpet endel ved Ramsholmene, Nordøyene, Holsøyene, Gjeitung og Hisken. Uvær hindret fisket i noen dager fremover, men fra 8. til 25. mars var været noenlunde bra og der var i denne tid litt fiske ved Utnøringen, Lyngsø og på strekningen Ramsholmene, langs Sveiolandet til Tittelsnes. For en vesentlig del var fangstene små og blev for det meste tatt på lys.

Den 12. mars blev der også tatt 5 større snurpenotfangster vest av Hille ved Mandal.

LANDNOTFISKET.

Landnotfisket var også i år ringt og dette må for en stor del tilskrives uværet og det forhold at silden ikke trakk inn under land i Sogn og Fjordane. Det blev således for dette fylke et helt mislykket landnotfiske.

De første landnotsteng i Sogn og Fjordane blev satt ved Utvær i Solund den 26. januar. Der var nokså stor sildetyngde, men uvær satte inn og da stedet er utsatt blev det ikke mulig å gjøre flere steng. Uværet tok også endel av den sild som allerede var fast.

Den 21. mars blev første landnotsteng satt i Bremanger og der blev i dagene f. emover til 9. april gjort ialt 15 mindre steng omkring Bremangerpollen og Rydlandspollen. Silden som stengtes her var ren, stor vårsild. Derimot blev det i tiden 26/3—4/4 satt 8 ganske små landnotsteng i Selje og her viste silden sig å være blandet med forfangst-sild.

I Sogn og Fjordane blev det ialt tatt omkring 15.000 hl landnotsild, derav ca. 11.000 hl i Bremanger, 3.500 hl i Solund og 650 hl i Selje.

I Hordaland hvor landnotfisket først begynte i år blev der i tiden 8/1—7/4 tatt omkring 205.000 hl med landnot. Det første landnotsteng sattes ved Algrøy i Fjell. Det var her og sydover til Stolmen, omkring Brandasund og innover i Selbjørnsfjorden at storsilden virkelig tok land og da med størst tyngde ved Selbjørnsfjordens sørside. Der stengtes ved Solsvik, Landro, Kårtveit, Dyrøy, Algrøy, Lokøy, Storesund og Hitsøy i Fjell, v. d Skogsvik, Tellevågen, Spildepollen, Austfjorden og Glæsvær i Sund, ved Horgen, Hevrøy, Steinevik og Stolmen i Austevoll og ved Brandasund, Hanø, Spanosen, Trollosen, Nyleden og Engesundsleden i Fitjar.

Fra 11. januar blev det gjort noen småsteng ved Hernar, Hellesøy, Hjelmevågen og Sturevågen i Hjelme og fra 17. januar ved Oøy, Toftøy og Vindøy i Herdla.

Fra 7. mars — 4. april sattes endel helst mindre steng på strekningen Løklings—Rogøyene i Bremnes, ved Bømmelhavn, Vorlandsvågen, Tollevik og Hjertnesvågen i Bømlo, ved Smørsund, Mølstrevåg, Lyngholmen, Buavåg og Tjernagel i Sveio, på strekningen Øklandsvåg—Eidsvåg i Valestrand og ved Bærøen og Håvik i Moster.

I Rogaland blev det tatt omkring 143.000 hl landnotsild, hvorav den aller vesentligste del ved Bokn, Lauvøy, Sælen, Høvring, Fosenøy, Røksund, Dyrnesvågen, Kvitanes og Eikeholmen i Avaldsnes.

Det første landnotsteng i dette fylke blev satt ved Utsira den 9. februar. Fra 14. februar — 3. mars sattes endel mindre steng på strekningen Sandsund—Tømmervik ved Skudenes, fra 15. februar — 24. februar gjordes 7 steng ved Føy og fra 21.—26. februar, 7 steng ved Røvær. Den 22. februar sattes også et steng i Vedavågen og fra 2.—5. mars 3 steng ved Austre Åmøy i Hetland.

I Vest-Agder blev der i år tatt ca. 6.000 hl landnotsild. Der stengtes fra 18. februar — 16. mars ved Vollesfjord og Kirkehavn i Hidra, Eidsfjorden i Lista, Grønsfjorden og Lenefjorden i Spangereid og ved Hille i Halse herred.

Tabell over landnotfisket.

Hvor der stengtes.	Antall lås	Når låsene sattes	Når låsene tømtes	Optatt hl
Selje: Barmen—Selje	8	26/3—4/4	28/3— 5/4	650
Bremanger: Bremangerpollen, Ryd- landspollen	15	21/3— 9/4	25/3—12/4	11.000
Solund: Utvær	3	26/1	27/1— 1/2	3.500
Hjelme: Sturevågen, Hjelmevågen, Hellesøy, Hernar	13	11/1— 6/4	13/1— 7/4	2.700
Herdla: Vindøy, Toftøy, Oøy	15	17/1— 6/4	26/1— 8/4	2.500
Fjell: Hitsøy, Storesund, Lokøy, Al- grøy, Dyrøy, Kårtveit, Landro, Solsvik	75	8/1— 6/4	11/1— 7/4	45.700
Sund: Glæsvær, Austfjorden, Spilde- pollen, Tellevåg, Skogsvåg	43	10/1—30/3	12/1— 4/4	29.500
Austevoll: Stolmen, Steinevik, Hev- røy, Horgen	32	8/1—23/3	15/1— 7/4	28.500
Fitjar: Brandasund, Hanø, Spanosen Trollosen, Nyleden, Engesunds- leden	94	10/1— 6/4	13/1— 6/5	64.400
Bremnes: Løkling, Toska, Hisken Øklandsvågen, Rogøen, Godøen	33	28/3— 7/4	28/3— 8/4	2.500
Bømlo: Bømmelhavn, Vorlandsvåg, Tollevik, Hjertnesvåg	6	14/3— 4/4	19/3— 7/4	900
Moster: Bærøen, Håvik	26	24/3— 2/4	28/3— 7/4	3.500
Valestrand: Øklandsvåg, Ekelands- neset, Vihovdevåg, Valevåg, Eidsvåg	7	17/3—22/3	18/3—28/3	2.800
Sveio: Smørsund, Mølstrevåg, Lyng- holmen, Buavåg, Tjernagel	16	7/3—17/3	12/3—26/3	21.600
Utsira: Sørevågen, Nordvikvågen . .	2	9/2—18/2	12/2— 4/3	3.600
Skåre: Røvær	7	21/2—26/2	7/3— 6/5	8.200
Torvastad: Feøy	7	15/2—24/2	9/3— 7/5	15.000
Avaldsnes: Lauvøy, Sælen, Høvring, Fosenøy, Røksund, Dyrnesvågen Kvitanes, Eikeholmen	50	16/2—12/3	18/2—16/5	73.700
Bokn: Grønnestadvåg, Trosnavåg, Breivik, Halvardsvik, Kongs- havn, Skolbuholmene, Førresvik, Alvestadkroken, Sandvik, Austre Bokn, ved Nedrebø	43	16/2— 1/3	16/2— 7/3	35.000

Tabell over landnotfisket (forts.)

Hvor der stengtes	Antall lås	Når låsene sattes	Når låsene tømtes	Optatt hl
Åkra: Vedavågen	1	22/2	7/3	1.200
Skudenes: Sandsund—Tømmervik	14	14/2— 3/3	15/2—14/3	4.000
Hetland: Austre Åmøy	3	2/3— 5/3	14/3—15/3	2.600
Hidra: Vollesfjord, Kirkehavn ..	2	18/2—23/2	19/2—25/2	700
Lista: Eidsfjorden	3	18/2—23/2	19/2—22/2	1.700
Spangereid: Grønsfjorden, Lenefj.	5	8/3—15/3	14/3— 1/4	2.400
Halse: Hille	3	12/3—16/3	17/3— 2/4	1.150
Tilsammen	526	8/1— 7/4	11/1—16/5	369.000
1937	118	31/12—24/3	4/1—14/5	200.000
1936	328	10/1—28/3	15/1—30/3	1.127.000
1935	718	7/1—18/4	17/1—20/6	795.500

Gjennomsnittspris for hele sesongen for landnotsild kr. 7,25 (utbetalt fiskerne).

SAMMENDRAG.

Under vintersildfisket sør for Stad blev det i sesongen ialt opfisket 4.484.000 hl sild, hvorav 2.260.000 hl garnsild, 1.855.000 hl snurpenotsild og 369.000 hl landnotsild.

Det samlede kvantum regnes anvendt således:

Eksportert fersk (iset) 787.000 hl, saltet 261.000 hl, til hermetikk 118.000 hl, til røkning 700 hl, til sildoljefabrikker 3.160.000 hl, agn 40.000 hl, til frysning for eksport 30.000 hl, til fôr 12.300 hl og til innenlandsforbruk ellers 75.000 hl.

Til sammenligning anføres nedenfor tallene for den samlede fangst samt fangstmåten for årene 1935—37.

	Garnsild hl	Snurpenot- sild hl	Landnotsild hl	Ialt hl
1935	1.260.000	1.773.000	795.500	3.828.500
1936	1.164.500	2.030.000	1.127.000	4.321.500
1937	1.327.000	1.165.000	200.000	2.692.000

DELTAGELSEN I FISKET.

Nedenstående tabeller over deltagelsen i fisket er utarbeidet på grunnlag av innmeldelsene til opsynet. Det fremgår herav at det har deltatt ialt 328 drivgarnslag, 124 kombinerte driv- og settegarnslag, 775 settegarnslag, 892 landnotlag, 298 snurpenotlag og 149 seilere med tilsammen 17.783 mann.

Drivgarnslag 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Motorfarkoster		Lettbåter		Drivgarn		Settegarn	
	Lag	Mann	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.
Troms	2	21	2	27.000	2	150	120	4.500	—	—
Nordland	9	64	9	123.000	6	460	436	32.700	35	2.250
Nord Trøndelag	4	21	4	22.000	4	160	119	6.950	—	—
Sør Trøndelag ..	38	285	38	452.500	37	3.060	1.954	146.900	88	4.600
Møre og Romsdal	149	1.218	149	2.255.000	136	11.915	6.854	537.150	—	—
Sogn og Fjordane	56	421	56	467.100	41	3.530	2.000	153.750	18	900
Bergen	1	8	1	6.000	1	100	30	2.000	—	—
Hordaland	57	386	57	684.500	55	4.825	2.040	170.300	—	—
Rogaland	11	68	11	147.500	11	1.160	263	33.000	13	1.000
Vest-Agder	1	6	1	18.000	1	100	36	3.000	—	—
Ialt	328	2.498	328	4.202.600	294	25.460	13.852	1.090.250	154	8.750
1937	383	2.608	384	3.678.200	306	35.801	13.983	960.350	2.406	139.850
1936	441	2.944	442	3.695.400	441	29.900	18.034	1.165.910	—	—
1935	465	3.115	465	3.804.800	—	—	17.809	1.085.830	—	—

Der er i år utarbeidet en ny tabell som omfatter kombinerte driv- og settegarnslag. Sammenligningsgrunnlaget med tidligere år er derved forrykket, idet kombinerte driv- og settegarnslag som tidligere var opført under denne tabell nu er opført under den nye.

Kombinerte driv- og settegarnslag 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Motorfarkoster		Lettbåter		Drivgarn		Settegarn		Torsk- og seigarn	
	Lag	Mann	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
Nordland	5	27	5	36.000	4	185	108	6.400	97	6.800	—	—
Sør Trøndelag ..	4	20	4	21.000	4	300	108	7.000	60	4.500	—	—
Sogn og Fjordane	8	44	8	42.000	4	260	141	8.280	137	8.050	—	—
Hordaland	48	264	48	296.500	45	3.455	1.197	102.100	1.232	89.600	20	1.000
Rogaland	55	326	55	522.500	49	3.810	1.609	133.800	2.140	115.950	549	17.100
Vest-Agder	3	18	3	38.000	—	—	100	6.000	130	7.000	—	—
Buskerud	1	5	1	20.000	1	120	30	4.000	20	1.500	—	—
Ialt	124	704	124	976.000	107	8.130	3.293	267.580	3.816	233.400	569	18.100

Landnotlag 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Motorfarkoster		Notbåter		Lettbåter		Nøter		Mindre motorb.		Snurpenøter	
	Lag	Mann	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
Sogn og Fjord.	416	2.244	223	963.700	408	599.000	405	40.540	489	1 354.300	164	492.000	23	102.500
Bergen	4	19	1	20.000	5	2.000	4	400	4	12.000	—	—	—	—
Hordaland ..	429	2.205	146	1 019.900	352	261.000	414	41.140	423	1 125.300	127	489.800	49	208.000
Rogaland ..	43	224	10	101.000	52	44.000	41	3.590	59	108.000	3	23.000	7	33.500
Ialt	892	4.692	380	2 104.600	817	906.000	864	85.670	975	2 599.600	294	1 004.800	79	344.000
1937	729	3.838	451	1 755.100	690	698.700	662	66.595	852	2 395.450	—	—	—	—
1936	915	5.181	808	2 119.900	1.053	1 386.700	1.013	96.260	1.077	3 121.000	—	—	—	—
1935	893	5.528	714	2 141.500	942	1 078.610	926	135.340	1.373	3 042.751	—	—	—	—

Settegarnslag 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Motorfarkoster		Garn		Torsk- og seigarn	
	Lag	Mann	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.
Nordland	2	9	2	9.000	32	3.000	—	—
Møre og Romsdal	1	6	1	7.000	29	1.500	—	—
Sogn og Fjordane.....	18	93	18	104.700	424	24.720	40	1.500
Hordaland	105	519	117	445.700	3.049	164.280	195	6.200
Rogaland	492	2.454	494	2.642.500	16.353	911.945	3.279	102.150
Vest-Agder	138	696	138	1.421.000	5.150	284.250	—	—
Aust-Agder	11	55	11	98.500	299	17.100	—	—
Østfold	8	42	8	71.000	178	10.800	—	—
Ialt	775	3.874	789	4.799.400	25.514	1.417.595	3.514	109.850
1937	763	3.808	764	3.994.775	24.552	1.340.913	3.685	110.413
1936	772	3.852	791	3.737.800	23.476	1.149.060	5.122	149.850
1935	832	4.114	832	3.693.450	24.471	1.095.083	5.124	137.900

Snurpenotlag 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Dampbåter		Motorfarkoster		Notbåter	
	Lag	Mann	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
Finmark	2	41	2	190.000	—	—	4	3.800
Troms	21	420	7	221.000	15	601.000	42	32.250
Nordland	12	237	7	303.000	5	135.000	24	20.400
Sør Trøndelag	2	38	1	30.000	1	30.000	4	4.000
Møre og Romsd	100	1.958	80	5.390.000	20	1 126.000	198	319.300
Sogn og Fjord.	10	191	2	105.000	8	209.000	21	23.000
Bergen	17	340	12	640.000	5	217.000	34	44.100
Hordaland . . .	64	1.079	10	390.000	55	1 549.000	124	119.650
Rogaland	66	1.182	40	2 182.000	28	562.000	130	179.150
Vest-Agder . . .	4	43	—	—	7	95.000	4	800
Ialt	298	5.529	161	9 451.000	144	4 524.000	585	746.450
1937	288	5.126	146	7 783.000	163	2 948.300	576	580.300
1936	219	4.164	154	7 196.000	82	1 490.000	437	371.750
1935	176	3.325	153	6 189.000	48	787.000	352	267.450

Fra hvilket fylke	Lettbåter		Snurpenøter		Landnøter		Radio	
	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
Finnmark	2	300	2	14.000	1	2.000	—	—
Troms	21	2.090	38	259.500	1	6.000	2	8.000
Nordland	12	1.225	22	156.500	1	10.000	—	—
Sør Trøndelag	2	200	4	20.500	—	—	—	—
Møre og Romsd	101	10.235	210	1.430.600	10	30.300	18	73.300
Sogn og Fjord.	13	1.250	17	102.000	9	21.000	—	—
Bergen	17	1.450	35	217.500	1	3.000	2	6.500
Hordaland . . .	72	6.940	106	621.000	22	42.100	2	6.000
Rogaland	67	6.490	128	827.900	16	37.300	8	32.500
Vest-Agder . . .	5	400	3	19.400	—	—	—	—
Ialt	312	30.580	565	3 668.900	61	151.700	32	126.300
1937	350	34.945	510	2 975.400	94	259.200	—	—
1936	220	21.385	449	2 378.400	—	—	—	—
1935	180	18.170	372	1 924.450	—	—	—	—

Tabell over hvor meget sild ilandbragtes i de forskjellige herreder og byer i opsynsdistriktet.

Ilandbringelses- sted	Antall hl	Verdi kr.	Ilandbringelses- sted	Antall hl	Verdi kr.
Kristiansand	6.200	20.350	Strandvik	76.400	266.300
Halse	1.850	10.650	Stord	309.800	1059.200
Spangereid	5.600	27.900	Moster	3.500	25.400
Austad	200	650	Valestrand	2.800	20.300
Farsund	31.300	102.700	Bømlo	1.250	7.650
Lista	1.700	12.300	Bremnes	2.600	18.450
Hidra	42.800	143.200	Sveio	38.000	213.800
Vest-Agder	89.650	317.750	Fitjar	70.800	471.900
			Austevoll	24.500	177.600
Sokndal herred ..	136.000	446.150	Sund	13.700	95.350
Eigersund	421.500	1382.700	Fjell	45.000	290.500
Egersund	118.000	390.650	Herdla	28.800	104.500
Ogna	6.900	22.650	Hjelme	4.500	15.800
Sola	12.900	42.300	Austrheim	7.000	22.950
Stavanger	240.800	857.750	Hordabø	23.000	78.800
Hetland	283.000	1001.250	Askøy	220.000	855.300
Kvitsøy	56.600	190.800	Laksevåg	33.000	145.950
Skudeneshavn ..	36.900	121.600	Fana	17.000	62.850
Skudenes	8.100	42.450	Os	13.000	47.600
Bokn	30.900	219.800	Fusa	3.600	13.250
Avaldsnes	170.000	839.850	Bergen	291.700	1189.150
Stangeland	70.800	249.900	Hordal, og Bergen	1261.750	5291.100
Kopervik	3.800	12.750			
Åkia	121.400	423.200	Solund	7.100	37.200
Utsira	3.600	26.100	Askvoll	22.700	81.250
Torvastad	697.200	2562.900	Kinn	13.700	55.050
Skåre	37.900	166.200	Florø	125.800	469.050
Haugesund	375.900	1364.400	Bremanger	20.200	109.900
Rogaland	2832.200	10363.400	Davik	4.150	14.650
			Sør-Vågsøy	105.400	376.650
Skånevik	1.900	6.250	Nord-Vågsøy	400	1.300
Fjellberg	3.200	10.500	Selje	950	5.700
Kvinnherad	26.700	91.750	Sogn og Fjordane	300.400	1150.750

Seilere 1938.

Fra hvilket fylke	Antall		Motorfarkoster		Lettbåter	
	Lag	Mann	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi
Sogn og Fjordane	10	36	10	137.500	10	920
Bergen	2	9	2	45.000	2	140
Hordaland	100	324	100	1.348.500	100	8.380
Rogaland	35	111	35	456.000	35	3.200
Vest-Agder	1	3	1	30.000	1	125
Østfold	1	3	1	10.000	1	50
Ialt	149	486	149	2.027.000	149	12.815
1937	159	423	159	1.841.900	154	12.630
1936	134	422	134	1.491.500	134	9.745
1935	162	495	162	1.767.400		

TORSK OG SEIFISKET.

Vår-torskefisket i Sogn og Fjordane har siden 1925 hatt en svart periode. Fisket har vært så dårlig at man år efter år har måttet betegne det som mer eller mindre mislykket.

Det blev i år heller ikke opfisket noe kvantum å snakke om, men dette skyldes i første rekke at været var mer enn vanlig rusket, slik at fisket blev sterkt hindret. Der var imidlertid meget fisk på de vanlige felter i nordre delen av fylket, og hvis været hadde vært bedre, er det ikke tvil om at torskefiskerne, på tross av at det efter de mange svarte år er smått med redskaper og forholdsvis liten deltagelse, vilde ha bragt i land et adskillig større kvantum.

Det mest bemerkelsesverdige ved fisket i år er at det for første gang på mange år var et virkelig innsig av skrei. Riktignok var det også i år ikke så lite sildelubb i fangstene, men skreiforekomsten var forholdsvis betydelig.

Blandt fiskerne er det en nokså utbredt tro at man nu står foran en ny periode med virkelig torskefiske igjen.

Ialt deltok i dette fiske 1266 mann med 231 åpne båter, 62 åpne båter med motor og 104 motorfartøier. Det blev opfisket ialt 475.250 kg torsk til en førstehandsverdi av ca. kr. 90.400. Av kvantummet blev 308.810 kg solgt fersk, 86.000 kg saltet til klippfisk og 80.440 kg anvendt til hermetikk. Det blev utvunnet 278 hl lever og 130 hl rogn.

I tillegg til ovenstående må regnes det kvantum fiskerne antas å ha brukt av egen fangst, nemlig 12.900 kg.

Opgave over hvor meget torsk og sei det blev ilandbragt i de forskjellige distrikter i sesongen 1938.

Hvor ilandbragtes	Torsk kilogram	Verdi kroner	Sei kilogram	Verdi kroner
Selje	179.200	33.350	60.000	9.000
Nordre-Vågsøy	85.000	15.300	65.000	9.750
Søre-Vågsøy	85.000	15.300	120.000	13.200
Bremanger	102.550	20.510	167.250	18.400
Vevring	11.200	2.800		
Kinn	6.300	1.640		
Florø			6.000	900
Askvoll	6.000	1.500	12.000	1.800
Sogn og Fjordane	475.250	90.400	430.250	53.050
Austrheim			150.000	30.000
Herdla			60.000	12.000
Fjell			60.000	12.000
Austevoll			15.000	3.000
Bergen	370.000	148.000	810.000	162.000
Bergen og Hordaland	370.000	148.000	1.095.000	219.000
Haugesund	24.500	8.085	260.000	31.200
Åkra			15.000	150
Skudeneshavn	18.200	5.100	72.000	13.360
Skudenes	14.000	3.640	30.000	4.800
Stavanger	19.500	6.825	378.000	75.600
Sola			3.500	525
Ogna	20.600	4.530	22.000	2.875
Eigersund	4.900	1.075	4.500	540
Egersund	23.700	5.215	104.000	14.380
Rogaland	125.400	34.470	889.000	143.430

SUNDHETSTILSTANDEN.

Utdrag av beretninger fra fiskerilæger.

Dr. ERIK TVEDT Skudeneshavn:

Fiskerne begynte i år å samles i Skudeneshavn i midten av januar, ca. 14 dager tidligere enn ellers. Sundhetstilstanden var stort sett meget god. Det var adskillig med byller og infiserte sår. Dessuten forekom mange flere ulykker enn vanlig, særlig finger- hånd- og arm-skader i rull og winch. Det later til at rullen i mange tilfeller burde være bedre innkapslet, og bestemte regler herom skulde være på sin plass.

Her inntraff 1 drukningsulykke. 1 sildeseiler døde plutselig ombord i sitt fartøi. 1 fisker døde på fiskersykehuset.

Fiskerilægen hadde 462 konsultasjoner og sykebesøk. 19 fiskere blev innlagt i det herværende fiskersykehus. 3 fiskere blev innlagt på Haugesund sykehus, de 2 for armskader hvorav særlig det ene tilfelle var meget stygt, den tredje var en fisker med plevrit som blev overflyttet fra fiskersykehuset. 1 fisker med skulderleddsluksasjon blev innlagt på Rogaland sykehus. 2 fiskere blev røntgenundersøkt i Hauge-sund, den ene for lungene, den annen for en fotskade.

Også i år medførte det ulemper at fiskerne skal betale sine forbindingsaker selv.

Distriktslæge J. THORKILDSEN, Kopervik:

Sundhetstilstanden under vårsildfisket i Kopervik lægedistrikt har vært god. Fiskerilægen har behandlet 182 syke fiskere med ialt 24 sykebesøk og 195 konsultasjoner. De hyppigst forekommende sykdommer har vært influensa og bronkitter, men de fleste er forløpet ganske lett. Av smittsomme sykdommer forekom et tilfelle av meslinger.

Der blev i år behandlet mange skader, særlig var det fingrene, som det gikk ut over. Årsaken var i de fleste tilfeller, at hånden blev grepet av tannhjulet til rullen, som garnet hives inn på, og før motoren blev stanset, var ulykken der. Flere fiskere vil få varig men. En fisker falt og forslo venstre hofte og fikk en innskilt fractura colli femoris.

3 fiskere blev innlagt på Haugesunds sykehus. På Kopervik sykehus behandledes 19 fiskere med ialt 463 forpleiningsdager.

Distriktslæge HAGBART KROSBY, Haugesund:

Det var under sildefisket 1938 gjennomgående godt vær og sundhetstilstanden var god. Forkjølelsessykdommer, reumatiske lidelser, verkefingre og blodforgiftninger m. m. var som vanlig de almindeligste sykdommer. Første patient kom 4. januar 1938 og den siste blev utskrevet fra sykehuset 28. mars 1938. Der inntraff ingen dødsfall.

Dr. BØRGE HUSEBØ, Herdla:

Jeg har i sildesongen (storsildfisket) i Herdla krets behandlet 83 pasienter for det meste lettere tilfeller. 1 innlagt på sykehus for nyresten. På grunn av sildens merkelige fart og rute i år var det ikke forsamlet noen større almue av fiskere her.

Distriktslæge J. B. KOLFLÅTH, Manger:

For første gang på 10 år, som jeg har vært fiskerilæge i Manger, har fisket slått helt feil, idet silden ikke »tok land« på denne kyststrekning.

Blandt de få landnotfiskere, som en tid var stasjonert her, var sundhetstilstanden god, og der har ikke vært nevneverdig lægesøkning.

Distriktslæge JOHANNES SOLEM, Lindås:

Fisket var av meget kort varighet her i distriktet. Der inntraff ingen alvorlige sykdommer, kun en del lettere forkjølelsessykdommer.

Distriktslæge SIGURD TRÆDAL, Gulen:

Stor- og vårsildfisket slo i år totalt feil, når det gjelder landnotfiske, i mitt distrikt.

Til behandling kom derfor kun 47 kons. og 24 tanntrekninger.

1 fisker blev i begynnelsen av fisket hjemsendt for influensa.

1 fisker innlagt på Florø sykehus for bet. i testikkelen.

Av ulykker forekom kun noen lettere tilfeller, deriblandt en som ved fall på hodet blev slått bevisstløs.

En tilreisende fisker på en snurpebåt, viste sig ved undersøkelse i Haugesund å være tuberkuløs. Det samtlige skibsmannskap blev miljøundersøkt av mig.

Distriktslæge A. FORTHUN, Askvoll: (Bulandet og Værlandet).

Storsilden drog i år forbi Bulandet og Værlandet så den fremmede fiskerbefolkning allerede den 11. januar var reist videre til værene sønnenfor.

I denne korte tid var der ikke mange syke. Senere bestod fiskerbestanden mest av stedets egne folk. Der viste sig noen få tilfeller av influensa og forkjølelser. Nogen tilfeller av meslinger i slutten av januar.

Sundhetstilstanden måtte sies å være god.

Distriktslæge T. GEDDE-DAHL, Kinn:

For den lokale fiskerbefolkning har sesongen vært meget slett og der har ikke vært nogen tilstrømning av fiskere annetsteds fra. Kontortiden i Batalden og Rognaldsvåg har derfor vært overflødig. Bortsett fra et par forkjølelsesepidemier har sykeligheten vært liten. Jeg har behandlet ca. 100 fiskere på kontoret, foretatt 7 lengere reiser til syke fiskere og noen få besøk ombord på havnen.

I fiskerilægeberetningen er nærmere omtalt den epidemiske utbredelse av tuberkulose blandt fiskerne og pekt på at alle fiskerne burde

underkastes spesiell undersøkelse før de reiser på fiskefeltet. Sådanne undersøkelser er det hensikten å få gjennomført ved Tuberkulosestasjonen i Florø i likhet med ordningen i Ålesund, Lofoten og Finnmarken. Dette spørsmål er fremdeles ikke løst.

Distriktslæge PAULSEN, Måløy:

Stor- og vårsildfisket i 1938 var stormhindret en stor del av sesongen utenfor Stad og det var derfor få fremmede fiskere som søkte læge i Måløy. Sundhetstilstanden må karakteriseres som meget god. Der var en del tilfeller av forkjølelsesykdommer, men ikke av særlig alvorlig art. Forøvrig mest småskader, verkefingrer etc. Der inntraff ingen alvorlig ulykke, og der blev heller ikke innlagt nogen på sykehus. Ialt blev behandlet 136 fiskere.

Distriktslæge O. KAASTAD, Kalvåg:

I anledning av Deres skrivelse datert 11. ds. meddeles at sundhetstilstanden blandt fiskerne i sesongen 1938 stort sett må karakteriseres som ganske god forsåvidt Bremanger distrikt angår.

Det gikk nok som vanlig endel tilfeller av influensa, bronkitt og andre forkjølelsesykdommer utover vinteren, men ellers ingen faranger av betydning.

Noe alvorligere ulykkestilfelle inntraff det heller ikke, såvidt mig bekjent.

OPSYNET.

Efter Handelsdepartementets bestemmelse blev opsynet satt i kraft den 3. januar og blev hevet den 30. april.

I det seilende opsyn anvendtes følgende fartøier:

M/K »Brilliant« med opsynsbetjent LAURITS SKJONG og 6 andre mann ombord, på strekningen mellem Stad og Jærens rev.

M/k »Fro I« med opsynsbetjent SVERRE TAKLE og 4 andre mann ombord på strekningen Stad—Jærens rev.

M/K »Sirafjord« med opsynsbetjent MIKAEL HELLESUND og 6 andre mann ombord, på strekningen Bulandet—Jærens rev.

M/k »Veronia« med opsynsbetjent OLE RONG d. e. og 4 andre mann ombord, under første del av fisket i Øygarden utenfor Bergen, senere med opsynsbetjent ANDREAS AGDESTEN og ellers samme besetning, på fiskefeltene omkring Haugesund.

M/k »Svint III« med opsynsbetjent REINERT LØKLINGHOLM og 3 andre mann ombord, først i nordlige del av Hordaland, så ved Karmøy og Kvitsøy og tilslutt i Bømlo og Bremnes.

M/k »Skadberg« med opsynsassistent E. LOHNE og 5 andre mann ombord, på strekningen Jærens rev—Lista.

Ved opsynets kontor i Haugesund tjenestegjorde bokholder oð kasserer P. AMDAL, opsynsbetjent ERIK HANESAND og opsynsassistenterne HANS HAUKÅS, HANS O. STEENSNES og INGVALD KALLEVIK, de to siste med arbeide vesentlig ute.

Som opsynsbetjenter i land fungerte: Lensmann O. H. MJØLSNES, Egersund, kst. lensmann DAVID MIDBØE, Skudeneshavn, HANS DAVIDSEN, Åkrahavn, OLE J. RONG i Øygarden utenfor Bergen, HENRIK NYHAMAR i Solund og Gulen, ALBERT HOLLEVIK i Askvoll, OLAV NORDBOTTEN i Kinn og Batalden, HENRIK GROTTLE i Bremanger, RAGNVALD HUSEVÅG i Vågsvåg opsynsdistrikt og KARL IVERSEN i Raudeberg opsynsdistrikt. I Kalvåg og Selje opsynsdistrikter fungerte lensmennene THUNOLD og HAMRE.

Som assistenter iland fungerte: REINERT GAHRE, THV. BLØRSTAD, TOLLAK MJØLSNES, PALLE BLOCK PALLESEN, OLE ALFSVÅG, CHR. PALLESEN, MAGNUS ALFSVÅG, LARS ELLE, EILERT SMINES, NILS STRÅTVEIT, PAUL STANGELAND, ENGEL ALFSVÅG, TORGEIR LANGELAND, JONAS ECKHOLM.

Følgende bistod opsynet med fiskemeldinger og oppgaver: J. EDLER JENSSEN, Stavanger, STEINAR OLSEN, Kopervik, H. TH. WALDE, Bergen, lensmann STRAY, Farsund og OLUF I. O. BORGEN, Kristiansand.

På grunn av det fortsatt mislige torskefiske i Sogn og Fjordane blev heller ikke iår torskeopsynet satt i kraft. Det nødvendige tilsyn med torskefisket blev ført av sildeopsynets folk.

FORSEELSER.

For forseelser blev det i løpet av opsynstiden vedtatt 32 forelegg, herav 2 for overtredelse av lov om sild- og brislingfiskeriene av 25. juni 1937 nr. 20 § 9 p. 1, 2 for overtredelse av samme lovs § 10, 20 for overtredelse av samme lovs § 31, 2 for overtredelse av samme lovs § 35, 5 for overtredelse av samme lovs § 60 og 1 for overtredelse av lov av 5. desember 1917 § 15.

Hertil kommer 2 forelegg fra forrige sesong som nu er vedtatt.

Det samlede bøte- og inndragningsbeløp var kr. 7.220,00, hvorav kr. 7.060,00 var betalt ved budgettårets utgang.

21 straffesaker opstått i opsynstiden og hørende under opsyns-
chefens påtalemyndighet er oversendt vedkommende politimester til fortsatt behandling, da sakene ikke var ferdigbehandlet på det tids-
punkt opsynet blev hevet.

Dessuten har opsynet hatt til efterforskning 20 straffesaker som ikke sorterte unde opsynschefens påtalemyndighet. Av disse angikk 11 saker overtredelse av sildelovens helligdagsbestemmelse like før opsynet tråtte ikraft, og det blev i den anledning avhørt på opsynets kontor i Haugesund 182 mann.

TVISTESAKER.

I løpet av sesongen i år meklet opsynet i 74 tvistesaker som er ført til protokolls. Av disse gjaldt 32 krav om erstatning på grunn av skade på fartøi, notbåt eller lettbåt, 26 krav om erstatning på grunn av skade på fiskeredskaper og dermed forbundet tap av fangst, eller fiskespille, 3 saker gjaldt krav om bergelønn, 2 tvist om fordeling av utbyttet av landnotsteng, 2 krav om landslot, 2 tvist om sildemåling, 1 skade på sjøhus, 1 krav om betaling for ydet assistanse, 1 krav om erstatning fordi et landnotsteng hindret bruken av sjøhus, 1 tvist om leiegodtgjørelse for et fartøi, 1 krav om lossepenger og 2 tvist om plass for landsteng.

Av disse tvistesaker blev det ved opsynets megling opnådd mindelig overenskomst i 45 saker.

Også i år har meglingsvirksomheten tatt en stor del av opsynets tid, og meglingen har vært vanskeliggjort ved at det i stor utstrekning har vært umulig å få partene sammen, da disse har vært optatt med fiske på forskjellige steder.

UTGIFTENE TIL OPSYNET.

I budgettåret 1937/38 kostet opsynet (heri inkludert opsynssjefens gasje): kr. 87.759,47, herav til lønninger kr. 54.868,10, kontorutgifter kr. 3.030,58. Telefon og telegramutgifter kr. 10.318,10. Reiseutgifter kr. 2.701,70. Materiell kr. 16.805,99 og forskjellig kr. 35,00.

Sildeundersøkelsene i 1938.

Ved konsulent Oscar Sund.

Den regelmessige undersøkelse av de forskjellige grupper av vår sildebestand blev i 1938 gjennomført etter de samme planer og prinsipper som har vært fulgt de siste tyve år.

Materialinnsamlingen har vært forestått av assistent TH. RASMUSSEN som også har utført alt arbeide med undersøkelse av skjellprøvene og hvirveltelling. Innsamlingen av prøver har for en stor del foregått med velvillig assistanse av funksjonærene ved vintersildopsynet og kontrollørene ved sildoljefabrikkene. For dette bedes disse herrer motta den beste takk.

Av *fetsild* er der blitt innsamlet 9 prøver (fra Finmark 2, fra Troms 4, Nordland 2 og 1 fra Sørlandet).

Av *småsilde* er der mottatt fra sildoljefabrikkene 30 prøver.

Av *vintersilde* er der mottatt og undersøkt 37 prøver.

Hele materialet er undersøkt m. h. t. størrelse og alder. Dessuten er raseforholdene søkt opklart ved telling av rygghvirvlene i hele vintersildmaterialet og i 6 av fetsildprøvene samt i næsten alle småsildeprøver. Disse undersøkelser er en fortsettelse av det rutinemessige arbeide som har vært drevet i en årrekke til belysning av vår sildebestands rekrutteringsforhold, raseforhold, vandringer, vekst m. v.

Vintersildens alderssammensetning i 1938 fremgår av fig. 1. som skiller sig fra den tilsvarende figur i forrige beretning ved at årg. 1932 viser sig med større styrke. Det er altså all grunn til å forutse at fisket i sesongen 1938/39 vil komme til å bestå av de samme forholdsvis rike årganger som siste sesong, nemlig 1930 og 1932 og da disse jo blir henholdsvis 9 og 7 år gamle, vil sildens størrelse falle omtrent som sist.

Fig. 2 viser den fremadskridende utvikling i vintersildens fordeling på de forskjellige aldersklasser og lengdegrupper gjennom de siste fem år. Vi ser hvordan først årsgruppen 1930 arbeider sig inn og hevder sig som en bra årgang og nu de to siste år også årg. 1932 således at det er grunn til å tro at sildebestanden for tiden er stor og da man vet at

Stor- og vårsild 1937-38

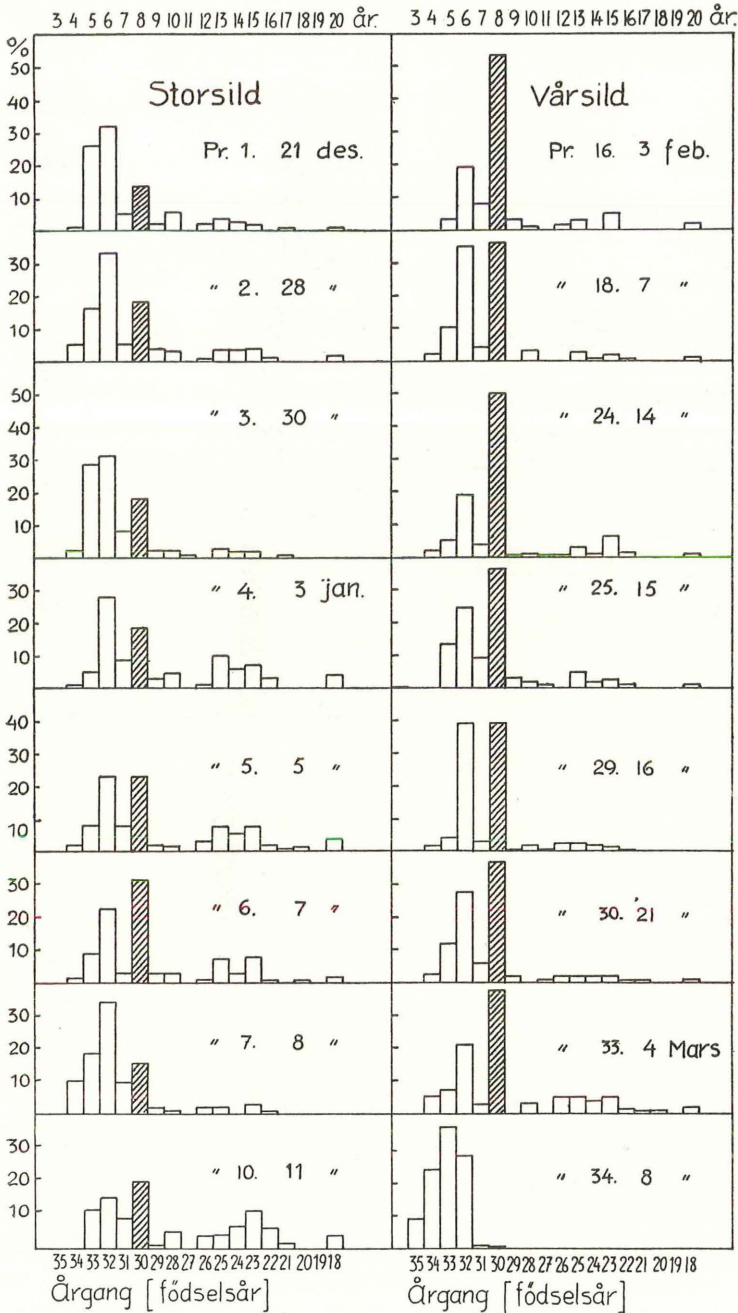

Fig. 1.

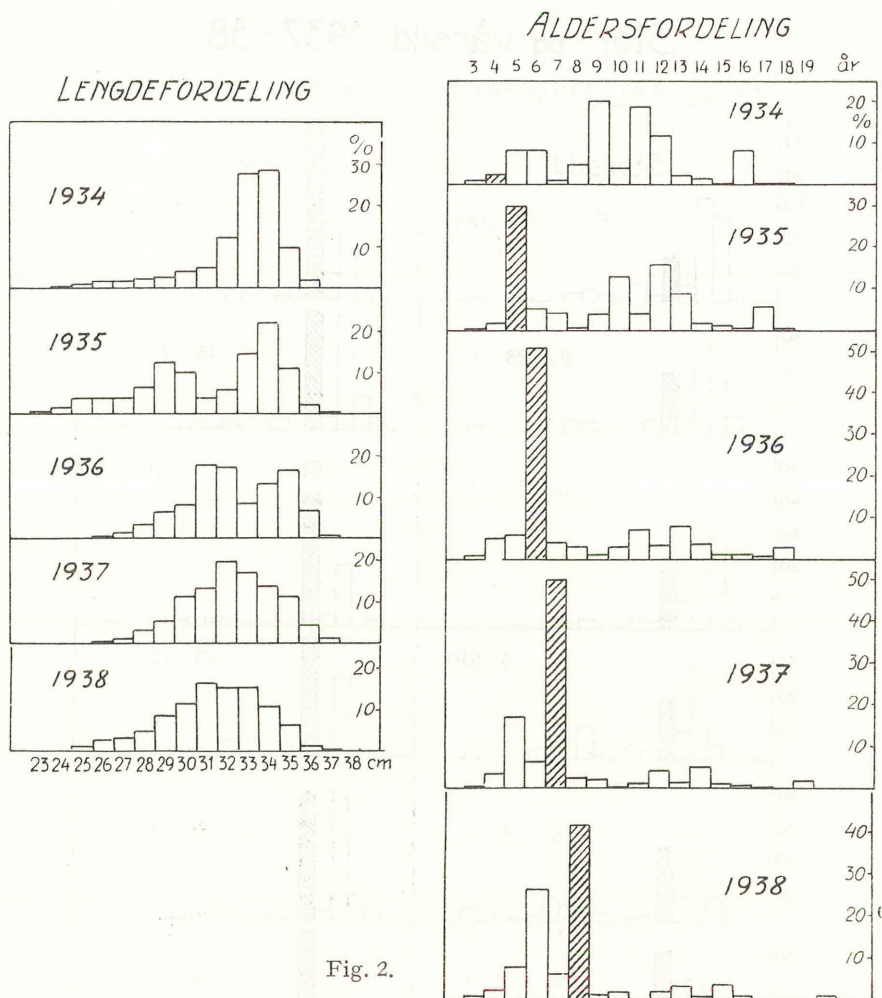

Fig. 2.

en rik årgang kan holde sin stilling i flere år, skulde det nu være grunn til å håpe på en rekke år med meget sild i sjøen og rikt fiske så sant den vil søke land nogenlunde på de vante felter.

Til en riktig bedømmelse av fig. 2 og fig. 4 har vi beregnet den gjennomsnittlige aldersfordeling og den tilsvarende lengdefordeling av vintersilden for en lengere årrekke og fremstillet denne beregning i fig. 3. Det viser sig her at det er de yngre årsklasser som dominerer og den langsomt avtagende høide av søilene med stigende alder angir avgangen ved fiske og annen dødelighet. Hvad lengdefordelingen angår, så adskiller den sig fra alle andre fiskearter derved at det er mest av de større

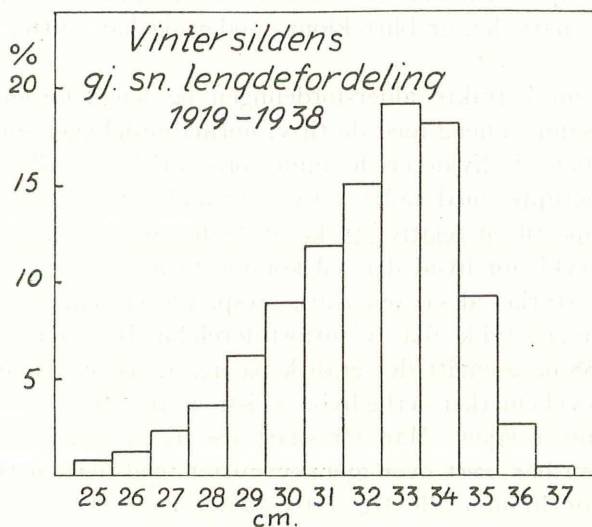

Fig. 3 a.

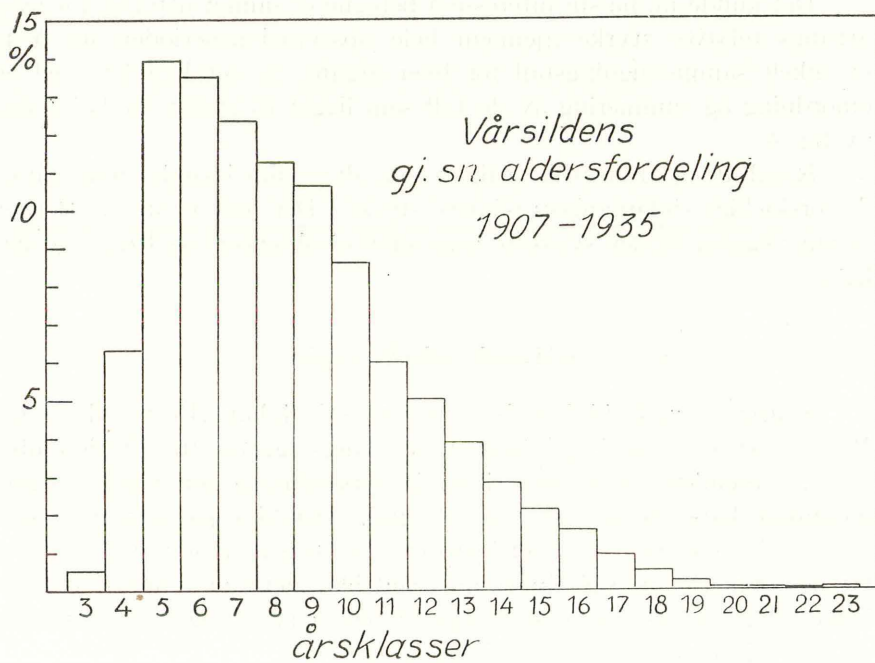

Fig. 3 b.

lengdegrupper, et uttrykk bl. a. for at silden slutter å vokse vesentlig i lengde så snart den er blitt kjønnsmoden og har sluttet sig til gytestimene.

Vi vil nu betrakte aldersfordelingen og lengdefordelingen for et enkelt år i sammenheng med de tilsv. normalfordelinger som er gjengitt på fig. 3 idet vi dividerer de funne procentiske antall i hver alders- eller lengdegruppe med tallet i tilsv. gruppe i normalfordelingen. Vi vil da komme til en relativ styrke av vedk. alders- eller lengdegruppe som gir uttrykk for hvad den vil komme til å bety når den setter inn med største styrke, altså som 7-årig, resp. ved en lengde av 33 cm.

Dette regnestykke har vi utført foreløbig bare for materialet fra 1921 til 1938 og gjengitt det grafisk på fig. 4. Denne figur taler jo for sig selv men vi bemerker særlig hvor årvisst en rik årsklasse eller størrelsesgruppe kommer igjen. Man får snart øie på at det bare er nogen få årganger som har vært over gjennomsnittet med hensyn til forholdsvis styrke nemlig fremfor alle årg. 1904, dernæst årg. 1918, 1923, 1925 og nu årg. 1930 og antagelig også 1932. Mens der altså gikk 14 år mellom de to først observerte meget rike årganger, er sådanne kommet meget oftere i den senere del av observasjonsperioden.

Det kunde nu ha sin interesse å beregne et samlet uttrykk for hver årgangs relative styrke gjennom hele observasjonsperioden for å få et enkelt sammenligningstall for hver årgang og det kan lett ved en omordning og summering av de tall som ligger til grunn for høire side av fig. 4.

Resultatet er fremstillet i fig. 5 som altså viser i samlet fremstilling de forskjellige sildårgangers relative styrke. Det sees at årg. 1904 uten sammenligning er den sværeste som hittil er observert og 1927 den dårligste.

Sildeundersøkelser tilsjøs.

Sildeleting med ekkolodd blev utført med »Johan Hjort« i desember 1937 på kyst og særlig på bankene og langs eggene, fra 10. desember til 22. desember. Som fiskerikyndig representant for Sildesalgslaget medfulgte kapt. BLINDHEIM fra Ålesund. Der blev på dette tokt som strakte sig over store områder langs hele Storeggen og områdene nordenfor og sønnenfor uten å finne sild. Sild blev derimot funnet i Flåværløden hvor der også blev gjort nogen fangster på settegarn på grunnlag av den gjorte ekkoloddpåvisning.

Et nytt tokt med »Johan Hjort« fra 25. januar til 11. februar 1938 i Hordaland og Rogaland men turen var meget uheldig med været så det ikke blev videre anledning til å komme til havs. Det lyktes dog å

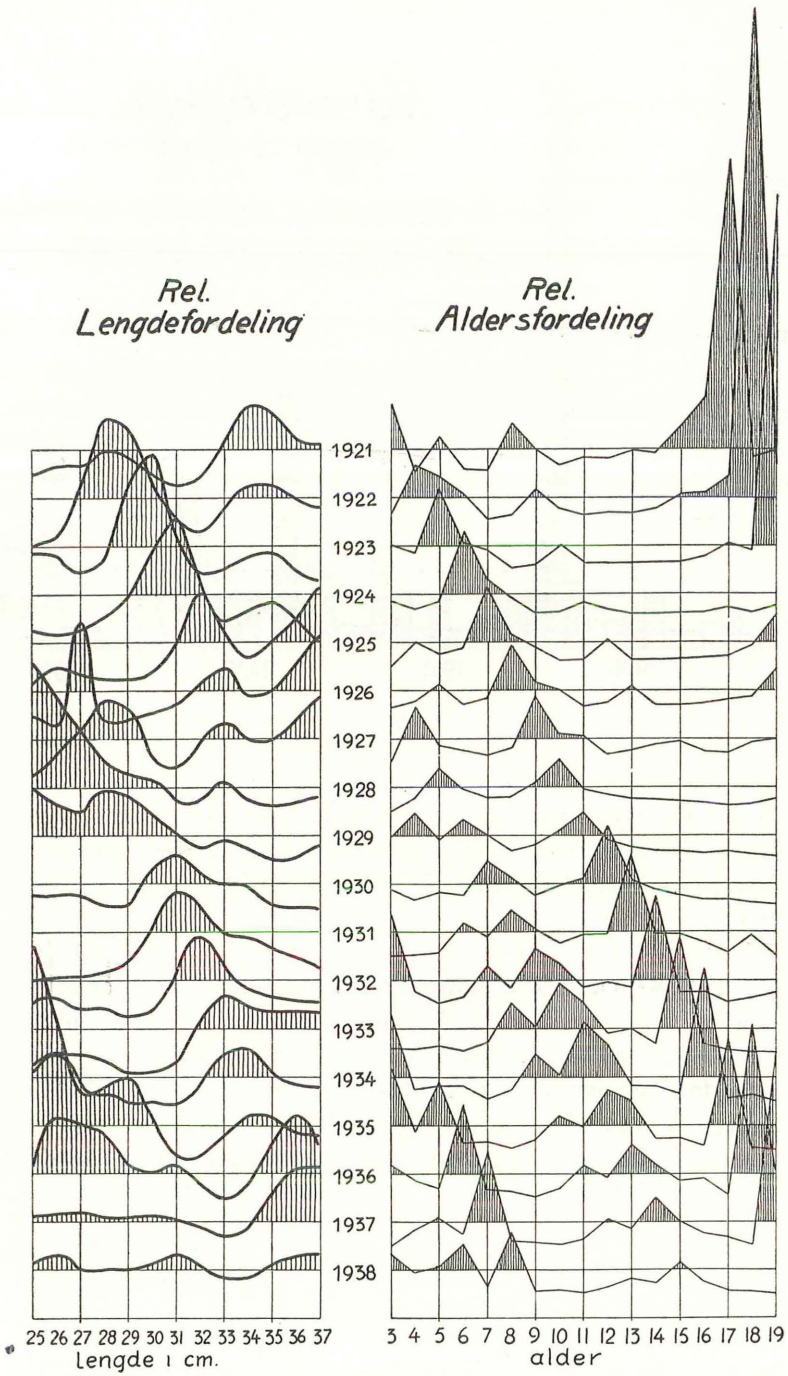

Fig. 4.

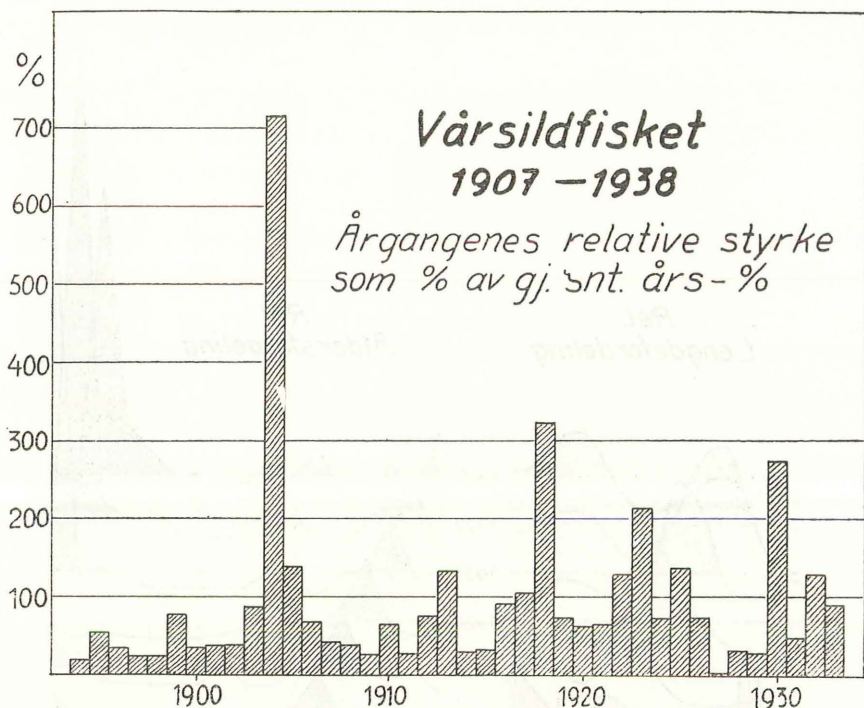

Fig. 5.

lokalisere sild 5 kvartmil W av Slotterøy i 15—30 favners dybde den 7. januar, og dagen etter et par mindre forekomster W av Røvær. Ingen av disse påvisninger ledet dog til nogen utnyttelse på grunn av stormfullt vær.

På et tokt med »Armauer Hansen» fra 14. februar til 19. mars blev der i siste halvdel av februar gjort en rekke turer for å lete efter sild som vist på de fem kartskisser som er sammenføiet til fig. 6. Den største forekomst blev påvist nær land ved sydenden av Karmøya. Her gikk fartøiet over en sammenhengende sildeflo av ca. 12.000 meters lengdeutstrekning. På samme sted blev senere konstatert utbredt gytning ved hjelp av bunnhenter. Toktet strakte sig i mars østover så langt som til Lister fyr men da var silden allerede forsvunnet.

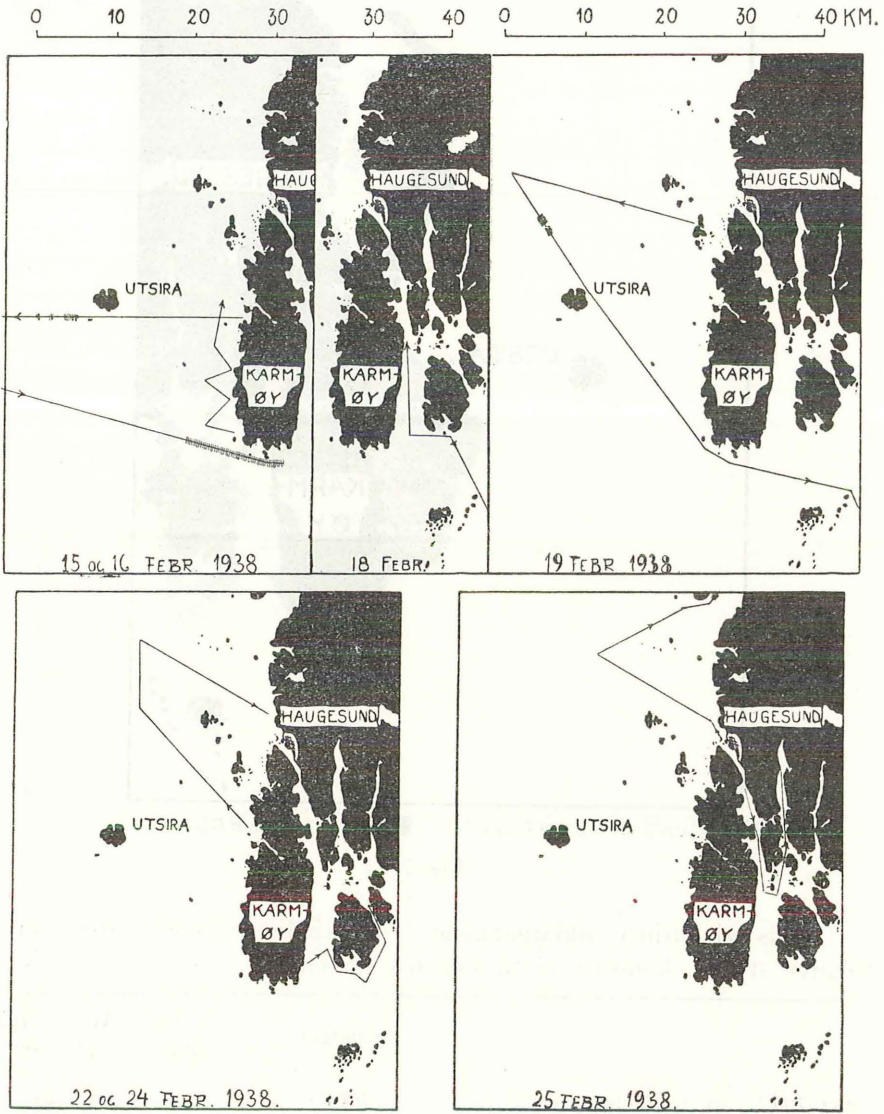

Fig. 6.

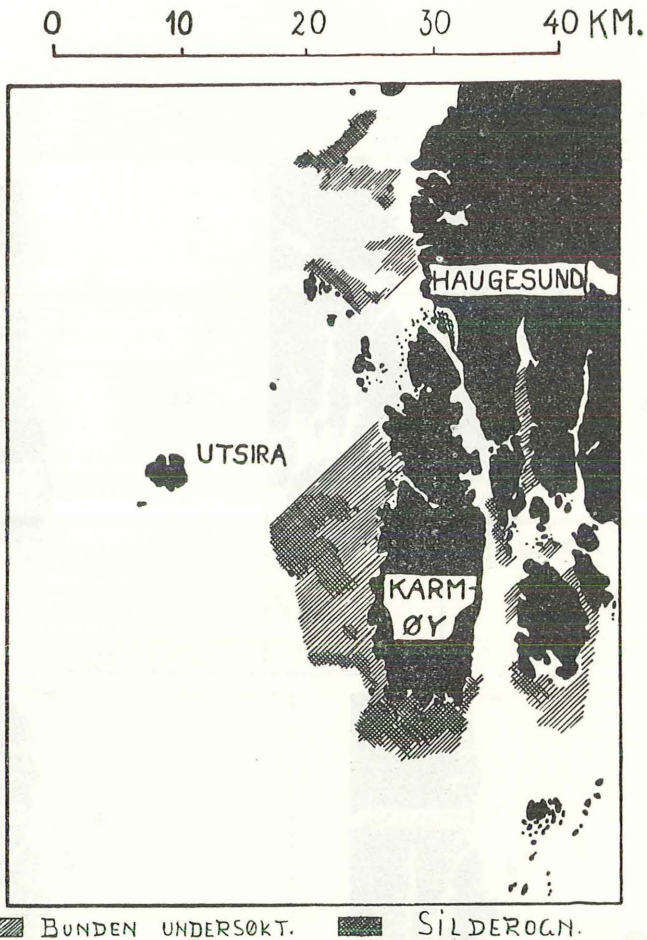

Fig. 7.

Hvis vi ordner sildårgangene i forskjellige klasser etter deres relative styrke, kommer vi til følgende tabell:

	Årganger	Antall årg.	Antall årg. pr. 1000
Over 700 ‰ av middelstyrke	1904	1	25
3-400 ‰ - —»—	1918	1	25
2-300 ‰ - —»—	1923, 30	2	50
1-200 ‰ - —»—	1905, 13, 17, 1922, 25, 32	6	150
50-100 ‰ - —»—	1895, 99, 1903, 06, 10, 12, 16, 19, 20, 21, 24, 26, 33	13	325
Under 50 ‰ - —«—	1894, 96, 97, 98, 1901, 02, 07, 08, 09, 11, 14, 15, 27, 28, 29, 31	17	425
Ialt siden observasjon begynte		40	1000

Sildens gytning.

På toktet med »Armauer Hansen« blev der i februar og mars arbeidet med bunnhenter fra Bømmelfjorden i nord til Lister fyr. De undersøkte områder og de der gjorde fund av silderogn på bunnen er for det nordlige områdes vedkommende fremstilt på kartskissen fig. 7. Sammenlignet med gytningen forrige år viste den sig å være mere jevnt sammenhengende og tyder på meget utstrakte sildemasser som har gytt nogenlunde samtidig. Lenger sør- og østover blev der funnet silderogn i mengde både på Løsegrunnen (utfør Egersund) og på Siragrunnen, likeså ved Hitterøya utfør Flekkefjord og på sandflatene henimot Lister fyr hvor toktet sluttet.

Fluktuasjoner i vintersildens utvikling og gyting.

Av Th. Rasmussen.

(Fiskeridirektoratets avd. f. havundersøkelser).

Fiskere og saltsildvirkere vil ganske sikkert ha lagt merke til at der en tid ut i sesongen og lenge efter sildens begynnende gyting, kan forekomme fangster av sild med ikke stort mer fremskreden kjønnsmodning enn hos storsilden. Plutselig optrer såkalte »færer« av sild som næsten utelukkende er i storsildstadium.

Noget lignende inntreffer også senere under selve vårsildfisket. Den store gytesesong er inntrådt og en tid fisker man sild av vårsildkvalitet, så plutselig optrer der på feltet en sildekvalitet som må betegnes som storsild.

Dette tyder på at innsigene inntreffer til forskjellige tider i sesongen således at tidlig ankomne stimer skulde ha betingelser for tidlig gyting.

For å illustrere dette nærmere er der på fig. 1 fremstillet observasjoner over modenhetsgraden hos *vårsild* utigjennem fisketiden. Observasjonene er bygget på materiale fra tiden 1929—1938. Hvert års materiale består av omkring 8.000 sild fordelt utover sesongen i prøver på ca. 200 sild i hver enten garnfanget eller notfanget. Da rogn-silden gir de beste kriterier for modenhetsgraden, er der bare tatt hensyn til den.

Tar vi for oss kurven for året 1930 (fig' 1) ser vi at 4. februar er silden begynt å gyte, idet den har nådd gjennemsnittsstadiet $5\frac{1}{2}$. Og efter 16. februar faller kurven ned under stad. V for så atter å stige til gyttestadiet. En lignende gang finner vi også for de øvrige år.

For å forstå betegnelsen for modenhetsgraden (eller utviklings-trinnet) som fremstilles med romerske tall fra I—VII er det nødvendig å forklare betydningen av disse. Når silden forlater fetsildstadiet st. I og II går den over i begynnelsesstadiet til gyting, nemlig st. III. Rognsekken har da fått en gullig — ofte litt rødlig — farve med tydelige rognkorn, og inntar ca. $\frac{3}{4}$ av bukhulens lengde og er ca. 1 cm bred.

Stadium IV er betegnelsen for at rognen er orangegul med store kantede rognkorn som ennå er helt ugjennemsiktige (det karakteristiske storsildstadium). Rognsekken har nu omtrent bukens lengde og

har en bredde på ca. 2 cm, alt efter sildens størrelse, og er fast av konsistens.

Stadium V betegner at rognen er begynt å absorbere vann så man kan skjelne enkelte klare (gjennemsiktige) rognkorn, mens farven på de øvrige fremdeles holder sig gul, og rognsekken fyller da hele bukhulen.

Stadium VI betegner rinnende rogn. Alle rognkorn er nu klare i gjennomfallende og hvitgrå i påfallende lys.

Stadium VII er utgytt sild, — dette stadium er uten betydning her.

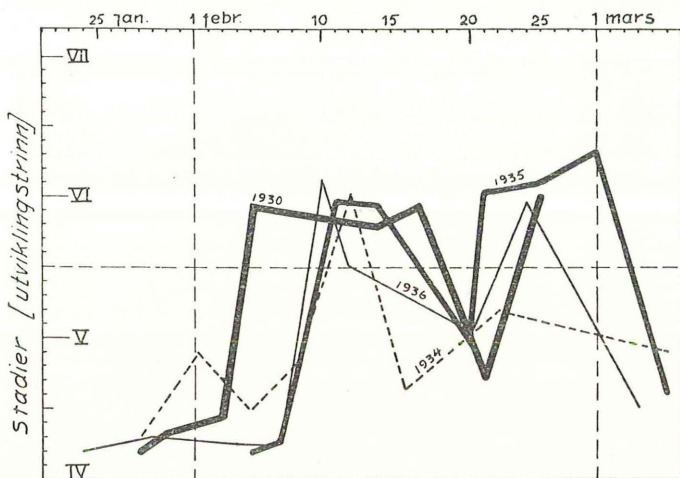

Fig. 1. Kurver visende tidsvariasjon i rognens utvikling hos vårsilden.

For å gi et uttrykk for utviklingen av rogn og melke i sildesesongens forløp er her benyttet gjennomsnittet av stadienes numre for hver prøve således at hvis et gjennomsnitt viser 5,5 og over, inneholder prøven minst halvdelen av gytesild.

Da utviklingen varierer fra år til annet, virker disse kurver ved første øiesyn en del uklare, men studerer man hver enkel årskurve nøiere vil man opdage at en del ute i gytesesongen foregår der en fornyelse av stimene idet modenhetsgraden tydelig har en nedadgående tendens, næsten ned til stad. IV—V hvorefter kurvene atter stiger til gytestadiet. Ennu lenger ute i sesongen støter vi så atter på fangster av sild som nærmer sig storsildstadiet. Det vil av dette fremgå at sildens innsig må foregå i etapper og at de senest ankomne er de minst utviklede.

Ikke bare biologisk, men også merkantilt kan dette ha sin interesse, da det berører kvalitetsspørsmålet sett fra en salters standpunkt. Observasjonene er også i overensstemmelse med iakttagelser i praksis, som

f.eks. at der lenge efter at påbud er satt om at all sild er for vårsild å regne, langt ute i sesongen gjøres fangster av sild som ligger nær storsildstadiet.

Visstnok kan disse sent ankomne stimer gi en saltevare som kan vrakes som storsild, men det ligger dog nær å tro at den sild som inn-treffer ved kysten før gyting overhodet har funnet sted, kvalitetsmessig sett er den beste.

Den antagelse at betegnelsen vårsild (gytesild) skulde kunne fast-slåes efter en nogenlunde bestemt dato, fører ikke frem. Observasjonene

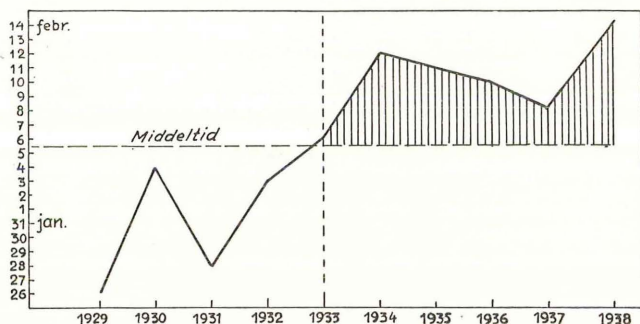

Fig. 2. Kurve visende tiden for gjennomsnittlig inntreden av stadium $5\frac{1}{2}$ hos vårsilden efter 10 års observasjoner 1929—1938.

som er avsatt på fig. 2 vil tydelig vise at en sådan antagelse er helt feil-aktig. Som det vil fremgå av denne fig. inntreffer gytingen helt forskjellig i de forskjellige år. Da fiskeridirektoratet mottar prøver jevnt over hele sesongen, gir disse observasjoner en god og sammenhengende oversikt over gytingens inntreden. Vi ser at i året 1929 begynte gyte-sild å opptre først den 26. januar — vel den tidligst observerte dato. I 1930 inntreffer gytingen den 4. februar og i 1938 inntreffer den først den 14. februar altså en forskjell på 17 dager mellom 1929 og 1938.

Kurven har en tendens som får en til å tro at man her har med bestemte perioder å gjøre. Men det kan man selvsagt ikke gjøre sig op nogen mening om med så få observasjoner. Forhåpentlig vil ennu flere års erfaringer fremover bringe klarhet over dette spørsmål. I denne forbindelse er det verd å omtale de forskyvninger som finner sted av storsildens innsig fra nord til syd og omvendt. Før 1920 kunne nemlig vintersildfisket ta sin begynnelse allerede i november på feltet ut for Trøndelag, og har så år om annet trukket sig mer og mer sydlig, med en kulminasjon på Sognekysten i senere år.

Det er kanskje for tidlig å dra nogen slutning med hensyn til minimum og maksimum for gytingen, og om dette vil ha nogen betydning for våre saltsildvirkere må overlates disse til avgjørelse.

Hvis kurven (fig. 2) er periodisk vil den ha den verdi at man f. eks. i 1938 kunde forutsi at der kunde saltet storsild helt til 14. februar. Foreløbig er observasjonene utilstrekkelige, dog skulde man ha lov til å dra den slutning at før tiden 26. januar foregår der ingen gyting.

Med hensyn til storsilden i distriktene Møre, Sogn og Fjordane, så har vi ikke en tilsvarende jevn tilgang på prøver her som for vårsildens vedkommende, og dette kommer delvis av at storsildfisket er mer avhengig av været i den tiden dette foregår, og der kan således ofte gå uke eller mer mellom observasjonene og dermed er vi gått glipp av sammenhengende materiale. Vi kan imidlertid, på grunnlag av de opplysninger dette materiale gir oss, si at silden i disse distrikter når modenheten senere enn i vårsilddistriktet.

Med de usikkerhetsmomenter, som angår kvaliteten hos silden, under stor- og vårsildfisket senere ut i sesongen, vilde et inngående kjennskap til disse spørsmål, sikkerlig være av betydning for fiskerier næringen.

Beretning om fetsild- og småsildfisket i 1938.

Etterretningsvesenets midlertidige telling over fangster under fetsild og småsildfisket i 1938 viste et kvantum på tils. 1,403.000 hl, altså bare litt over 60.000 hl mindre enn i hvert av de to foregående år og betydelig mindre enn fangsten i det en har vært vant til å kalle et godt år. Da fetsildfisket praktisk talt slo helt feil, kom fangstmengden først og fremst til å bestå av den mindre verdifulle småsild — sildoljeråstoffet — som på grunn av sin lave pris trekker det samlede verdiutbytte sterkt nedover.

Det eneste fylke hvor det kunne tales om virkelig fetsildfiske av noen betydning var Finnmark. Dessuten ble det fisket litt i Troms, hvor der var endel småfallen fetsild.

For *Finnmark* er det i 1938 anmeldt fisket 230.000 hl sild (mot 113.000 i 1937). Av dette kvantum i 1938 var bare 25.000 hl virkelig fetsild, som ble fisket i Lebesby herred i slutten av juli og første halvdel av august. Fisket foregikk ved Vikaholmen og i Laksefjordbotn, Dyfjord, Ersfjord, Mårøyfjord og i Torskefjord hvor det først og fremst ble fisket med snurpenot. Silda var av bra størrelse, dog litt åtefull, den ble solgt til salting for kr. 12 til 20 pr. hl. Fisket ble avbrutt av storm. Endel småsild var der stadig å få i Finnmark. Småsildfangsten var best i januar, februar, november og desember.

I *Troms* gikk det temmelig trått med sildefisket gjennom hele sesongen. Fra oktober av og utover ble der dog fisket noe småfallen fetsild i Ibestad, Malangen, Salangen og Hillesøy. En del av denne sild, som var av størrelse 30/35 stykker pr kilo, ble anvendt til skjæresild, en del ble frosset til agn eller anvendt til agn med det samme, en del ble anvendt fersk på annen måte. Samme slags sild fant en også i andre av fylkets herreder, Berg, Tromsøysund og Kvæfjord. Etter hvert kom det ennå mere småfallen sild i fangstene. Hovedmassen måtte da gå til sildoljefabrikkene. For sildoljeråstoff ble betalt fra kr. 1,50 opp til

kr. 3,50 alt etter kvaliteten. Fylkets kvantum ble ialt på 282.000 hl mot 157.000 hl i 1937.

I *Nordland* ble det fisket atskillig småsild i januar måned og opp-taket varte til langt ut i februar. Fisket fra mai av og utover til i oktober var smått og noe fetsildfiske av betydning ble der ikke i Nordland i 1938. Småsildfisket høsten 1938 tok til for alvor først i november måned i den søre delen av Helgeland for etterhvert å trekke nordover til Gilde-skål og Bodin. I disse to distrikter samlet det seg en mengde bruk og fisket ble rikt både for snurpenot og for landnot måneden ut. Fra først i desember viste småsilda seg i Lofoten og ved »innlandet« (Folla og Tysfjord). I Lofoten slo fisket best til i Vågan herred. Noe etter disse første innsig tok fisket seg også opp i Eidsfjord i Hadsel og i andre strøk av Vesterålen. Bemerkelsesverdig er det at småsildfisket i 1938 og i 1937 forløp omtrent i omvendt orden. I 1937 tok småsildfisket til i Eidsfjord i oktober og tok seg etterhvert opp i distriktene sørover. Både under fisket i januar og i oktober/desember gikk storparten av fangstene til sildolje; av fylkets totalkvantum på 611.000 hl ble levert 579.000 hl til sildolje. Mye av silda var særlig småfallen og oppnådde bare kr. 1,50 pr. hl — unntagelsesvis mer. Fiskets sluttresultat regnet etter mengden ble dårligere enn fjorårets, 611.000 hl i år mot 819.000 hl i fjor, altså 208.000 hl mindre.

I *Trøndelag* ble der tilsammen fisket 46.000 hl småsild hvorav ca. 37.000 hl ble anvendt til hermetikk. Hermetikkråstoffet ble for det meste fisket på høstparten, for Nord-Trøndelag mest i Kolvereid og Namsos, for Sør-Trøndelag mest i Bjugn herred. Fetsildfisket gikk Trøndelagsdistriktene helt forbi i 1938 og det nesten årvisse oppsyn på Uthaug havn ble ikke opprettet.

For Møre og Romsdal ble fangsten 63.000 hl mot 18.000 hl året før. Det beste fiske fant sted i Romsdalsdistriktene fra sommermånedene og utover.

I Sogn og Fjordane var fisket smått med et samlet utbytte på 13.000 hl, i distriktene lenger sør ble det fisket 50.000 hl. Bergen ble tilført 108.000 hl sild. Det var ganske bra tilgang på sild i juni måned og i september/oktober.

Såvidt vites var høyeste pris for fetsild til salting kr. 23 pr. hl; silda var overalt temmelig småfallen. Laveste pris på sild til salting kan antagelig settes til kr. 12 pr. hl. For sild til ising er det blitt betalt fra kr. 4 til kr. 12 pr. hl alt etter kvalitet og sortering. Sild til skjæresild opnådde fra kr. 4,50 til kr. 7 og sild til agn fra kr. 5 opptil kr. 15. Hermetikkråstoff kan gjennomsnittlig settes til kr. 6 pr. hl. Prisen for sild til sildolje lå mellom kr. 1,50 og kr. 3,50 pr. hl, for småsild alminneligst mellom kr. 1,50 og 1,80.

Mengdeutbytte av fetsild- og småsildfisket i 1938, i alt og delt etter anvendelse.

Fylke	I alt	Herav					
		Iset	Til sildoljefabrikker	Til hermetikkfabrikker	Anvendt til skjæresild	Saltet	Anvendt annerledes
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Finnmark	230 284	—	¹⁾ 197 954	230	—	25 000	7 100
Troms	282 053	5 525	¹⁾ 240 266	8 536	11 700	2 875	13 151
Nordland	611 383	4 570	¹⁾ 578 644	21 353	1 450	3 260	2 106
Nord-Trøndelag	} 45 891	1 079	2 056	} 35 932	—	1 287	—
Sør-Trøndelag		1 170	3 084		46	1 237	—
Møre og Romsdal	63 499	2 140	630	45 438	1 400	1 000	12 891
Sogn og Fjordane	12 690	—	—	12 310	—	—	380
Bergen ²⁾	107 516	92 948	—	—	200	3 784	10 584
Sønnafor	49 960	6 323	—	22 747	—	1 462	19 428
Tilsammen 1938	1 403 276	113 755	1 022 634	146 546	14 796	39 905	65 640
Mot i 1937	1 464 890	83 506	976 741	243 137	3 169	124 535	33 802
— 1936	1 465 827	149 467	799 502	232 388	16 231	132 380	135 859
— 1935	1 757 356	102 954	1 232 719	255 026	27 201	77 378	62 078
5 års gjennomsnitt:							
1927—1931	1 586 503	42 652	1 176 105	197 220	14 807	81 678	74 041
1932—1936	2 212 745	112 016	1 685 175	179 127	17 310	128 380	90 737
Prosentfordeling etter anvendelse:							
1927—1931	100.0	2.7	74.1	12.4	0.9	5.2	4.7
1932—1936	100.0	5.1	76.1	8.1	0.8	5.8	4.1
1935	100.0	5.9	70.2	14.5	1.5	4.4	3.5
1936	100.0	10.2	54.5	15.9	1.1	9.0	9.6
1937	100.0	5.7	66.7	16.6	0.2	8.5	2.3
1938	100.0	8.1	72.9	10.4	1.1	2.8	4.7

¹⁾ Etter oppgaver fra sildoljefabrikkene i Nord-Norge og Trøndelag over råstoff-forbruk.

²⁾ Kvantumet består av forfangstsild og småsild som er tilført Bergen fra nabofylkene.

Samlet verdi av fetsild og småsildfisket er beregnet å utgjøre i:

1938	5,0 mill. kr.
mot 1937	6,3 —»—
1936	6,5 —»—
1935	7,3 —»—

Den stadige nedgangen i verdi som kommer fram i denne oppstillingen, faller ikke sammen med noen helt tilsvarende nedgang i mengdetallene. Det kommer seg av at den mest verdifulle del av fangsten — fetsilda — som nevnt mer og mer er uteblitt.

Det ble i 1938 ikke noe sted satt oppsyn under fetsild og småsildfisket.

For et nøyere oversyn viser en til foranstående tabell. Med de sterkt begrensede hjelpemidler en har til rådighet til telling og oppsyn, er det meget vanskelig å komme fram til helt nøyaktige data. Bare tallet for det som er mottatt av sildoljefabrikkene kan ansees som helt pålitelig.

Beretning om bank

Fiskesort	Tromsø kg	Andenes og Bleik kg	Langenes kg	Øksnes kg	Værøy, Røst kg	Steigen kg	Sklinna kg
Torsk	2 294 400	130 800	109 090	94 341	160 808	240 781	35 700
Sei.....	810	1 677 223	8 971	364 434	27 000	103 976	20 500
Lyr	—	—	320	—	—	—	—
Lange	—	13 900	1 594	5 971	23 000	120	26 500
Blå-lange.....	—	53 200	7 000	—	—	—	—
Brosme	280 516	28 550	86 183	104 217	42 600	5 214	60 300
Hyse.....	159 047	7 400	157 237	88 072	296 855	68 958	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	189 806	180 000	22 101	27 067	49 733	40 153	3 900
Svart-kveite	—	133 600	165 576	18 534	—	—	—
Rødspette.....	125 872	17 200	21 712	10 867	95 350	80 694	1 100
Smørflyndre	6 686	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—
Uer	15 070	62 000	—	2 700	2 800	9 761	5 100
Steinbit	30 127	—	—	—	1 500	2 000	—
Ulke, breiflabb	300	—	—	—	—	—	—
Skate, rokke	304	—	1 156	—	4 127	—	1 100
Håbrand	280	3 900	—	—	5 000	400	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—
Makrell-størje	310	—	—	—	—	—	—
Reker.....	—	—	—	—	—	347	—
Annen fisk	—	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	3 103 528	2 307 773	580 940	716 203	708 773	552 404	154 200
Lever	hl 2 113	hl 2 262	hl 197	hl 499	hl —	hl 98	hl 35
Rogn	867	584	1	—	—	—	—
Verdi lever.....	kr. 42 122	kr. 42 977	kr. 3 750	kr. 8 311	kr. —	kr. 980	kr. 525
» rogn	11 213	8 760	15	—	—	—	—
» fisk	582 340	397 479	110 593	93 533	164 603	153 685	23 390
Total verdi	635 675	449 216	114 358	101 844	164 603	154 665	23 915

g kystfisket i 1938.

Kristian- sund N. kg	Bremsnes kg	Ålesund kg	Søre- Sunnmør kg	Måløy kg	Bergen kg	Karmøy kg	Egersund kg	Tils. kg
330 150	47 520	707 050	40 552	156 000	1 378 650	115 180	112 285	5 953 307
287 100	778 550	463 300	118 079	56 000	2 531 560	64 510	246 800	6 748 813
41 700	—	44 000	—	—	320 270	—	47 350	453 640
355 050	118 303	2 597 000	504 382	409 000	71 970	10 020	2 120	4 138 930
14 400	—	77 000	120	—	—	—	—	151 720
694 350	220 210	789 700	152 999	322 000	162 600	2 430	—	2 951 869
159 400	14 777	862 770	4 800	147 000	225 765	164 750	73 975	2 430 806
1 690	—	3 800	—	—	—	—	—	5 490
79 956	13 683	230 950	—	12 700	22 262	1 118	1 610	875 039
—	—	—	—	—	—	—	—	317 710
36 717	1 018	71 900	1 000	700	77 285	7 562	5 050	554 027
26 165	—	—	—	—	38 795	—	—	71 646
92 842	—	—	2 780	—	201 765	13 360	6 105	316 852
22 930	—	13 000	—	—	3 400	—	6 125	142 886
6 340	—	4 500	—	—	14 550	—	—	59 017
18 424	—	—	—	—	6 195	10 480	20 775	56 174
67 180	28 833	719 150	2 800	50 800	649	900	4 025	881 024
37 741	—	365 600	530	88 500	2 060 000	—	6 300	2 568 251
479 438	350 010	1 167 880	189 378	2 582 000	280 742	—	—	5 049 448
42 630	—	500	—	—	20 090	—	—	63 530
230 670	—	178 100	—	—	18 905	25 300	385 950	839 272
70 840	380	50 500	7 100	16 000	22 182	2 580	11 390	180 972
095 713	1 573 284	8 346 700	1 024 520	3 840 700	7 457 635	418 190	929 860	34 810 423
hl 1 792	hl 1 668	hl 4 800	hl 331	hl —	hl —	hl —	hl —	hl 13 795
—	—	—	14	—	—	—	—	1 466
kr. 35 635	kr. 24 114	kr. 104 417	kr. 7 162	kr. —	kr. —	kr. —	kr. —	kr. 269 993
—	—	—	230	—	—	—	—	20 218
868 809	172 699	2 078 409	184 225	647 675	2 412 125	139 592	388 621	8 417 778
904 444	196 813	2 182 826	191 617	647 675	2 412 125	139 592	388 621	8 707 989

Beretning om kystmakrellfisket 1938.

I denne beretningen har en i år tatt med den tabellen over deltagelsen som en ellers har trykt i »Norges Fiskerier«. Den viser resultatet av de to årvisse tellinger. Ellers er tabellene de samme som før og bygger på de meldinger som hver uke kommer inn til »Fiskets Gang«. Etter sesongens slutt blir oppgavene revidert og jamført med de oppgaver som kommer inn til »Norges Fiskerier«. Men de gjelder bare de strøk av kysten hvor makrellfisket er av så vidt stor betydning at de kommer med i ukemeldingene. Tallene i denne beretningen vil derfor bli litt lavere enn de tallene som senere kommer i »Norges Fiskerier«.

Om hvordan fisket artet seg i 1938 uttaler fiskeriinspektør BUVIK (Skagerakkysten) i sin beretning blant annet: »Sommermakrellfisket 1938, som tok sin begynnelse den 20. april, fikk et jevnere forløp enn fjorårets fiske. Kvantum ble noe mindre men prisene til gjengjeld noe høyere enn fjorårets. Da makrellrådet ikke var i virksomhet i år, og da det fra det offentlige side var påpekt at statsstøtte kun ville bli ytt fiskere som dannet egne salslag for å ta bort overskuddet av fangsten fra ferskfiskmarkedet, ble der såvel foran som etter sesongen i år arbeid for å få samlet fiskerne i egne salgslag. En fant dog etter inngående drøftelser i en rekke møter ikke å tore gå til dannelse av lokale salgslag i år uten lovbeskyttelse. På grunn av fiskets jevne forløp i år unngikk en imidlertid stort sett de senere års katastrofale prissammenbrudd, og resultatet av årets fiske ble i det hele bedre enn man hadde toret håpe ved sesongens begynnelse.«

Inspektør VATNALANDS beretning (Vestlandet): »Såvel drivgarnfisket i vår som fisket med andre redskap har innen distriktet gitt et mindre kvantum enn året før. De oppnådde priser for drivmakrellen var dertil mindre gode, så det økonomiske resultat av fisket ble dårligere enn ventet. Det viser seg at en lokal regulering ved et ensligstående lag som Vestlandske Drivmakrell-lag i Haugesund fører ikke fram. Reguleringen må omfatte alle distrikter.«

Resultatet alt i alt ble en totalfangst på vel 7.000 tonn, 2.000 tonn mer året før med vel 9.000 tonn. Verdiutbyttet i 1938 ble 1,7 mill. kr. mot ca. 2,0 mill. kr. i 1937. Gjennomsnittsprisen ble 24 øre pr. kg — mer enn noen av de 4 foregående år — og 2 øre mer enn i 1937.

Prosentvis fordeler totalfangsten seg slik etter anvendelse:

	1934 %	1935 %	1936 %	1937 %	1938 %
Totalfangst	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Herav:					
Anvendt fersk	71,5	72,9	71,7	75,8	78,4
Iset	15,0	18,4	16,2	10,7	13,1
Saltet flekket	7,2	3,0	5,9	10,3	4,5
Saltet rund	3,2	1,3	2,8	0,6	0,7
Til hermetikk	3,1	4,4	3,4	2,6	3,3

I 1938 ble 78,4 % eller over $\frac{3}{4}$ av kystmakrellen anvendt fersk mot 75,8 % i 1937. Det var også økning i andelen til ising (fra 10,7 % til 13,1 %). Mindre enn året før ble saltet flekket (4,5 % mot 10,3 %), ubetydelig mere saltet rund eller anvendt til hermetikk.

Tabell 1.

Kystmakrellfisket 1938. Fylkesvise oppgaver over deltagelsen.

	Oslo	Østfold	Akershus	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Ialt
<i>Første opptelling 7/6 1938:</i>														
Samlet antall fiskere	—	323	97	15	309	78	257	351	820	25	48	—	—	2323
Herav fisket med landnot	—	—	15	—	—	—	32	11	360	—	48	—	—	466
—»— drivgarn	—	153	7	5	195	78	83	338	456	25	—	—	—	1340
—»— bunngarn, snøre	—	170	75	10	114	—	142	2	4	—	—	—	—	517
Samlet antall lag	—	125	57	6	132	26	126	102	257	7	8	—	—	846
Herav med landnot.....	—	—	5	—	—	—	13	3	120	—	8	—	—	149
—»— drivgarn	—	40	2	1	65	26	27	97	135	7	—	—	—	400
—»— bunngarn, snøre ..	—	85	50	5	67	—	86	2	2	—	—	—	—	297
<i>Annen opptelling 19/8 1938</i>														
Samlet antall fiskere	12	402	356	38	404	191	309	605	2226	1181	570	270	95	6659
Herav fisket med landnot	12	8	247	22	40	24	52	215	1215	778	404	120	5	3142
—»— snurpenot	—	—	74	—	—	—	135	253	690	157	62	—	—	1371
—»— drivgarn	—	11	—	—	—	—	6	2	5	26	10	—	160	120
—»— bunngarn, snøre ..	—	383	35	16	364	167	116	135	316	220	94	150	30	2026
Samlet antall lag	2	196	95	12	178	108	124	200	521	313	125	89	31	1994
Herav med landnot.....	2	2	49	4	11	8	19	53	244	171	71	14	1	649
—»— snurpenot	—	—	11	—	—	—	30	55	117	23	5	—	—	241
—»— drivgarn	—	3	—	—	—	—	2	1	2	9	2	—	15	34
—»— bunngarn, snøre ..	—	191	35	8	167	100	73	91	158	110	47	75	15	1070

¹ Disse har også fisket med settegarn og landnot.

Tabell 2.

Oppfisket mengde delt på distrikter, redskap og anvendelse, samlet verdi og pris.

Distrikt	Total fangst	Herav fisket med ²⁾		Fangstens anvendelse					Verdi 1000 kr.	Gj.snittpris pr. kg øre
		Garn	Not	Solgt fersk	Iset	Saltet flekket	Saltet rund	Til hermetikk		
Hvaler	175	70	0	175					35	20
Halden	30	237	0	335					9,2	31
Fredrikstad	305	1	0	3					74,1	24
Onsøy og Råde ..	3									
Moss	78	16	3	78					29,3	38
Soon	27	1	14	27					9,3	35
Oslo og omegn ..	68	0	68	68					37,3	55
Horten	51	0	10	51					17,0	33
Hurum	78	12	32	78					26,2	34
Vasser — Ferder ..	227	116	36	227					68,8	30
Stavern	597	472	0	597					143,0	24
Nevlunghamn	87	39	0	87					27,3	32
Langesund	266	180	7	266					67,2	25
Skåtøy	207	98	5	207					54,4	26
Risør	146	32	84	146					54,9	38
Arendal	239	65	53	226	13				53,6	23
Grimstad	56	10	41	56					25,2	45
Lillesand	25	13	12	25					5,6	22
Kristiansand	1689	931	758	688	696	192	5	108	303,3	18
Mandal	87	35	50	71	8	7	1		24,4	28
Farsund	51	32	16	51					14,6	29
Kirkehamn	104	102	2	68	34			2	15,5	15
Flekkefjord	393	282	111	299	75			19	68,5	17
Ånasira	3	1	2	3					0,7	23
Egersund	408	356	19	300	100	1	7		78,5	19
Stavanger	357	95	258	291				66	103,0	29
Karmøy	128	43	85	55		62	11		32,3	25
Haugesund	585	509	76	460	10	60	12	43	95,4	17
Kvitsøy	19	0	19	16		3			5,8	31
Bergen	555	101	454	555					181,9	33
Solund	27	0	16	16			11		13,5	50
Måløy	82	0	82	82					24,6	30
Askvoll	5	1	4	5					1,8	37
I alt 1938	7158	3850	2317	5612	936	325	47	238	1701,6	24
» 1937	9131	5081	3202	4622	975	946	54	234	1985,0	22
» 1936	6900	4216	2025	4944	1116	408	197	235	1520,5	22
» 1935	5795	2801	2626	4222	1066	175	75	257	1322,7	23
» 1934	8693	4373	3354	6215	1303	629	279	266	1798,0	20

¹ Tallet rettet. ² Resten er fisket med snøre (dorg).

Tabell 3.

Kystmakrellfisket 1938. Ukefangstene.

I uken som endte	Ukens fangst kg	Samlet fangst ved ukens slutt	I uken som endte	Ukens fangst kg	Samlet fangst ved ukens slutt
23. april ..	64.470	64.470	6. august..	158.240	6.064.130
30. » ..	393.580	458.050	13. » ..	113.910	6.178.040
7. mai ..	341.180	799.230	20. » ..	121.670	6.299.710
14. » ..	542.400	1.341.630	27. » ..	106.240	6.405.950
21. » ..	928.020	2.269.650	3. sept. ..	124.960	6.530.910
28. » ..	497.130	2.766.780	10. » ..	160.660	6.691.570
4. juni ..	1.014.790	3.781.570	17. » ..	166.400	6.857.970
11. » ..	641.920	4.423.490	24. » ..	55.910	6.913.880
18. » ..	252.080	4.675.570	1. okt.	151.180	7.065.060
25. » ..	160.890	4.836.460	8. »	18.510	7.083.570
2. juli	255.450	5.091.910	15. »	3.700	7.087.270
9. »	170.950	5.262.860	22. »	1.200	7.088.470
16. »	176.140	5.439.000	Ettermeld.	68.532	
23. »	160.940	5.599.940	I alt	7.158.000	7.158.000
30. »	305.950	5.905.890			

Tabell 4.

Pirfisket 1938.

(Utenom makrellfisket foran).

Tilført	Kg	Tilført	Kg
Oslo	53.380	Farsund	4.000
Moss	2.000	Flekkefjord.....	5.000
Hurum	10.000	Stavanger	174.000
Skåtøy.....	1.400	Karmøy	10.020
Risør	440	Haugesund	740
Arendal	6.800	Bergen.....	49.170
Mandal	10.930	I alt 1938	242.930
Kristiansand	7.000	I alt 1937	777.950

Beretning om det norske sildefiske ved Island i 1938.

I sesongene 1936 og 1937 hadde det av alle deltakende nasjoner vært fisket og hjemført uvanlig store mengder islandssild. For den norske sild bevirket de store tilførsler så sterke prisfall, at otte hverken redere eller mannskap oppnådde lønnsomt økonomisk utbytte av fisket.

Dette forhold bevirket at organisasjonstanken fikk øket tilslutning og følgen blev at der før sesongens begynnelse i 1938 blev dannet en sammenslutning av de rederier som tok del i fisket under navn »Islandssildfiskernes Forening«.

Et forhold som i 1938 truet med å stille seg hindrende i veien for det norske sildefiske ved Island var innskrenkningen i adgangen til å levere ferskild til sildoljefabrikkene.

Som kjent kan det ofte være avgjørende for lønnsomheten, at snurpeflåten kan få selge til sildolje tidlig fanget sild som ikke egner seg for salting, eller sild som det ikke blir tid til å behandle annerledes,

For å behandle disse vansker ble det i 1938 nedsatt et utvalg som blant annet drøftet spørsmålet om å sende en flytende sildoljefabrikk til Islandfeltet. Planen ble imidlertid ikke virkeliggjort, da ingen passende flytende fabrikk var for hånden. I stedet ble det besluttet å sende til feltet 2 fraktfartøyer som for en pris av kr. 2. — pr hl skulle avta norske fiskefartøyers overskuddsmengder av fersksild. Dampskipene »Lappen« og »Samlanes« blev chartret til dette bruk av norske sildoljefabrikker. Den norske Stat garanterte for tap på dødfrakt.

Om årets fiske kan opplyses:

Av fangsttelegammene fra Island i juni måned fremgikk det at der ble fisket og levert en del sild til sildoljeindustrien, men mengden stod ikke på høyde med fjorårets.

I en innberetning om fisket av 4. juli fra det norske generalkonsulat i Reykjavik skrives det:

»Der er siden siste innberetning ikke fremkommet noen meddelelse i pressen om sild på bankene og der menes at utsiktene sjelden el er aldri har vært så dårlig som nå. Fra faghold opplyses at den sild en hittil har fisket har vært påfallende mager, flere betegner den som »skinnmager« — idet der overhodet ikke finnes åte i vannet. Været holder seg imidlertid fremdeles kaldt og fiskerne setter sitt håp til en forandring med hensyn til fangstutsiktene, såfremt det blir mildere.«

I innberetning av 12. juli skriver generalkonsulatet følgende:

»I følge Islands Fiskeriselskaps oppgave var der den 9. juli fisket og levert til sildolje 127 527 hl mot 425 505 hl ifjor. De nærmeste dager meldtes gunstigere værforhold på Nord-Island og at der enkelte steder på sildefeltet var iakttatt «rød åte», et tegn på at fetsilden i følge fleres oppfatning snart skulle kunne ventes. Enkelte båter, som i disse dager har vært ute for å fiske, er også kommet tilbake med fangst, om enn utbyttet i de fleste tilfeller må betegnes som ytterst beskjedent. — Sildoljefabrikken er under disse forhold fremdeles på det nærmeste uten arbeide, mens der av den sild som hittil er blitt presset i år, gjennomgående ikke er utvunnet mer enn 6—7 pct. olje. — En av dagens aviser sees i en annen forbindelse i en leder å minne om at det egentlige sildefiske fra gammel tid av regelmessig er begynt i midten av juli og at det bare de siste par år har tatt sin begynnelse allerede i juni. Bladet advarer derfor mot overdreven pessimisme og mener at inneværende sesong ennå kan resultere i rikt fiske.»

De første norske snurpere gikk til feltet omkring St. Hans og de to skip som skulle frakte hjem råstoff til sildoljefabriker gikk over i begynnelsen av juli, men det tok lang tid før det ble noen fart i fisket.

Hjelpeskippet »Fridtjof Nansen« kom til feltet den 10. juli og telegraferte samme dag: »Intet fiske, værhindring.»

Hjelpeskippet telegrafiske rapporter gir et godt bilde av fisket og fangstforholdene og gjentas fortløpende:

19. juli: Intet fiske, værhindring. 22. juli: Igår enkelte små fangster ved Skagen og Grimsøyflaket, kvaliteten dårlig. 26. juli: Praiet 79 fartøyer med tils. 1653 tnr. saltsild, 370 matjes, 400 mål guano. Fangstfelt Skagen, Grimsøy, Månarøy. Dårlige fangstutsikter, meget tåke, kjølig vær. 29. juli: Siden forrige melding tildels gode men ujevne fangster både på Grimsøyflaket og ved Månarøy. Fisket er tildels meget hindret av tåke. Silda er småfallen og av mindre god kvalitet.

5. august: Praiet 95 fartøyer siden 28. juli med en fangst av 3780 tønner hodeskåret, 12 420 saltet, 1425 krydret, 11 110 matjes. Fisket har foregått på strekningen Hunafloi—Tistelfjorden og værforholdene har de siste dager vært gode. 9. august: Lørdag bra fiske ved Rødehuk, mandag godt fiske ved Tjornes, gode værforhold. 12. august: Samlet kvantum fordelt på 94 snurpefartøyer, 22 386 tnr. skarpsaltet, 26 858 matjes, 2600 krydret, 9450 hodeskåret. Fangstfelt nu Rødehuk, Grimsøyflaket. Drivgarnfisket ujevnt, gode værforhold. 16. august: Søndag og igår bra fiske ved Skagen og Grimsøyflaket, idag nordostbris med tåke og regn, dårlig fiskevær. 19. august: Siden 13. august praiet 55 snurpere med 11 870 tønner skarpsaltet, 25 000 matjes, 3600 krydret, 16 600 hodeskåret, 43 drivere 7880 skarpsaltet, 8780 krydret, 550 matjes. Fangstfelt Grimsøy og Haganesvik. Nu stormhindring. 23. august: Siden forrige melding intet fiske grunnet

storm. 24. august: Den norske fiskeflåtes totalfangst ved Island, 98 snurpere tilsammen 127 000 tønner dog ikke mulig oppgi sikkert. Har ikke tilstrekkelige oppgaver fra drivere. 30. august: Siden 24. august smått fiske, dårlige værforhold.

2. september: Samlet fangst av snurpere, 39 150 tønner skarp-saltet, 39 600 matjes, 4475 krydret, 23 250 hodekappet, drivere 11 950 tønner skarpsaltet, 14 680 krydret, 2865 matjes. Siden forrige melding intet nevneverdig fiske. 6. september: Lørdag og søndag litt fiske på Grimsøyflaket og Selskjær. Mandag stormhindring. 9. september: »Fridtjof Nansen« avsluttet igår hjelpetjenesten ved Island.

Skal en i få ord karakterisere fisket på grunnlag av hjelpeskipets meldinger, må det sies å ha vært et ujevnt middelsfiske, hvor den tid da vær- og fangstforholdene var gode blev kortvarig.

Et forhold som vanskeliggjorde fisket for de norske deltakere var at silda stod uvanlig nær land eller inne i fjordene.

I uken til 6. august kom årets første båt hjem med 221 tønner islandssild. Det gikk tregt med tilførslene inntil i uken pr. 3. septbr. da det ble hjemført 28 664 tønner. Sesongens største uketilførsel på 85 029 tønner hadde en i uken til 10. september og sesongens neststørste tilførsel på 40 225 tønner i uken etter. Den siste fangst på tilsammen 510 tønner ble hjemført den 5. oktober.

Tilsammen ble det utført 176 fangstturer til feltet mot 227 i 1937 og 203 turer i 1936. I alt ble hjemført 181 747 tønner islandssild mot 242 714 tønner i 1937 og 247 239 tønner i 1936.

I 1937 hadde 2 båter utført 3 turer hver til feltet, 45 båter 2 turer og 131 båter 1 tur. I 1938 var det ingen som tok 3 turer og bare 6 båter utførte 2 turer hver. Derimot utførte 164 båter hver 1 tur. I 1937 deltok 178 forskjellige fartøyer i fisket mot 170 i 1938.

Nærmere oppgaver over den hjemførte islandssild finner en i tabell 1 og 2.

Salg av fersksild til sildolje på Island nådde bare opp i 13 791 mål (à 135 kg) til verdi kr. 49 648 mot året før 74 000 mål. Samleskipene »Lappen« og »Samlanes« tilførte sildoljefabrikker i Norge tilsammen 11 592 hl islandssild, som var fisket av norske fiskere.

Eksklusive verdien av tønner, salt og krydder, men inklusive verdien av fersksildleveranse til Island og leveransen til de to norske fraktfartøyer er årets fiske beregnet å ha en verdi av ca. 2,6 mill. kr. mot 4,2 mill. i 1937 og 3,5 mill. i 1936.

Norske fartøyers fangst i 1938 var forholdsvis liten. På grunn av islendingenes store produksjon ble det likevel ingen prisstigning. Dessuten var den hjemførte sild for en stor del av mindre god kvalitet. Flere partier viste sig åtefulle og buksvake og oppnådde som vanlig betydelig mindre pris pr. tønne enn den holdbare vare.

Tabell 1.

Hjemført norskfisket islandssild i 1938.

Samlet ukefangst delt etter sted for ilandbringelse. Ukens totalfangst delt etter anvendelse.

I uken til	Kristian- sund	Ålesund	Bergen	Haugesund	Karmøy	Ukens anløp	Uketilførsel	Antall anløp i alt	Totalfangst	Derav				
										Skarp- saltet	Hode- kappet	Matjes	Krydret	Sukker- saltet
	tnr.	tnr.	tnr.	tnr.	tnr,		tnr.		tnr-					
6. august ...	—	221	—	—	—	1	221	1	221	—	221	—	—	—
13. — ...	—	3 416	769	1 120	—	10	5 305	11	5 526	1 722	1 557	2 025	222	—
20. — ...	—	1 319	—	1 286	—	3	2 605	14	8 131	2 219	2 057	3 633	222	—
27. — ...	—	4 348	—	1 982	4 354	10	10 684	24	18 815	4 807	4 977	7 524	1 507	—
3. september	1926	12 938	6 467	6 883	450	32	28 664	56	47 479	12 949	12 855	18 808	2 867	—
10. —	—	20 110	6 749	23 681	34 489	75	85 029	131	132 508	51 400	22 041	43 526	15 366	175
17. —	3645	9 217	8 427	13 064	5 872	35	40 225	166	172 733	71 702	25 392	54 431	20 803	405
24. —	—	4 223	2 421	1 800	—	9	8 444	175	181 177	76 105	27 301	55 361	22 005	405
1. oktobør ..	—	—	570	—	—	1	570	176	181 747	76 633	27 301	55 403	22 005	405
Total	5571	55 792	25 403	49 816	45 165	176	181 747	176	181 747	76 633	27 301	55 403	22 005	405

Tabell 2.

Samlet tilførsel av norskfisket islandssild i 1938.

Anvendelse for hvert sted hvor fangst ble brakt i land.

Sted	Antall fartøyer	Totaltilførsel tnr.	Derav tilvirket som				
			Skarp-saltet tnr.	Hodekappet tnr.	Matjes tnr.	Krydret tnr.	Sukker-saltet tnr.
Kr.sund N.....	6	5 571	3 293	327	886	1 115	—
Ålesund.....	72	55 792	12 979	21 477	18 765	2 341	230
Bergen.....	20	25 403	12 369	1 139	7 862	4 033	—
Haugesund....	32	49 816	23 494	4 161	21 161	1 000	—
Karmøy.....	46	45 165	24 498	197	6 779	13 516	175
I alt 1938	176	181 747	76 633	27 301	55 403	22 005	405
I alt 1937	227	242 714	112 209	25 213	84 938	20 082	272
— 1936	203	¹⁾ 247 239	149 699	23 308	48 776	22 795	531
— 1935	125	71 529	50 332	—	7 476	13 573	148

¹⁾ Medregnet 2130 tnr. annerledes behandlet sild.

De islandske fiskefartøyer hadde i 1938 meget kort vei til fiskefeltet; silda kom derfor frem til salteplassene på land i betydelig bedre forfatning enn vanlig. Dette sammen med det at konkurrerende nasjoner delvis hadde mislig fiske ga Island anledning til å salte betydelig større partier enn noensinne før. Totaltilvirkningen på Island lå da også 100 000 tønner over noe tidligere års tilvirkning. Sildoljeindustrien på sin side fikk den nest største tilførsel den hittil har hatt, nemlig 1 528 000 hl. Forøvrig henvises det til tabell 3 vedr. Islands eget fiske.

Tabell 3.

Islendingenes eget sildefiske.

År	Skarp-saltet tnr.	Spesial-saltet ¹⁾ tnr.	Matjes tnr.	Krydret tnr.	Sukker-saltet tnr.	Annerledes be-handlet ¹⁾ tnr.	Totalfangst tnr.	Til sildolje-fabrikker hl
1938	107 966	52 920	111 001	47 995	17 288	6 149	343 319	1 528 609
1937	55 783	28 805	74 194	37 877	13 723	302	210 684	2 170 360
1936	108 471	—	62 202	33 958	9 440	32 944	247 015	1 068 670
1935	73 757	—	7 452	28 337	4 499	19 714	133 759	549 741
1934	87 837	—	71 023	31 455	7 209	19 234	216 760	686 726

¹⁾ »Spesialsaltet» omfatter hodekappet og magedragen sild. I årene før 1937 er dette tatt med under »annerledes behandlet».

Beretning om fisket i fjerne farvann i 1938.

Linefisket og trålfisket i fjerne farvann sett under ett har aldri tidligere gitt større utbytte enn i 1938. Der ble ført hjem mellom 4.000 og 5.000 tonn mere salttorsk enn i årene før, nemlig 17.517 tonn mot 12.736 tonn i 1937, 13.463 tonn i 1936 og 12.363 tonn i 1935.

Den store fangstmengde i 1938 skyldes først og fremst de 9 norske stortrålere som på 75 fangstturer førte hjem mere salttorsk enn hele flåten av linefiskere på 358 fangstturer. Trålerne førte hjem 8.840 tonn salttorsk, linefiskerne 8.677 tonn. Allikevel gjorde linefiskerne det betydelig bedre enn i 1937 og også litt bedre enn i 1936, men i forhold til andre store fangstår, som for eksempel 1935 ligger linefangsten langt tilbake. Av linefanget salttorsk ble det som nevnt i 1938 hjemført 8.677 tonn, i 1937 var tallet 4.368 tonn (halvparten av mengden i 1938), i 1936 8.598 tonn (omtrent som i 1938) og i 1935 12.363 tonn (ca. 3.700 tonn mer enn i 1938). Den betydelige mengdeøkning i 1938 jamført med 1937 skyldes at linefisket ved Bjørnøya og Svalbard ga tilfredsstillende utbytte, dessuten tok fisket ved Island seg godt opp. Deltagelsen i fisket ved Vest-Grønland var større enn før og resultatet ble bedre der også.

I tabellen er tallene for fangstutbyttet i fjerne farvann de 4 siste år stillet sammen. For årene 1936 og 1935 har en ikke fullstendige oppgaver for mengden av tran og rogn. Sammenligningen kan derfor ikke bli helt uttømmende.

Tallene lir dessuten av den svakhet at de for de årene en kan jamføre viser seg ikke å falle helt sammen med tallene i »Norges Fiskerier«. Tallene i »N. F.« for samlet verdi av fiske i fjerne farvann har gjerne ligget litt høyre enn i disse beretningene. Det kommer seg av at kildene for de tallmessige oppgaver til disse to publikasjoner ikke alltid er de samme. Også i denne beretningen for 1938 har en for jamføringens skyld valgt å holde seg til »beretningenes« tall.

Ellers viser en til avsnittene nedenfor med omtale av hvert enkelt fiskefelt i fjerne farvann.

Alt fiske i fjerne farvann 1938. Sammendrag.

	Antall turer	Salt- torsk tonn	Ann. salt- fisk tonn	Fersk kveite tonn	Tran fat	Salt- rogn tønn.	Samlet verdi ¹⁾ kr.
<i>Linefiske ved:</i>							
Island	57	2.165	112	62	881	402	914.988
Bjørnøya Svalbard	213	4.041	41	49	139	—	1.157.973
Færøyane	67	35	—	212	—	—	259.090
Vest-Grønland	17	2.317	—	16	519	—	858.872
Andre felt	4	119	—	—	20	—	41.397
Linefiskere i alt	358	8.677	153	339	1.559	402	3.232.320
Trålfangster fra ymse felt i alt	75	8.840	205	—	3.593	1.122	2.556.284
I alt fra fjerne farvann 1938	433	17.517	358	339	5.152	1.524	5.788.604
—»— 1937	315	12.736	101	260	4.201	1.712	3.888.842
—»— 1936	440	13.463	1	442			3.526.309
—»— 1935	520	12.363	63	528			3.422.446

¹ I totalverdiene er også tatt med verdien av annen fersk fisk, lever, kveitelever og eventuelle andre produkter.

Torske- og kveitefiske ved Island.

Det var små lagre av forrige års klippfiskproduksjon i Norge på den tid da utrustningen til torskefisket ved Island foregikk. Dessuten regnet en med forholdsvis stor klippfiskeeksport i sesongen 1938/39. Torskefiskeriene på kysten hadde gitt i 1938 bra, men ikke overveldende fangster.

En regnet således med at det var grunnlag for øket fiske i fjerne farvann. Det at staten satte opp de garanterte minstepriser på torsk virket formodentlig også stimulerende på utrustningen. Prisen på salttorskfisket ved Island ble hevet fra kr. 5,25 til kr. 5,90 pr. vekt.

I likhet med året før var fangstmeldingene fra Island før de norske fartøyer dro avsted ikke særlig oppmuntrende. Allikevel kom ca. 30 norske båter seg i vei til feltene ved sørvest-Island i løpet av april måned. For mange ble overreisen stormfull og noen måtte søke havn på Færøyane for å se været an.

I uken til 14. mai kom de første 8 båter hjem med tilsammen 313 tonn salttorsk. Deltagerne berettet om ruskevær og dårlig fiske under hele turen. I påfølgende uke kom ytterligere 17 båter tilbake og flere av disse hadde ennå mindre fangster enn de første. Det syntes

som om torskeoppsiget var lite og ikke foregikk på de vanlige felt; følgen ble et så langvarig fiske, at utrustningen ikke strakk til. Mange båter ble derfor nødt til å ta fatt på hjemturen før de var lastet.

Etter at de første 25 båter var kommet hjem, bedret fisket seg og de som vendte tilbake i slutten av mai fremover til mitten av juli hadde gjennomgående større torskefangster enn før og dessuten en del fangster av kveite. Årets største enkeltfangst av salttorsk på 58 tonn på en kjøle ble ført hjem den 13. juli. Fra denne tid av var det ofte små saltfiskpartier som ble ført hjem, men til gjengjeld i flere tilfeller bra kveitefangster. Årets 2 siste båter kom hjem fra Nord-Island den 12. og 13. september med 50 og 25 tonn salttorsk.

I årets fiske deltok ialt 40 fartøyer, hvorav 33 dampskip og 7 motorskip. 39 av fartøyene hørte hjemme i Møre og Romsdal og 1 i Rogaland fylke. Av fartøyene utførte 29 bare en tur hver, 5 utførte 2 turer og 6 båter 3 turer hver — tilsammen for alle 40 båter 57 turer. Av motorfartøyene utførte det ene 3 turer, de øvrige bare en tur.

Som før nevnt var dette torskefisket sett under ett mindre godt, og gjennomsnittsutbyttet av salttorsk pr. tur blir bare 38 tonn. I 1937 ga turen gjennomsnittlig 37,5 tonn salttorsk og i 1936 45 tonn. Største fangst på en tur ble som nevnt 58 tonn salttorsk, minstefangst 17 tonn (i 1937 64 og 18). Det var i sær første fangsttur som falt uheldig ut, men for de fartøyer som gikk ut på 2den og 3dje tur, ble utbyttet etter hvert bedret ikke minst fordi kveitefisket slo bra til. I alt ble ført hjem 61,8 tonn kveite i 1938 mot bare 4 tonn i 1937 og 38 tonn i 1936.

Den heldigste av båtene med 3 turer hadde et samlet fangstutbytte på 153,2 tonn salt torsk. En annen av dem bare 146 tonn salt torsk men dessuten 11,7 tonn kveite, 7 tonn saltlange samt en del lever, tran og rogn og fikk således størst økonomisk utbytte. Samlet fangstverdi for hver av de 6 båter med 3 turer hver lå mellom kr. 52.000 opp til kr. 67.000. For et av de dampskipene som gjorde 3 turer til feltet oppgis det utbetalte nettoutbytte pr. mann til kr. 1.112 etter 4½ måneders drift.

For de båter som ikke var direkte uheldige med fisket ble det økonomiske utbytte ganske bra dels som en følge av de gode priser både på torsk og kveite. Prisen på salttorsken er utregnet til gjennomsnittlig 32 øre pr. kg. (Den garanterte minstepris var 29,5 øre pr. kg + 40 øre pr. vekt i frakttilllegg når levering på salteplass). Gjennomsnittsprisen på kveiten ble kr. 1,13 pr. kg. I 1937 kr. 1,19 og i 1936 kr. 1. Kveiteprisen og kveitemengden var tilfredsstillende. Gjennomsnittsutbytte pr. tur ble kr. 16.051, kr. 1.500 mer enn i 1937 med kr. 14.594 pr. tur. Verdien av kveite, tran, rogn, saltet lange og brosme og av lever utgjør tilsammen ca. 2/9 av fiskets totalverdi som var kr. 914.918.

Tabell 1.

Det norske linefiske eller torsk og kveite ved Island 1938.

Uken som endte	Sted brakt i land	Antall turer	Salt-torsk			Annen saltfisk		Kveite			Tran		Rogn		Kveitelever		Samlet verdi kr.
			Mengde kg	Verdi kr.	Pris øre pr. kg	Mengde kg	Verdi kr.	Mengde kg	Verdi kr.	Pris øre pr. kg	Fat	Verdi kr.	Tønner	Verdi kr.	Liter	Verdi kr.	
14. mai..	Åles.	8	312.820	101.041	32,3	19.630	4.303	—	—	—	79	11.060	124	3.100	—	—	119.504
21. mai..	»	17	560.760	179.443	32,0	48.700	12.661	—	—	—	140	19.600	205	5.125	—	—	216.829
21. mai..	Åkra	1	43.500	13.612	31,3	3.900	915	—	—	—	10	1.400	27	675	—	—	16.602
28. mai..	Åles.	3	151.725	48.550	32,0	10.500	2.730	—	—	—	48	6.720	46	1.150	—	—	59.150
4. juni	»	3	127.000	40.640	32,0	5.000	1.300	—	—	—	37	5.180	—	—	—	—	47.120
2. juli..	»	1	43.400	13.888	32,0	300	48	2.200	3.190	145	28	3.192	—	—	—	—	20.318
9. juli..	»	2	95.000	30.875	32,5	—	—	7.700	10.900	142	47	5.358	—	—	—	—	47.133
16. juli..	»	6	263.936	84.459	32,0	—	—	18.100	19.750	109	157	17.898	—	—	330	825	122.932
23. juli..	»	1	27.000	8.640	32,0	—	—	—	—	—	15	1.710	—	—	—	—	10.350
30. juli..	»	2	45.640	14.748	32,3	1.200	240	4.000	4.100	103	24	2.736	—	—	—	—	21.824
1. aug.	Kr.s.	1	19.770	6.524	33,0	—	—	—	—	—	10	975	—	—	—	—	7.499
6. aug.	Åles.	1	42.950	13.959	32,5	4.000	960	—	—	—	26	2.964	—	—	—	—	17.883
27. aug.	»	1	8.300	2.656	32,0	—	—	3.300	4.884	148	—	—	—	—	—	—	7.540
3. sept.	»	1	41.500	13.280	32,0	—	—	4.000	5.600	140	25	2.850	—	—	—	—	21.730
10. sept.	»	6	253.672	83.712	33,0	16.629	3.406	14.000	14.450	103	154	17.556	—	—	550	1.375	120.499
10. sept.	Kr.s.	1	52.800	16.896	32,0	—	—	—	—	—	37	3.575	—	—	—	—	20.471
17. sept.	Åles.	2	75.000	24.750	33,0	2.300	468	8.500	6.800	80	44	5.016	—	—	200	500	37.534
I alt 1938		57	2 164.773	697.673	32,2	112.159	27.031	61.800	69.674	113	881	107.790	402	10.050	1.080	2.700	914.918
» 1937		16	718.860	197.310	27,4	1.200	240	4.000	4.750	119	174	24.854	217	6.344	—	—	233.498
» 1936		74	3 321.129	890.803	26,8	—	—	38.300	38.430	100	—	—	—	—	—	—	929.233
» 1935		123	6 347.000	1 711.385	27,0	—	—	78.388	68.523	87	—	—	—	—	—	—	1 779.908

Islands eget fiske på disse felt viste betydelig kvantitativ bedring i forhold til 1937, men kommer ikke opp mot tidligere gode fangstår. På den tid da de første norske linebåter kom på feltet, hadde de islandske trålere store vansker med å finne de rette fangstplasser. Det samlede utbytte av Islands torskefiskerier ble (i kalenderåret) 37.323 tonn beregnet fullvirket vare mot 27.958 i 1937, 28.961 i 1936 og 50.002 tonn i 1935.

Prisen på kveite ble temmelig lav i sommermånedene da det nær sagt fra alle felt ble ilandbragt store fangster. Gjennomsnittsprisen i sesongen kom ned i kr. 1,04 pr. kg mot kr. 1,14 året før. I den tid da tilførselene av kveite var rikeligst, var prisen for færøy-vare nede i 80 øre pr. kg, mens det under knapphet i et par høve ble betalt kr. 1,40 pr. kg for hele fangster. Prisen på fersk lange ble 18/19 øre og på brosme 11 øre pr. kg, på kveitelever kr. 2,50 pr. liter.

Bankfiske ved Færøyane og på Islandsryggen.

De to første fiskefartøyer gikk til feltet ved Færøyane midt i april måned, men møtte stormfullt vær. Ved hjemkomsten til Ålesund den 30. mai og 2. juni hadde de tilsammen bare 1.300 kg kveite, og uten om det 12,5 tonn lange og brosme samt 7 tonn salttorsk. Fisket var smått også i juni måned, tok seg så opp og ga bra fangster både i juli, august og september. Inntil juli måned ble det fisket utelukkende ved Færøyane, i de følgende sommermånedene både ved Færøyane og på Islandsryggen, i oktober bare på Islandsryggen. I oktober måned ble det hjemført enkelte gode fangster, men fisket var ujevnt og ofte meget smått på grunn av uvær. Årets siste fangst på 800 kg kveite ble hjemført den 20. november.

I årets fiske deltok 28 fartøyer, hvorav 13 motorfartøyer og 15 dampskip. Alle var hjemmehørende i Møre og Romsdal. Det ble utført i alt 67 fangstturer mot 68 året før. Dampskipene utførte hver fra 1 til 5 fangstturer, i alt 37 turer og motorfartøyene fra 1 til 4 turer hver, i alt 30 turer.

Sesongens samlede kveitefangst ble den største en har hatt på dette felt så lenge det er ført spesiell statistikk: 212,2 tonn mot 147 tonn året før. Da turenas antall var omtrent som før, ble gjennomsnittsutbyttet av kveite pr. tur tilsvarende høyt 3,2 tonn (mot 2,2 tonn i 1937). Den største enkeltfangst av kveite ble 8,3 tonn mot 6 tonn i 1937. Salttorskutbyttet ble bare 35 tonn mot 62,5 tonn i 1937, men av lange og brosme ble det hjemført 103,5 tonn mot 81,6 tonn og av kveitelever 4.354 liter mot 3.821 liter året før. Dessuten ble hjembrakt 10.600 liter torskelever.

Tabell 2.

Det norske linefiske ved Færøyane og på Islandsryggen i 1938.

Uken som endte	Antall turer			Fersk kveite		Annen fersk fisk		Salt-torsk		Kveitelever		Torskelever		Samlet verdi kr.
	Motor	Damp	I alt	Mengde tonn	Verdi kr.	Mengde tonn	Verdi kr.	Mengde tonn	Verdi kr.	Mengde liter	Verdi kr.	Mengde liter	Verdi kr.	
4. juni	1	1	2	1,3	1.675	12,5	1.760	7,0	2.100	—	—	1.600	384	5.919
25. juni	2	1	3	4,4	5.500	18,0	2.610	10,5	3.150	—	—	2.500	600	11.860
2. juli	3	2	5	8,9	11.256	28,5	3.520	9,0	2.700	200	500	2.500	600	18.576
16. juli	5	—	5	8,9	10.060	23,5	3.485	5,5	1.650	178	445	1.800	396	16.036
23. juli	4	1	5	18,5	18.468	21,0	3.220	1,0	300	354	885	2.200	418	23.291
30. juli	2	2	4	17,0	15.300	—	—	2,0	600	320	800	—	—	16.700
13. august	5	3	8	35,1	35.888	—	—	—	—	710	1.775	—	—	37.663
20. august	1	3	4	15,6	14.420	—	—	—	—	340	850	—	—	15.270
3. september	2	—	2	6,0 ¹	8.050	—	—	—	—	120	300	—	—	8.350
10. september	3	2	5	20,8 ²	21.440	—	—	—	—	340	850	—	—	22.290
17. september	1	6	7	35,5	30.250	—	—	—	—	924	2.310	—	—	32.560
24. september	—	1	1	4,0	3.600	—	—	—	—	92	230	—	—	3.830
30. september	—	1	1	2,5	2.750	—	—	—	—	54	135	—	—	2.885
8. oktober	—	4	4	12,2	15.860	—	—	—	—	270	675	—	—	16.535
15. oktober	—	7	7	15,7	19.115	—	—	—	—	360	900	—	—	20.015
22. oktober	—	1	1	4,0	4.600	—	—	—	—	92	230	—	—	4.830
29. oktober	1	1 ³	2	1,0	1.400	—	—	—	—	—	—	—	—	1.400
26. november	—	1	1	0,8	1.080	—	—	—	—	—	—	—	—	1.080
Tilsammen 1938	30	37	67	212,2	220.712	103,5	14.595	35,0	10.500	4.354	10.885	10.600	2.398	259.090
» 1937	34	34	68	147,0	167.193	81,0	10.225	62,5	14.449	3.821	9.843	11.200	—	201.710

¹ En av båtene leverte dessuten 2.000 kg kveite på Færøyane. ² En av båtene fikk 7.500 kg kveite på Islandsryggen etter først å ha drevet torskefiske ved Island. ³ Denne båt leverte 450 kg kveite på Færøyane.

Det var 2 dampskip som utførte 5 fangstturer i alt, og den ene av disse hadde sesongens største samlede fangst på ett fartøy, nemlig 29,3 tonn kveite, 3 tonn salttorsk, og dessuten en del lever, til en samlet verdi på omlag kr. 34.700 eller kr. 6.950 pr. tur. Det heldigste motorfartøy fisket i alt 10,5 tonn kveite, 4 tonn salttorsk, 9 tonn annen ferskfisk, totalverdi kr. 15.200.

Selv om prisene på kveite sommeren 1938 ikke sto på høyde med prisene i 1937 ble fiskets økonomiske avkastning betydelig forøket. I alt ble der ved Færøyane og på Islandsryggen fisket for kr. 259.090. Gjennomsnittlig fangstverdi pr. tur. blir således kr. 3.867 (kr. 2.966 i 1937 og kr. 3.055 i 1936).

Det økonomiske utbytte var ujevnt, men flere av deltagerne var heldige.

Også i 1938 ble samtlige fangster levert i Ålesund.

*Fisket med line, snøre og småtrål etter torsk og kveite
ved Bjørnøya og Svalbard.*

Utsiktene for salget av Bjørnøytorsk var ganske gode da sesongen tok til. Den statsgaranterte minstepris ble også hevet fra kr. 4,85 pr. vekt i 1937 til kr. 5,50 i 1938. For så vidt var det grunnlag for øket deltagelse i fisket.

De første linebåter dro til Bjørnøyfeltet alt i slutten av april. Fartøyene kom omtrent straks opp i god fangst og deltagelsen i fisket økte hurtig fram gjennom mai måned. Først i slutten av juni gikk det tilbake med fangstene og flåten forla da etter hvert driften til Vest-Svalbard.

Der hadde undersøkelsesfartøyet »Solveig I« under ledelse av fiskerikon-sulent Thor Iversen allerede i slutten av mai måned konstatert gode fiskeforekomster på kanten av de sydlige banker (sør for Isfjordrenna). De fartøyer som kom fra Bjørnøya drev fiske på disse feltene etter hvert som de kom nordover og mange av dem anløp fiskeristasjonen i Grønfjorden. I slutten av juli tok fisket av i sør. Flåten trakk da nordover, i tiden fra 20. juli til 10. august var fisket meget rikt på de nordlige banker. Etter 10. august gikk det tilbake med fangstene der også. Det viste seg at torsken hadde lettet seg fra bunnen og ikke ville gå på vanlige bunnliner. En del fartøyer gikk da over til å bruke håndsnøre (juksa) og dro godt med fisk både på dypt og grunt vann på denne måten. Enkelte forsøkte — også med godt resultat — å fløyte lina opp fra bunnen. Fisket langs Vest-Spitsbergen kom således til å fortsette med bra utbytte til langt ut i september måned. Ett enkelt fartøy fisket ved Vest-Svalbard også gjennom hele oktober måned og

Tabell 3.

Det norske fiske med line, snøre og småtrål ved Bjørnøya og Svalbard 1938.

Uken som endte	Sted brakt i land	Antall turer	Salt-torsk		Øre pr. kg	Annen saltfisk		Kveite		Øre pr. kg	Lever		Tran		Samlet verdi kr.
			Mengde kg.	Verdi kr.		Mengde kg	Verdi kr.	Mengde kg	Verdi kr.		Mengde hl	Verdi kr.	Mengde fat	Verdi kr.	
28. mai	Tromsø	2	36.833	9.662	26,2	—	—	790	454	57,5	—	—	—	—	10.116
11. juni	»	2	27.263	7.280	26,7	—	—	571	277	48,5	—	—	—	—	7.557
11. juni	Kr.s. N.	1	45.000	13.500	30,0	—	—	—	—	—	—	—	12	1.296	14.796
11. juni	Ålesund	2	86.000	23.220	25,8	—	—	400	440	1,10	—	—	27	2.970	26.630
18. juni	Tromsø	12	289.451	76.161	26,3	1.920	121	4.961	3.916	78,9	—	—	—	—	80.198
18. juni	Kr.s. N.	2	76.590	22.080	30,0	—	—	—	—	—	—	—	19	1.760	23.840
18. juni	Ålesund	3	134.100	37.883	28,5	—	—	—	—	—	—	—	40	4.480	42.363
25. juni	Tromsø	13	333.938	88.473	26,5	—	—	3.466	1.757	50,7	300	3.200	—	—	93.430
25. juni	Kr.s. N.	1	48.000	13.440	28,0	—	—	—	—	—	—	—	8	896	14.336
2. juli	Tromsø	5	107.195	27.376	25,5	—	—	209	141	67,4	—	—	—	—	27.517
16. juli	»	17	299.176	77.248	25,8	594	103	3.785	2.086	55,1	270	2.400	—	—	81.837
23. juli	»	26	487.562	129.340	26,6	—	—	4.217	2.246	53,3	410	3.600	—	—	135.186
30. juli	»	8	148.078	38.527	26,0	1.000	125	2.293	1.331	58,0	120	1.000	—	—	40.983
6. august	»	13	177.190	46.622	26,3	50	10	3.499	1.876	53,6	140	1.250	—	—	49.758
13. august	»	4	56.216	14.921	26,5	—	—	2.255	946	42,0	50	450	—	—	16.317
20. august	»	16	341.600	92.429	27,1	234	35	3.363	1.659	49,3	320	1.600	—	—	95.723
20. august	Kr.s. N.	1	56.300	17.453	31,0	—	—	—	—	—	—	—	13	1.200	18.653
27. august	Tromsø	15	306.502	82.327	26,9	1.890	284	4.948	2.932	59,3	280	2.240	—	—	87.783
3. september	»	9	146.364	39.793	27,2	575	71	1.697	925	54,5	130	1.100	—	—	41.889
10. september	»	18	196.652	51.957	26,4	—	—	3.280	1.609	49,1	180	1.440	—	—	55.006
17. september	»	15	193.442	51.929	26,8	9.960	1.538	2.443	872	35,6	175	1.400	—	—	55.739

Tabell 3 (forts.).

Uken som endte	Sted brakt i land	Antall turer	Salt-torsk		Øre pr. kg	Annen saltfisk		Kveite		Øre pr. kg	Lever		Tran		Samlet verdi kr.
			Mengde kg	Verdi kr.		Mengde kg	Verdi kr.	Mengde kg	Verdi kr.		Mengde hl	Verdi kr.	Mengde fat	Verdi kr.	
17. september	Ålesund	2	38.900	12.448	32,0	—	—	—	—	—	—	—	12	1.368	13.816
24. september	Tromsø	19	263.893	70.620	26,8	19.865	2.531	4.867	2.278	46,8	240	1.920	—	—	77.349
1. oktober ..	»	5	71.539	20.445	28,5	4.650	578	1.908	989	51,8	65	600	—	—	22.612
8. oktober ..	Kr.s. N.	1	41.010	13.738	33,5	—	—	—	—	—	—	—	8	684	14.422
15. november	Tromsø	1	32.435	9.867	30,4	—	—	—	—	—	32	250	—	—	10.117
I alt 1938		213	4.041.229	1.088.739	26,9	40.738	5.396	48.952	26.734	54,6	2.712	22.450	139	14.654	1.157.973
» 1937		148	2.538.613	575.200	22,7	21.017	3.378	94.132	68.521	72,8	—	—	218	25.480	672.579
» 1936		240	4.103.765	886.273	21,6	720	65	112.111	71.306	63,6	—	—	—	—	957.644
» 1935		365	5.790.317	1.352.704	23,4	63.490	6.806	76.456	36.458	47,7	—	—	—	—	1.395.968

kom ikke hjem til Tromsø før den 1. november. Det var m/k »Eiken«. Det er første gang at noe ordinært fiskefartøy har vært så lenge utover høsten på Svalbardfeltet. (I 1932 drev fiskerikonsulent Thor Iversen *forsøksfiske* i desember). »Eiken«s fangst besto av stor fet torsk, nærmest skrei.

Alt i alt var både vær- og fiskeforholdene gode under driften ved Bjørnøya og Svalbard.

De første fangster kom til Tromsø den 28. mai. Fra midten av juni og utover ble det stadig ført hjem Bjørnøyfangster. Tilførselen holdt seg gjennomgående stor til ut i september. Den var størst i uken som endte 18. juni, da det til Tromsø, Kristiansund og Ålesund kom inn i alt 17 båter med tilsammen 500 tonn salttorsk. I uken til 23. juli hadde Tromsø alene en tilførsel av 488 tonn salttorsk. Det var lite kveite gjennom hele sesongen, det ble derfor ikke brakt i land mer enn halvparten av det kvantum en hadde året før. Mot slutten av fisket hadde fartøyene en del fangster av hyse ved siden av torsken og kveita.

Som nevnt ble deltagelsen forholdsvis stor på grunn av lette omsetningsforhold og fordelaktige fangstmeldinger. Det ble utrustet i alt 103 fartøyer (mot 78 året før). Av fartøyene hørte 4 motorkuttere hjemme i Finnmark, 82 motorkuttere og 1 dampskip i Troms, 4 motorkuttere i Nordland og 3 motorkuttere og 9 dampskip i Møre og Romsdal fylke. I alt var det således 93 motorfartøyer og 10 dampfartøyer (året før 56 motorfartøyer, 22 dampfartøyer). Et av fartøyene var i 1938 »småtråler«, resten fisket med line eller snøre. Deltagelsen fra Møre og Romsdal ble mindre i 1938 enn den hadde vært på flere år. Sunnmørsfartøyene søkte i stedet til Islandsfeltene.

De 103 deltagende fartøyer utførte i alt 213 fangstturer til feltet ved Bjørnøya og Svalbard. Av fartøyene utførte 2 hver 5 turer, 11 — 4 turer, 22 — 3 turer, 25 — 2 turer og 43 hver 1 tur.

Gjennomsnittsutbyttet av salttorsk pr. fangsttur ble 19 tonn mot 17,2 tonn året før.

Salgsutbyttet ble ganske godt. Det viste seg også under Bjørnøy- og Svalbardfisket at prisen på salttorsk steg fram gjennom sesongen. Først i sesongen ble det i Tromsø betalt 26,2 øre pr. kg, mot slutten fikk enkelte båter over 30 øre pr. kg. Gjennomsnittsprisen i Tromsø ble 26,6 øre mot 22,1 øre året før. I alt ble der fisket for kr. 1.157.973. Gjennomsnittlig fangstverdi pr. tur ble kr. 5.436 mot kr. 4.544 i 1937.

Stort sett må en kunne anta at de enkelte deltagere har hatt bra utbytte av driften. De to båter som hver utførte 5 fangstturer, førte hjem 108 og 105 tonn salttorsk, og dessuten en del kveite, lever og annen fisk til samlet verdi av kr. 30.000 og på det ene fartøyet kr. 29.000, på det andre, men det var en båt med 4 turer som hadde størst fangst:

126 tonn salttorsk og dessuten andre produkter alt til en samlet verdi av kr. 37.000. Disse 3 fartøyene som er nevnt her var alle hjemme-hørende i Troms. De drev ubrutt gjennom hele sesongen. Båten med størst fangst fisket fra midt i mai til ut oktober. Til sammenligning kan det opplyses, at det fartøy som hadde størst fangst under fisket ved Færøyane/Islandsryggen utførte 5 fangstturer, men brukte gjennomsnittlig lenger tid på hver tur. Verdien beløp seg på dette fartøy til kr. 34.700.

Torskefiske ved Vest-Grønland.

De større fiskefartøyer med motor har i flere år under torskefisket og under kveitefisket i fjerne farvann på flere måter vist at de både teknisk og økonomisk egner seg bedre enn dampfartøyene. Etter at det var slutt med kveitefisket ved Vest-Grønland ble det fra 1936 og 1937 i stedet lagt om til torskefiske. Denne omleggingen gjorde det ønskelig å få spesialbygde båter, og de minstepriser som staten hadde garantert for torsk fisket med line og snøre, gjorde de økonomiske tilhøve sikrere. Flere nybygde motorfiskefartøyer er nå kommet i tilvekst til vår havfiskeflåte.

I 1937 hadde den danske stat åpnet Færingshavn på Vest-Grønland for norske fiskere. Der kunne de lagre fisk og legge opp salt, bunkers og annen utrustning og ty inn når det var uvær.

Der ble utrustet 10 norske motorfartøyer og 1 damper til fisket ved Vest-Grønland i 1938. Av årets 11 deltagere fisket 8 for norsk regning, 3 sluttet seg til en dansk kveitefiskeekspedisjon med m/s »Steady«. Vilkårene for de 3 norske båtene gikk blant annet ut på at torskefangstene skulle de selv beholde.

De norske båter som var tilsluttet den danske ekspedisjon avgikk til feltet i begynnelsen av mai, og de andre norske ved månedsskiftet mai/juni etterat 4 av dem først hadde gjort en tur til Island for å fiske torsk. Et fartøy som ble ferdigbygget fra verksted om sommeren, dro avsted i begynnelsen av august.

Fartøyene hadde en god overreise i 1938 og kom i bra fangst med det samme. De fleste fisket på strekningen Bananbanken—Holstenborgdypet. Her stod fisken til å begynne med på ca. 200 favners dyp, men etter hvert seg den opp på grunnere vann til 50—60 favner og der omkring. Værforholdene var de beste og det var hele tiden jevnt bra med fisk, men den var mager.

I løpet av siste halvdel av juli og de første dager av august var alle båter på en nær vel hjemme fra første fangsttur og alle med gode fangster. Etter å ha levert fangsten og tatt inn nye forsyninger gikk båtene ut igjen.

Også 2nen fangsttur ble vellykket. Alt i alt var fangstforholdene bra, også under annen fangsttur men været var noe variabelt. Fisken gikk til å begynne med i lodde, temmelig høyt i sjøen. Etter hva en av skipperne opplyser slo den så til bunn omkring 20. august. Fangsten foregikk gjennomgående på grunt vann omlag 30 favner på Fyllas Bank. Torsken var blitt meget fetere enn under første tur og leveren ga langt større tranutbytte. Båtene kom hjem fra denne tur i tiden fra 25. september og utover, det siste fartøy var hjemme den 7. november.

Det ble i alt hjemført 17 laster. Seks av båtene gjorde hver 2 fangsturer og de øvrige innbefattet de 3 deltagere i »Steady«-ekspedisjonen en tur hver.

Flåtens 2 største motorskip var hver på 480 bruttotonn, det neststørste 280 tonn, 6 var på mellom 105 og 150 tonn og ett på 35 tonn. Det eneste skipet som deltok var på 171 tonn. Den samlede brutto-drektighet for alle 11 fartøyer blir 2.150 tonn.

De to største båter drev samfiske. Det ble først fisket full last til det ene fartøy, hvorpå dette gikk hjem for å levere og skaffe nye forsyninger. Det skipet som ble igjen på feltet, brukte 163 døgn på hele turen, hvorav 116 døgn på feltet. De 3 båter som fisket for »Steady« var hjemmefra i 122 til 150 døgn. Det største av de fartøyene som hadde 2 turer, brukte på den lengste fangsttur 102 døgn, hvorav 86 på feltet. De øvrige båtene var fra 46 til 65 døgn om hver tur og oppholdt seg fra 21 til 35 døgn på feltet. Det fartøyet som var 46 døgn på en tur oppgir å ha hatt bare 16 virkelige bruksdøgn. I en eneste fangst hadde det 82 tonn salttorsk.

Besetningen på de to største båter var 29 mann, hvorav 22 fiskere. Alminneligst var båtenes besetning på 15/16 mann hvorav 11/12 fiskere. Det minste fartøyet — motorkutteren på 35 tonn — hadde 8 manns besetning, hvorav 6 fiskere. I alt deltok 199 mann, hvorav 149 fiskere på dette felt.

I sammenlikning med de to foregående år stiller tallene for deltagelsen seg slik:

	1938	1937	1936
Antall fartøyer.....	11	4	8
Herav med motor	3	3	6
Antall mann.....	199	94	182
Herav fiskere	149	68	131
Antall turer	17	4	10
Samlet tonnasje (br. tonn)	2150	1419	2165

Fangsten svarte helt ut til forventningene. Der ble hjemført til sammen 2.316,7 tonn salttorsk mot 862,1 tonn i 1937 og 1.054 tonn i

1936. Verdien av torsken var kr. 783.208. Gjennomsnittsprisen ble 33,8 øre (30,3 og 25,6 øre de to foregående år). Tranutbyttet som under første fangsttur var meget smått kom i alt opp i 519 fat til en verdi av kr. 55.613. Kveitepartiet som kun ble 16,2 tonn hadde en salgsverdi av kr. 20.052 (heri ikke medregnet noe av den kveite som ble fisket for m/s »Steady«). Den samlede verdi av fangsten blir kr. 858.873 mot kr. 300.245 i 1937 og kr. 355.290 i 1936. På en enkelt ordinær tur fisket båtene fra kr. 62.800 ned til kr. 29.200, når en ser bort fra de to som drev samfiske.

En har inntrykk av at fisket i 1938 ble drevet under eksepsjonelt gode værforhold og meget gode fangstforhold, som ikke kan påregnes hvert år. Det later til at fiskeforekomsten er meget rik.

Tabell 4.

Det norske fiske ved Vest-Grønland 1938.

Uken som endte	Antall turer	Salt-torsk		Øre pr. kg	Torsketrans		Kveite		Samlet verdi kr.
		Mengde kg	Verdi kr.		Mengde fat	Verdi kr.	Mengde kg	Verdi kr.	
23. juli ..	12	432.120	138.322	32,0	27	3.505	—	—	141.827
30. juli ..	3	268.100	86.889	32,4	22	3.034	—	—	89.923
6. aug. ...	1	179.000	60.000	33,5	17	1.836	—	—	61.836
17. sept. ...	1	8.488	2.801	33,0	2	210	—	—	3.011
24. sept. ...	2	123.845	41.901	33,8	42	4.439	—	—	46.340
1. okt. ...	14	355.196	119.058	33,5	109	11.969	—	—	131.027
15. okt. ...	2	276.500	93.910	34,0	97	10.185	—	—	104.095
7. nov. ...	2	673.480	240.326	35,7	203	20.435	16.159	20.052	280.813
I alt 1938	² 17	2 316.729	783.207	33,8	519	55.613	16.159	20.052	858.872
I alt 1937	14	862.124	260.865	30,3	140	21.822	15.238	17.524	³ 300.245
I alt 1936	10	986.193	247.512	25,1	—	26.637	94.126	77.312	⁴ 355.196

¹ Herav 1 dampfartøy, resten motorfartøyer. ² Herav 2 dampfartøyer, resten motorfartøyer. ³ Herav for kveitelever kr. 34. ⁴ Herav for kveitelever kr. 3.735.

Trålfiske med konsesjon. (Stortrålere).

Der var 9 trålere (over 50 tonn) i drift i 1938, de samme båter som året før og dessuten et mindre fartøy som i 1937 ikke nyttet sin konsesjonsbevilling.

Trålerne begynte som vanlig driften omkring nyttår på bankene utfor Troms. I januar og februar og delvis i mars ble det fisket på

Senjabanken, i april på Røstbanken og Lofotodden. Fangsten ble på grunn av stormfullt vær ikke helt tilfredsstillende.

Fra slutten av april dro trålerne nordover til Bjørnøyfeltet og fisket der til ut i juli måned. Fra da av ble driften lagt lenger nordpå til Sørkappbanken, Hornsundbanken og andre fiskeplasser på Svalbards vestside. På høstparten fisket en del båter på Hopenfeltet og en båt oppgir å ha fisket ved Novaja Semlja. Fisket på de nordlige felt ble avsluttet i første halvdel av november og var hele tiden meget godt. Båtene foretok etter hvert som de kom hjem forskjellig oppussingsarbeid for å være klar til ny sesong.

Fisket på feltene ved Svalbard og Bjørnøya ga tilsammen 6.811 tonn saltfisk, mens resultatet av fisket på feltene ved Norskekysten og i Kvitsjøen kun ble 2.234 tonn saltfisk.

De enkelte trålere hjemførte fra 860 opp til 1.300 tonn salttorsk hver. Medregnet verdien av annen saltfisk, tran og rogn ga dette fangstverdier fra kr. 255.000 til kr. 386.000, når en ikke tar omsyn til det minste fartøy som i grunnen står i en klasse for seg.

Regnet etter *mengden* ga trålfisket i 1938 større samlet årsfangst enn noen gang før. *Verdien* av trålfisket var også større enn før, men kom ikke så høyt som en kanskje kunne ha ventet. Dette skyldes fangstens sammensetning. Det er sesongen på norskekysten som skaffer den verdifulleste del av fangsten, nemlig det meste av tranen, all rogn og den fineste salttorsk. Dette felt ga i 1938 forholdsvis lite utbytte. Trålernes samlede saltfiskeparti i 1938 var 9.045 tonn mot 8.447 tonn i 1937, altså mest i 1938. Tranpartiet i 1938 var der i mot bare på 5.390 tønner mot 5.452 tønner i 1937 og rognpartiet 1.122 tønner i 1938 mot 1.495 tønner i 1937. Det var således mindre både av lever og rogn enn i 1937. Trålfiskets samlede verdi i 1938 var kr. 2.556.284 mot kr. 2.429.789 i 1937 og kr. 1.069.000 i 1936.

Beretning om selfangsten, håkjerringfisket og overvintringsekspedisjonene i 1938.

Selfangst.

Materialet.

Systemet for innsamling av oppgaver til selfangststatistikken ble lagt om i 1924. Før den tid hadde en bare fra et par tollsteder årlige oppgaver over antall ut- og innklareringer og over fartøyenes fangstmengde og fangstverdi. Flere tollsteder, hvor innklarering faktisk foregikk, ga ingen oppgaver. Selfangststatistikken før 1924 ble av den grunn ikke helt fullstendig, noe en må ha i minne ved sammenlikninger tilbake i tiden.

Med Finansdepartementets samtykke fikk en i 1924 ordnet det slik at *alle* tollkontor som foretar innklarering skulle sende inn beretning på et særskilt utarbeidd skjema etter oppgaver fra fartøyets skipper. De lister som tollvesenet fører som grunnlag for disse statistiske meldinger inneholder for hvert fartøy opplysninger om turenes antall og varighet, forskjellige data om fartøyets art og utstyr, like ens oppgaver over fangstmengden fordelt etter art, og tilslutt oppgave over den samlede antatte fangstverdi.

Fra og med 1931 har en fått oppgitt særskilt verdien av håkjerringtran som selfangerne har brakt hjem.

I de første år ble skjemaer med avskrift av tollvesenets lister sendt direkte til Fiskeridirektøren. Fra og med 1928 sender tollkontorene hvert skjema til Selfangstkommisjonens norske fraksjon i to eksemplar, hvorav det ene går videre til Fiskeridirektøren. Dessuten ble det fra og med 1928, vesentlig av hensyn til det internasjonale vitenskapelige samarbeid, innført en ordning med sorteringsoppgaver direkte fra rederiene etter at fangsten var solgt.

I de første årene etter at det nye system ble gjennomført i 1924 ble oppgavene ikke alltid ført så nøyaktig som en kunne ønske. Nå må

en imidlertid si at systemet er blitt godt innarbeidd. Men en må ved vurdering av verdiutbyttet ha for øye at den oppgitte verdi gjelder *innklaringsverdien*, ikke salgsverdien.

Opgavene blir hvert år bearbeidd statistisk ved Fiskeridirektoratet, etter at de er revidert og tilleggsoppgaver innhentet i de tilfeller en finner tvilsomme.

Selfangsten i 1938.

I 1937 prøvde et norsk fartøy fangst ved Nyfundland. Det var dampskibet »Ora« av Arendal på 599 netto tonn. Fartøyet dro over igjen i 1938, men forliste på feltet. Dette år forsøkte også motorfartøyene »Polarbjørn« og »Polaris« fra Hareid (Brandal) ved Nyfundland. De kom vel hjem og fikk ikke bruk for den garanti statsmyndighetene hadde stilt for prøvedriften. Ellers drev de norske selfangere på gamle felter: Østerisen (Nordisen, Novaja-Semlja og utfor Kvitsjøen) og Vesterisen (Jan Mayen og Danmarkstredet (»Stredet«)).

Til konsesjonsfangst i Kvitsjøen var i 1938 anmeldt 19 fartøyer med en samlet nettotonnasje på 923 mot 21 fartøyer i 1937 og 37 fartøyer i 1936. Samtlige anmeldte fartøyer i 1938 kom også til å delta i Kvit-sjøfangsten. Et av fartøyene ble oppbrakt av de russiske myndigheter og hele fangsten (ca. 3500 dyr) inndradd.

Tabell 1 viser hele deltagelsen, samlet for all selfangst under ett og delt på de forskjellige strøk av landet, regnet etter den kommune hvor fartøyet er ført inn i Fiskeridirektørens register for merkepliktige fiskefarkoster.

80 fartøyer på tilsammen 3.895 tonn og med en besetning på 1.229 mann ble utklart for å ta del i fangsten. Dette var 2 fartøyer mindre enn året før og 2 mer enn årene 1935 og 1936.

8 av de 82 fartøyer som dro på fangst i 1937 var ikke med i 1938. 2 var forlist og 6 ble ikke med av andre grunner. Da antall deltagende førtøyer i 1938 bare var 2 mindre enn året før, er det altså kommet 4 fartøyer til i 1938 som ikke var med i 1937. Men mest er det de samme fartøyer som kommer igjen fra år til år.

De fleste fartøyene var som før om årene hjemmehørende i noen få typiske selfangstkommuner. (Se tabell 1.) Alle 7 ishavsskutene fra Finnmark var samlet i Hammerfest. Tromsø og nabokommunen Tromsøysund hadde tilsammen 30 av de 41 deltagende fartøyer som hørte hjemme i Troms fylke. Sunnmørskommunene Ålesund, Hareid, og Vartdal hadde tilsammen 25 av fylkets 29 ishavsskuter i virksomhet.

Troms er det fylke som hadde flest ishavsskuter: 41 mot 29 i Møre og Romsdal (Sunnmøre), men sunnmørskutene hadde større tonnasje

Tabell 1. Deltagelsen. Antall fartøyer, lasteevne og besetning da sesongen begynte, delt etter fartøyenes hjemsted.

Hjemsted	Hele flåten			Herav		
	Antall fartøyer	Lasteevne Nettotonn	Besetning Antall mann	Dampfartøyer		
				Antall fartøyer	Netto tonn	Antall mann
Arendal (Aust-Agder i alt)	1	599	52	1	599	52
Ålesund	7	367	120	4	235	68
Sande	1	26	13	—	—	—
Herøy S.	1	26	14	—	—	—
Hareid	12	865	218	8	596	137
Vartdal	6	387	110	6	387	110
Borgund	1	75	22	1	75	22
Haram	1	18	13	—	—	—
Møre og Romsdal i alt	29	1.764	510	19	1.293	337
Bodø	1	91	24	1	91	24
Bø	1	11	6	—	—	—
Nordland i alt	2	102	30	1	91	24
Tromsø	17	500	218	2	167	39
Ibestad	1	30	15	—	—	—
Gratangen	4	97	65	—	—	—
Sørreisa	1	10	9	—	—	—
Hillesøy	2	24	13	—	—	—
Balsfjord	1	52	18	1	52	18
Tromsøysund	13	361	176	1	66	19
Karlsøy	1	15	12	—	—	—
Helgøy	1	10	7	—	—	—
Troms i alt	41	1.099	533	4	285	76
Hammerfest (Finnmark ialt)	7	331	104	4	229	61
Sum 1938	80	3.895	1.229	29	2.497	550
Sum 1937	82	3.905	1.206	28	2.401	522
» 1936	78	3.481	1.205	29	1.993	518
» 1935	78	3.502	1.227	30	2.022	537
» 1934	87	4.084	1.358	34	2.535	615
Årl. gj.snitt 1934—38	81	3.774	1.245	30	2.290	548
— 1929—33	81	4.036	1.192	35	2.388	580
— 1924—28	138	—	1.677	—	—	—

Tabell 1 (fortsatt).

Hjemsted	Herav			Gjennomsnitt			
	Motorfartøyer			Nettotonn		Mann	
	Antall fartøyer	Netto- tonn	Antall mann	pr. fartøy damp	pr. fartøy motor	pr. fartøy damp	pr. fartøy motor
Arendal (Aust-Agder i alt)	—	—	—	599	—	52	—
Ålesund	3	132	52	59	44	17,0	17,3
Sande	1	26	13	—	26	—	13,0
Herøy S.....	1	26	14	—	26	—	14,0
Hareid	4	269	81	75	67	17,1	20,3
Vartdal	—	—	—	65	—	18,3	—
Borgund	—	—	—	75	—	22,0	—
Haram.....	1	18	13	—	18	—	13,0
Møre og Romsdal i alt..	10	471	173	68	47	17,7	17,3
Bodø	—	—	—	91	—	24,0	—
Bø	1	11	6	—	11	—	6,0
Nordland i alt	1	11	6	91	11	24,0	6,0
Tromsø	15	333	179	84	22,2	19,5	11,9
Ibestad	1	30	15	—	30	—	15,0
Gratangen	4	97	65	—	28	—	16,3
Sørreisa	1	10	9	—	10	—	9,0
Hillesøy	2	24	13	—	12	—	6,5
Balsfjord	—	—	—	52	—	18,0	—
Tromsøysund	12	295	157	66	25	19,0	13,1
Karlsøy	1	15	12	—	15	—	12,0
Helgøy	1	10	7	—	10	—	7,0
Troms i alt	37	814	457	71	22	19,0	12,4
Hammerfest (Finnmark i alt)	3	102	43	57	34	15,3	14,3
Sum 1938	51	1.398	679	86	27	19,0	13,3
Sum 1937	54	1.504	684	86	28	18,6	12,7
» 1936	49	1.488	687	69	30	17,9	14,0
» 1935	48	1.480	690	67	31	17,9	14,4
» 1934	53	1.549	743	75	29	18,1	14,0
Årlig gj.snitt 1934—38..	51	1.484	697	76	29	18,3	13,7
— 1929—33..	46	1.648	612	68	36	16,6	13,3
— 1924—28..	—	—	—	—	—	—	—

nemlig 1.764 netto tonn (gjennomsnittlig 68 for damp og 47 for motor) mot Troms 1.099 (gjennomsnittlig 71 for damp og 22 for motor).

Flåtens sammensetning av dampfartøyer og motorfartøyer er høyst forskjellig på Sunnmøre og i Nord-Norge. Omlag 2/3 av skutene fra Sunnmøre hadde dampmaskin, men bare 1/10 av skutene fra Troms.

For hele ishavsslåten var forholdet slik, sammenliknet med noen tidligere år:

	Prosentdel av samlet antall fartøyer		Prosentdel av samlet tonnasje	
	Damp	Motor	Damp	Motor
1925	32	68	—	—
1929	44	56	60	40
1934	39	61	62	38
1938	45	55	64	36

Litt mindre enn halvparten av fartøyene (i 1938 45 %) hadde dampmaskin. Dette svarer til 60—70 % (i 1938 64 %) av tonnasje.

For mer spesifiserte oppgaver om deltagelsen må en nøye seg med å vise til tabell 1. og tilsvarende tabeller i de ishavsberetninger som er kommet ut før.

Forlis.

Siden 1924 inntil utgangen av 1938 hadde 107 norske ishavsskuter totalforlist. 61 eller over halvparten av disse forlis faller på 5-året 1924—1928, hvor særlig årene 1927 og 1928 hadde store tall.

Regner en det forliste antall i prosent av fangstflåten ved begynnelsen av hver sesong, finner en hele 9 % i gjennomsnitt for årene 1925—28, mot 5, 7 % for begge 5-årene 1929—33 og 1934—38.

Disse store forlis er nok ved siden av og i forbindelse med tekniske og økonomiske vansker, årsaken til den beklagelig sterke reduksjon i den norske ishavsslåte, som har funnet sted i de siste 15 år.

De fire skuter som forliste i 1938 var:

Navn	Hjemsted	Nettotonn	Forlist	
			Sted	Dato
M/K »Nordkapp II«	Tromsø	39	Vesterisen	16/5
M/K »Veslemor«	Karlsøy	15	—»—	27/3
D/S »Polarstrøm«	Ålesund	42	—»—	20/4
D/S »Ora«	Arendal	599	Nyfundland	21/4

Av de 107 fartøyer som er forlist siden 1924 hørte 58 hjemme i Troms, 36 i Møre og Romsdal fylke.

	Forliste		Antall fartøy forlist i alt	Av disse hørte hjemme i							Forlis i ⁰ / ₁₀ av hele flåten
	Dampfartøyer	Motorfartøyer		Oslo	Rogaland og Austagder	Møre og Romsdal	Sørtrøndelag	Norland	Troms	Finnmark	
1924—28.....	15	46	61	—	1	14	1	4	38	3	9,0
1929—33.....	8	15	23	—	—	13	—	—	9	1	5,7
1934—38.....	6	17	23	1	1	9	—	1	11	—	5,7
1924—38.....	29	78	107	1	2	36	1	5	58	4	7,2
1934.....	1	4	5	1	—	1	—	—	3	—	5,7
1935.....	2	2	4	—	—	4	—	—	—	—	5,1
1936.....	1	7	8	—	—	2	—	1	5	—	10,3
1937.....	—	2	2	—	—	1	—	—	1	—	2,4
1938.....	2	2	4	—	1	1	—	—	2	—	4,9

Været og isen.

Som i tidligere år har Ålesund Rederiforenings Selfangstgruppe og Tromsø Skipperforening gitt verdifulle uttalelser om fangstforhold på feltene.

I Kvitsjøen var værforholdene gunstige, men isforholdene artet seg dette år slik at ungekastningen for det meste foregikk innenfor konsesjonslinjen. Det var derfor tildels dårlige fangster av pelssel, bedre for overgangsdyr og gammelsel. Etter meldingen fra Tromsø var isforholdene mindre gode under de siste turene, enn på de første. Dette gikk ut over gammelsel-fangsten.

Hva angår Nordisen og feltet om Svalbard hvor noen mindre fartøyer drev fangst, er det imidlertid å merke at både vær og isforhold var dårlige. Begge forhold bevirket tilsammen et meget dårlig fangstresultat.

I Vesterisen var året stort sett mislykket for selfangsten på grunn av stormende vær både under ungsel-fangsten og under gammelsel-fangsten. Isforholdene var stort sett gunstige med bra fordelt is. Men denne karakteristikkk gjelder ikke for hele Vesterisen:

I Danmarkstredet drev sunnmørskuter både selfangst og håkjerringfiske, under stille og rolige værtilhøve. Det rolige vær sammen med meget og tett is gjorde det imidlertid umulig å komme inn til fangsten. Bra ansamlinger av klappmyss ble observert, men selfangerne nådde ikke fram.

Tabell 2. Oversikt over fangstmengden, delt på de viktigste produkter

	Antall turer	Grønlandssel			Klappmyss		
		I alt	Herav		I alt	Herav	
			Ungdyr ¹	Voksne dyr		Unge dyr ²	Voksne dyr
<i>Innklaringssted:</i>		stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
Ålesund	49	40.624	39.832	792	14.769	7.668	7.101
Tromsø	57	47.460	39.785	7.675	9.794	8.533	1.261
Hammerfest	9	12.747	11.765	982	3.664	2.686	978
<i>Hjemsted:</i>							
Møre og Romsdal	48	40.305	39.527	778	14.136	7.344	6.792
Nordland	2	4.516	4.139	377	—	—	—
Troms	56	43.263	35.951	7.312	10.427	8.857	1.570
Finnmark	9	12.747	11.765	982	3.664	2.686	978
I alt 1938	115	100.831	91.382	9.449	28.227	18.887	9.340
1937	123	66.385	55.603	10.782	62.373	36.641	25.732
1936	109	71.082	62.220	8.862	76.017	37.345	38.672
1935	110	79.205	64.467	14.738	46.757	28.009	18.748
1934	127	92.776	70.173	22.603	52.057	35.390	16.667
Årlig gj.snitt 1934—38 ..	117	82.056	68.769	13.287	53.086	31.254	21.832
— 1929—33 ..	132	155.372	119.592	35.780	46.044	24.452	21.592
— 1924—28 ..	— ⁴	265.991	—	—	57.320	—	—

¹ Hårfaste kvitinger, andre årsunger samt gråsel.

² Blågris, gris og overgangsdyr.

³ Dessuten har noen mindre fangstskuter brakt med seg hjem 171 hvitfisk, 3 levende sel, 4 levende blågris, 1 levende hvalrossunge, 173 tonn og 21 tnr. kobbe-

etter fartøyenes innklareringssted og hjemsted. Den samlede fangstverdi.

Storkobbe	Hvalross	Snadd	Isbjørn			Samlet antall av disse dyr	Samlet spekk- produksjon	Verdien av alle fangstprodukter	Verdi av sel- fangernes håkjerringfiske	Selfangernes samlede brutto- utbytte
			I alt	Herav						
				Levende	Døde					
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1	—	—	9	1	8	55.403	960	719	76	795
3.086	16	580	113	16	97	61.049	1.298	759	—	759
869	—	24	16	2	14	17.320	281	257	—	257
1	—	—	9	1	8	54.451	934	702	76	778
92	—	—	—	—	—	4.608	95	44	—	44
2.994	16	580	113	16	97	57.393	1.229	732	—	732
869	—	24	16	2	14	17.320	281	257	—	257
3.956	16	604	138	19	119	133.772 ³	2.539	1.735	76	1.811
6.780	78	1.132	386	42	344	137.134	2.920	2.649	260	2.909
5.222	26	991	224	26	198	153.562	3.123	2.095	183	2.278
2.404	9	116	108	7	101	128.599	2.330	1.579	103	1.682
3.073	28	458	85	5	80	148.477	2.594	2.021	184	2.205
4.287	31	660	189	20	169	140.309	2.701	2.016	161	2.177
2.672	322	162	227	32	195	204.799	3.796	2.179	71	2.250
4.151	633	—	444	—	—	328.539	7.000	5.257	— ⁴	5.257

kjøtt og 250 kg dun. Disse sorter forekommer også tidligere. Fangst av hornfisk har også forekommet men er ikke anmeldt på noen år. Verdien av de her nevnte produkter er tatt med i den oppførte verdi av fangstprodukter.

⁴ Ikke særskilt oppgitt.

På Nyfundlandsfeltet var fangstutbyttet som nevnt helt tilfredsstillende, dog ble det lite pelsskinn. En kom først i fangst den 13. mars, og selen kaster her sine unger i begynnelsen av mars.

Mengder og verdier (Tabell 2).

Sett under ett er det fangstmessige resultat i 1938 ennå dårligere enn i 1937 og blir således det nestdårligste en har kunnet iaktta siden disse beretninger begynte å komme ut i 1924. Fangsten av *grønlandssel* (*Phoca groenlandica*), 100.831 dyr, var likevel meget bedre enn i de 4 nærmest foregående år: 35.000 mer enn i 1937 og 19.000 mer enn det årlige gjennomsnitt for 1934—38. Dette skyldes den store økning i fangsten av ungdyr (særlig overgangsdyr) som fant sted i 1938. Fangsten av voksen grønlandssel er gått tilbake. Sammenlikner en gjennomsnittstallene for den samlede fangst av grønlandssel i de tre siste femårsbolkene, blir det en nedgang fra 266.000 dyr i årene 1924—28 til 155.000 dyr i 1929—33 og 82.056 dyr i 1934—38. Tilbakegang i 1938 var det også — i meget sterkere grad enn for gammel grønlandssel — både for klappmys, storkobbe, hvalross, snadd og isbjørn.

Hele fangsten i sesongen 1938 utgjorde derfor bare ca. 133.800 dyr, altså 3.300 mindre enn i 1937, men vel 5.000 mer enn i 1935, som ga dårligere fangst enn noe annet år en har oppgave for.

Av klappmyss (*Cystophora oristata*) ble det i 1938 fanget ca. 28.000, mindre enn halvparten av fangsten året før. Det er det dårligste fangstutbytte av klappmyss i den tid slike oppgaver er samlet inn. Gjennomsnittsfangsten i fem-året 1924—28 utgjorde 57.000 stk., i fem-året 1929—33 46.000 stk. og i fem-året 1934—38 53.000 stk., altså ikke noen så markert nedgang som en fant for grønlandssel.

Blant annet på grunn av vær og isforhold blir fordelingen av hele selfangsten på ungdyr og voksne dyr sterkt varierende fra år til år:

Ungdyr i prosent av samlet antall.

	1929—33	1934—38	1934	1935	1936	1937	1938
Grønlandssel	77,0	83,8	76,0	81,0	88,0	84,0	91,0
Klappmyss	53,1	58,9	68,0	60,0	49,0	59,0	67,0

Fangsten av storkobbe (*Erignathus barbatus*) ga på langt nær så godt resultat som de to foregående år. Samlet fangst ble 3.956 stk., 2.824 mindre enn i 1937.

Av hvalross (*Trichechus rosmarus*) ble kun fanget 16 stk., det nest dårligste resultat en har notert siden 1924.

Fangsten av isbjørn (*Ursus arctos*) ga likeens et dårlig resultat sammenliknet med 1937 og 1936. Det ble fanget 138 stk. hvorav 19 levende.

I årene 1924—28 ble det gjennomsnittlig brakt hjem 444 isbjørn, i 1929—33 227 (32 levende, 195 døde) og i 1934—38 189 (20 levende og 169 døde).

Den samlede mengde av spekk etter fangstsesongen i 1938 utgjorde 2.539 tonn, 381 tonn mindre enn i 1937. Spekkproduksjonen syner også tilbakegang når en sammenlikner 5 årsbolkene.

Det samlede verdiutbytte i 1938 var på 1,8 mill. kr., 1. mill. kroner ringere enn året før og bare 130.000 kroner bedre enn i 1935.

Skilnaden i det økonomiske utbytte fra år til år kan skyldes både ulike fangstmengder, ulike sammensetning av fangsten og ulike produktpriser. Betydningen av disse 3 forhold tilsammen foreligger det ikke materiale nok til å dømme om. En skal derfor nøye seg med å gjengi følgende uttalelser.

Tromsø Skipperforening:

»Prisene på spekk var 16—19 øre pr. kg., whitecoat kr. 13,50 til 16,00 pr. stk., blueback kr. 13.50 til 22.00 pr. stk., overgang kr. 9 til 10,00, lørv kr. 5,00, gammelsel kr. 4,00 til 7,00, hårfast gammelsel kr. 10,00 til 12,00, klappmyss kr. 10,00 til 15,00, storkobbe 50—60 øre pr. kg., hvalross 25 øre pr. kg., kobbekjøtt 30—40 øre pr. kg., levende bjørn kr. 120,00, døde kr. 15,00, vinterskinn kr. 100,00, snadd kr. 6,00.

Det økonomiske utbytte for denne samlede fangst må anees for meget dårlig.«

Ålesund Rederiforenings Sælfangstgruppe:

»Angående priser på produktene meddeles at førstehandsprisene på selskinn- blueback og whitecoat var forholdsvis bra, — henholdsvis 16 og 15 kr., og avsetningen tilfredsstillende. Blueback gikk noe opp i pris i slutten av sesongen, da kvantumet her var lite mot tidligere år. Videre var der bra pris på hårfaste klappmyss og sadlers til spesialbruk — 10,00 til 12,00 kr. stykket, mens prisene på garvere ikke var særlig gode kr. 4,50 til kr. 6,00 pr. stk. Prisen på spekk var dårlig, fra 17 til 20 øre kiloet.

Angående det økonomiske utbytte for selfangerne for Sunnmøre må dette betegnes som meget slett i år.«

De oppgaver en sitter inne med om priser på de forskjellige fangstprodukter, er til dels mangelfulle og varebetegnelse skifter noe fra år til år. Dette at betegnelsene skifter, gjør sammenlikningen fra år til år vanskelig, selv om slike prisoppgaver innen hvert enkelt år har

sin store verdi. Tross alt skulle en imidlertid anta at følgende tall gir et noenlunde riktig bilde av prisutviklingen siden 1930 for de viktigste produkter:

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	kr. pr.stk.	kr. kr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.	kr. pr.stk.
<i>Pelsskinn:</i>									
<i>Whitecoat</i> (hår- faste kvitinger)	5.25	10,50	12— 15	11— 13	20,00	15— 16	14,50 20	20— 24	15,00
<i>Blueback</i> (Klappmyss- unger) »Blågris«	5—7	10.50	5.50 6,50	7— 8	8,00	10— 14	12,50 14	18— 20	13,50 —22
<i>Garveskinn:</i>									
<i>Voksen grønn- landsel</i> (»Gam- melsel«, »sadlers«)	5,25	4.50	3.50	3— 5	3,50 6,50	3,50	6.50	8— 10	10— 12
<i>Voksen klapp- myss</i>	6,00	5,50	4,00	4— 4,50	4,50	5,00	6,00	8— 12	10— 15
<i>Spekk</i> , øre pr. kg	24-28	12-16	11-17	15-25	18-23	18	19-22	23	16-20

I tabell 2 s. 152 vil en finne hvorledes fangstverdien i 1938 fordeler seg på de forskjellige innklaringssteder og på de deltagende fartøyers hjemstedsfylker.

Regnet etter innklaringssted hadde Ålesund i 1938 41,6 % av skinnmengden, 41,5 % av verdien. Tromsø 45,4 % av mengden og 43,7 % av verdien, og Hammerfest 13 % av mengden og 14,8 % av verdien. Prosentvis var det nedgang i innklaringsmengde for Ålesund, mens der for Tromsø og Hammerfest var stigning. Det samme gjelder verditalle.

Den store nedgang i den samlede fangstverdi sporer en også i de viktigste fylkestall. Men fordelingen er ikke jevn. Verdien som falt på Møre og Romsdal i 1938 var således 51 % av verdien i dette fylke året før, mens den verdi som falt på Troms var 75 % og for Finnmark 111 % av fylkets verdiutbytte året før, altså oppgang for Finnmark. Nedgangen var absolutt sterkest for sunnmørskutenes samlede fangstverdi.

I tilknytning til de data som i tabell 2 er gitt for fangstens verdi har en i nedenstående opstilling på basis av oppgavene over innklaringsverdien fordelt fangstturene i forskjellige grupper etter fangstens verdi

for fartøyene fra Møre og Romsdal særskilt. Troms og Finnmark under ett. Her er *medregnet* verdien av håkjerringtran for de fartøyers vedkommende som på samme tid har drevet både selfangst og håkjerringfiske.

Antall turer delt etter fangstverdiens størrelse,

	Antall turer i alt	Herav med innklaringsverdi (i 1000 kroner) pr. fangsttur på							
		Inntil 5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-40	Over 40
Møre og Romsdal	49	3	20	13	3	3	2	2	3
Troms og Finnm.	66	19	13	9	6	7	3	5	4
I alt 1938	115	22	33	22	9	10	5	7	7
1937	123	16	15	10	12	17	24	17	12
1936	109	15	19	9	12	18	18	11	7

De fleste fangstturer — 77 av i alt 115 ga et verdiutbytte på under 15.000 kr. De 2 foregående år var dette annerledes. Bare 41 av i alt 123 i 1937 og 43 av i alt 109 turer i 1936 ga så lav fangstverdi.

Håkjerringfisket.

Også i 1938 ble dette fisket drevet med liner både av selfangere og spesielle håkjerringfiskere ved Svalbard, i Danmarkstredet og i Nordisen.

9 fartøyer som utelukkende drev håkjerringfiske i disse strøk, gjorde tilsammen 13 turer, da det var 4 fartøyer med 2 turer hver. Resultatet ble 217 tonn tran til en innklaringsverdi¹ av kr. 88.000,00.

16 fartøyer drev kombinert selfangst og håkjerringfiske. De var alle fra Sunnmøre. Fangsten deres utgjorde som tidligere nevnt 194 tonn håkjerringtran til en innklaringsverdi¹ av kr. 76.000,00.

Det samlede resultat av håkjerringfisket i 1938 ble således 411 tonn tran til en verdi¹ av kr. 164.000,00.

Dette ringe utbytte må for en vesentlig del tilskrives de store ismengder på bankene i Danmarkstredet, særlig sist i sesongen.

¹ Tallene kan ikke sammenliknes med oppgavene i «Norges Fiskerier», som også omfatter litt håkjerringfiske på norskekysten.

Følgende tall viser resultatet jamført med de to foregående år:

	1936	1937	1938
Tonn tran av håkjerring	1.201	1.119	411
Verdi i alt, 1000 kr.	439	486	164
Verdi pr. tonn, 1000 kr.	366	434	399

Utbyttet er således — enten en måler etter mengde eller verdi — sunket til mindre enn halvparten av utbyttet året før.

Overvintring.

Etter meldinger fra tollkontorene er det i 1938 innklarert fangstprodukter fra i alt 15 overvintringsekspedisjoner, når værvarslinga på Bjørnøya regnes som en ekspedisjon, værvarslinga på Jan Mayen som en og »Arktisk Næringsdrift« som en.

Resultatet ble i alt, etter oppgaver ved innklaring, 149 blårev, 1.658 hvitrev, 106 bjørn, 124 kobbe, 1 hvalross, 165 snadd (ringsel) og annen sel, 950 kg. dun, 1.100 kg spekk, 54 moskusdyr, hvorav 2 levende kalver, og endelig 6.300 kg. saltet laks. For de tilfeller en har kunnet kontrollere viste det seg at disse foreløpige tall ikke stemte helt med det som faktisk kom fram ved salg av fangsten, men noen skilnad av betydning var det ikke.

Overvintreernes samlede *verdiutbytte* ble ved innklaring oppgitt til 227.000 kr. hvorav kr. 37.450 for produkter fra Svalbard.

Sysselmannen på Svalbard gir hvert år oppgave for det samlede antall overvintreere i sitt distrikt. I sesongen 1937/38 var det i alt 37 overvintreere, delt på 15 fangstekspedisjoner, når en ikke regner Isfjord fyr- og radiostasjon med. Samlet antatt verdi setter sysselmannen til kr. 33.845, »antatt fortjeneste« kr. 25.460. Disse verditall kan imidlertid ikke direkte sammenliknes med verditallene fra innklaringsoppgavene, da en ikke vet om det gjelder de samme mengdene.

